

Svar på interpellation från Samuel Klippfalk (KD) om kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet.

Tack för interpellationen. De senaste åren har Sverige befunnit sig i ett allvarligt läge när det gäller den organiserade brottsligheten. Skjutningar på öppen gata och sprängdåd har blivit allt vanligare. Denna utveckling har tyvärr inte Solnas skonats från.

Med anledning av den allvarliga situation vi befinner oss i ser vi i Solnakoalitionen det som högsta prioritet att arbeta med och förstärka vårt trygghetsarbete. Vi bygger nu, från grunden, upp en robust trygghetsorganisation i Solna stad. Den som fanns inom Solna stad när Solnakoalitionen tillträdde var ytterst otillräcklig för att kunna hantera de trygghetsutmaningar som en kommun står inför. Vi har dessutom i nära dialog med polisen sett till att i snabb takt förverkliga de önskemål som polisen haft för att förenkla för deras arbete. Under året har vi exempel infört både fältassistenter och fritidsfältare. Vi arbetar för att kunna sätta upp och permanenta fler trygghetskameror i Solna och vi har satt in ronderande väktare på flera platser samt infört ett fältförlagt kristeam som kan möta solnabor vid kriser.

I stadens nära kontakt med polisen har frågan om ett trygghetsråd väckts och svaret har då blivit att detta inte i nuläget är en relevant åtgärd utan polisen föredrar att löpande rapportera till kommunstyrelsen. Solnakoalitionens syfte med att flytta det löpande trygghetsarbetet till just kommunstyrelsen, där både majoritet och opposition är representerade med sina främsta politiker, är just att försäkra oss om att det trygghetsarbetet i staden inte blir tandlöst. Vi vill kunna agera fort på den information som bland annat kommer från vår dialog med polisen och för att det ska ske är det av högsta vikt att informationen inte första hand delges fritidspolitiker en handfull gånger om året. Även i tjänstemannaled leds trygghetsarbetet på högsta nivå av stadsdirektören. Regelbundna möten hålls mellan förvaltningen och polisen.

1. Hur går arbetet med att ta fram en lägesbild över brottsligheten i Solna stad?

Vi har tagit fram en lägesbild och inrättat en styrgrupp för trygghetsfrågor i staden som leds av stadsdirektör och består därutöver av förvaltningschefer från stadens förvaltningar. Därutöver har Tryggare Sverige anlåtats för att genomföra en bredare lägesbild/trygghetsanalys med tillhörande förslag till åtgärder. Denna kommer att vara klar i slutet av oktober. Polisen har också löpande kommit och delgivit en lägesbild för hela Kommunstyrelsen.

2. Hur går arbetet med att ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan?

Se ovan. I slutet av oktober har vi vår fördjupade trygghetsanalys med åtgärdsplan klar. Vi har dock redan nu, utifrån vår första lägesbild, tagit fram förslag på åtgärder såsom utökade väktare och fältare inom fritiden samt utbildningar för vårdnadshavare. Ansökan om trygghetskameror är påbörjad.

3. När och i vilket organ kommer beslut om åtgärdsplan att tas?

Åtgärdsplan beslutas av stadens styrgrupp för trygghetsfrågor. Polisen har tillfrågats om ett trygghetsråd men ser inte det som en relevant åtgärd utan föredrar samverka direkt med hela

Kommunstyrelsen i form av regelbundna besök. Styrgruppens arbete kommer också att redovisas för kommunstyrelsen som ett temaområde att fördjupa sig i.

4. Hur samordnas det brottsförebyggande arbetet i Solna idag?

Det finns en trygghetssamordnare som har det uppdraget. Det samordnande trygghetsarbetet kommer även förstärkas ytterligare i 2024 års budget.

5. På vilket sätt har/kommer dessa beslut att ha en bred politisk förankring?

Trygghetsfrågorna ligger idag hos kommunstyrelsen där det finns en bred representation av ledande politiker från både majoritet och opposition.

6. Har kommunstyrelsen omvärderat sitt beslut att lägga ner Trygghetsrådet?

Nej.

2023-10-17

Sara Kukka-Salam

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation om implementering av ny lag om kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet.

Sedan den 1 juli 2023 har kommunerna i Sverige fått ett utökat ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Lagen klubbades i fullständig politisk enighet i riksdagen. Bland annat ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan.

Tidigare har Trygghetsrådet i egenskap av ett beredande organ under kommunstyrelsen varit ett naturligt forum för att diskutera samverkansfrågor kopplat till brottsförebyggande arbete. Rådet har haft representation från samtliga partier i kommunstyrelsen och samverkan har skett såväl med räddningstjänst, fastighetsägare, polis och andra relevanta aktörer kopplat till trygghetsarbetet. Rådet sammanträdde minst fyra gånger årligen och har också varit involverat i till exempel framtagandet av Solna stads strategi mot våldsbejakande extremism. Trygghetsrådet arrangerade också löpande trygghetsvandringar i kommunen tillsammans med polisen.

Solnakoalitionen valde att lägga ner Trygghetsrådet och föra över ansvaret till kommunstyrelsen. Trots löfte från Sara Kukka-Salam om att kommunstyrelsen kommer att informeras ”löpande” av polisen, har polisen till dags dato endast besökt kommunstyrelsen vid två tillfällen på en knapp timma vardera. Det räcker inte för politiken att få en löpande uppdatering om brottsutvecklingen samt kunna ställa frågor. Jämför detta med Trygghetsrådet, där politiken träffade polisen minst fyra gånger årligen med gott om utrymme för frågor och diskussioner.

Polisens presentation har haft fokus på åtgärder som de önskar Solna stad vidtar, samt delgett den lägesbild gällande den grova kriminaliteten som polisen arbetar med att stävja. Det är lämpligt att polisen ägnar en stor del av sin presentation åt den eskalerande grova brottsligheten. Dessvärre finns mycket annan typ utav kriminalitet av mer vardagskaraktär som riskerar att få mindre fokus. Dit kan räknas mängdbrott såsom inbrott, trafikförseelser, åldringsbrott, cykelstölder. På flera håll i staden finns även från tid till annan illegala bosättningar.

Med ett trygghetsråd eller brottsförebyggande råd skulle det finnas ett forum där flera trygghetsaspekter kan belysas, inte endast den grova brottsligheten med skjutningar. Det kan handla om till exempel samtal med AIK efter ett sällsynt stökigt derby, diskussion med en fastighetsägare kring otrygghet i en fastighet där staden och fastighetsägaren behöver samverka för att nå ett bättre resultat eller att arbeta fram en strategi inom trygghetsområdet med bred politisk förankring.

Utvecklingen i Solna har senaste året tyvärr inte gått i rätt riktning; det har skett sprängningar i flerbostadshus och flera skjutningar med dödlig utgång eller med svåra skador. Trygghetsarbetet måste föras i ett samlat grepp, med bred politisk förankring. Halvårsvisa besök av polisen med otillräcklig tid för diskussion och samtal i samband med möte i kommunstyrelsen är inte nog.

Det ska enligt den nya lagen finnas ett strategiskt samverkansforum eller brottsförebyggande råd som omhändertar dessa frågor i kommunen. Detta saknas idag i Solna. Fram till årsskiftet 22/23 hade vi Trygghetsrådet. Hur arbetet idag bedrivs är höljt i dunkel.

Kommunfullmäktiges sammanträde

Solna den 25 september 2023

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Sara Kukka-Salam

Med anledning av ovan ställer jag följande frågor till kommunstyrelsens ordförande Sara Kukka-Salam:

1. Hur går arbetet med att ta fram en lägesbild över brottsligheten i Solna stad?
2. Hur går arbetet med att ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan?
3. När och i vilket organ kommer beslut om åtgärdsplan att tas?
4. Hur samordnas det brottsförebyggande arbetet i Solna idag?
5. På vilket sätt har/kommer dessa beslut att ha en bred politisk förankring?
6. Har kommunstyrelsen omvärderat sitt beslut att lägga ner Trygghetsrådet?

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Svar på interpellation från Arion Chryssafis (M) angående befolkningsprognoser

Jag vill inleda med att tacka för interpellationen.

Den nya befolkningsprognosen visar på att tillväxten planar ut under kommande år. Det är inte bara Solna stad som ser att befolkningsutvecklingen avstannar de kommande åren. De flesta kommuner i regionen och riket ser en liknande utveckling. I budgetarbetet har aktuella befolkningsprognoser och antal barn och elever i legat till grund för arbetet.

Precis som interpellanten antyder så har konjunkturen påverkat byggtakten i Solna stad och landets övriga kommuner.

Solnakoalitionen har prioriterat skolfrågan och den budget som beslutas för kommande år grundar sig på aktuella befolkningsprognoser. Kommande budget och långsiktig skolförsörjningsplanering kommer att visa på de prioriteringar som görs.

Interpellationsfråga

- Kommer den nya befolkningsprognosen leda till förändringar i skolnämndens verksamhet – om ja, vilka?

Svar: Ja vi kommer i budgeten och den långsiktiga skolförsörjningsplaneringen, som presenteras i november, att ta hänsyn till den nya befolkningsprognosen.

2023-10-18

Eva Eriksson

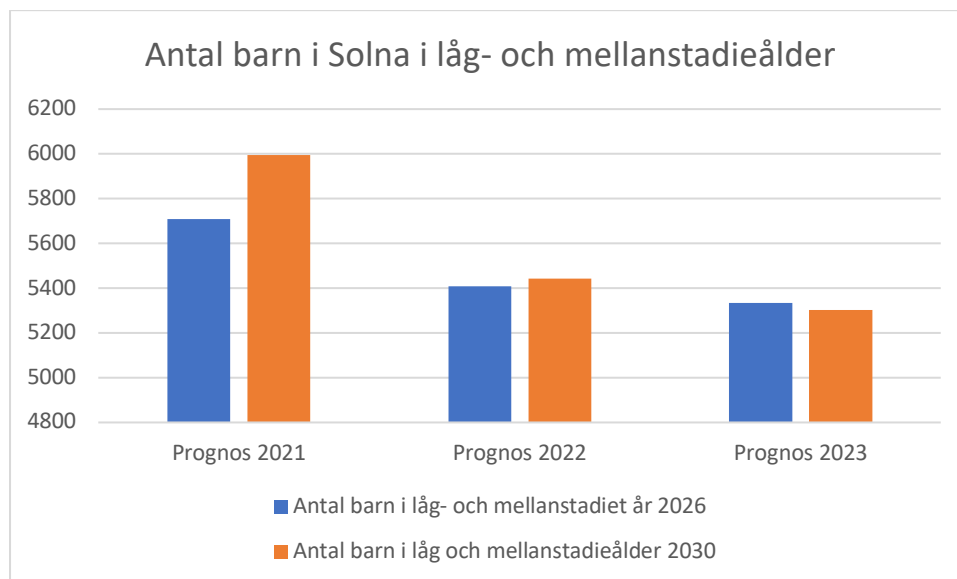
Ordförande i skolnämnden

Kommunfullmäktige i Solna 2023-09-25

Interpellation till Skolnämndens ordförande Eva Eriksson (S)

Den nya befolkningsprognosen visar att antalet barn i låg- och mellanstadieålder minskar i Solna. I jämförelse med befolkningsprognosen 2021 visar årets prognos att det år 2026 kommer det vara 374 färre barn i låg- och mellanstadieålder. Blickar man framåt i befolkningsprognosen till år 2030 så är det en minskning med hela 692 barn.

Källa: Solna stads befolkningsprognos år 2021, år 2022 och 2023, Staticon

Risken är överhängande att prognosen även nästa år kommer visa på sviktande elevunderlag över tid. Det kommer troligtvis dröja innan nya större byggprojekt kan komma att slutföras och därmed ge fler barnfamiljer möjlighet att flytta till Solna.

Mot anledning av ovanstående vill jag ställa följande fråga:

Kommer den nya befolkningsprognosen leda till förändringar i skolnämndens verksamhet – om ja, vilka?

Arion Chryssafis

Moderaterna

Svar på interpellation från Veronika de Jonge om renoveringen av Råsundaskolans lågstadiesgård

Under 2022 genomfördes en totalrenovering av Råsundaskolans mellanstadiegård. Parallellt planerades renoveringen av lågstadiesgården med byggstart 2023. Projektet har planerats i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen och skolledningen. Tekniska förvaltningen gav som alternativ att genomföra projektet i två etapper (2023/2024) men skolledningen ville hellre genomföra det i en etapp. Under våren 2023 informerades vårdnadshavare via mejlkommunikation om projektet och att renoveringen kan komma att fortgå ända till sommaren 2024.

Projektet omfattar en totalrenovering av hela lågstadiesgården. Slutgiltigt beslut om projektet togs i Tekniska nämnden genom förnyad konkurrensutsättning våren 2023. I upphandlingsunderlaget fanns ett utredningsuppdrag att inom ramen för projektet utreda de vattenläckage som förekommit ovanför matsal. Denna utredning har nu genomförts av stadens entreprenör och visar följande:

- Skicket på tätskiktet ovan matsalen är undermåligt och behöver göras om i sin helhet
- Dräneringen intill matsalsväggen är obefintlig
- Dagvattensystemet är trasigt

Alla dessa tre brister var för sig gör att det föreligger mycket stor risk för vatteninträngning i husets konstruktion vilket skulle leda till kraftiga verksamhetsstörningar och mycket kostsamma reparationer. Därför renoveras nu matsalens takkonstruktion. De merkostnader som detta medför kan tyvärr inte läggas på upprustning av andra gårdar.

Projektet är än så länge inte försenat så som interpellanten anger. Såväl nämnden, skolledning och vårdnadshavare har informerats om att renoveringen kan pågå till sommaren 2024. Det görs dock ansträngningar att tillhandahålla alternativa lektytor för elever på lågstadiet och att öppna färdigt renoverade delar av lågstadiesgården redan under våren 2024.

1) Vad var ursprunglig budget för projektet Råsunda skolas lågstadiesgård?
6 miljoner kronor.

2) Hur stor fördyring beräknas förseningen av gårdsrenoveringen medföra?

Projektet håller fortfarande på med att bedöma de utredningar som genomförts. En grov uppskattning från förvaltningen är att budgeten minst kommer att behöva fördubblas för att komma till bukt med de problem som anges ovan.

Bernhard Huber (MP)

Ordförande Tekniska nämnden

Kommunfullmäktige i Solna 2023-09-25

Interpellation till Tekniska nämndens ordförande Bernhard Huber (MP)

Vid höstens skolstart möttes elever och föräldrar i lågstadiet på Råsunda skola av ett byggkaos. Gården som skulle genomgå renovering under sommaren var fortsatt uppgrävd och helt avstängd.

Efter att frågor inkommit till politiker, skolan och förvaltningen så skickades ett brev ut till föräldrarna. Det informerades om att nya problem som uppstått innebär så pass stora förseningar av projektet så att gården kommer att vara helt avstängd höstterminen 2023 och delvis avstängd vårterminen 2024.

Detta påverkar både barnens möjlighet till en god och åldersanpassad rastverksamhet men det innebär också utökade kostnader som i stället kunnat användas för upprustning av andra utemiljöer.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

- Vad var ursprunglig budget för projektet Råsunda skolas lågstadiegård?
- Hur stor fördyring beräknas förseningen av gårdsrenoveringen medföra?

Veronika de Jonge

Moderaterna

Svar på interpellation från Veronika de Jonge (M) angående skolfrånvaro

Jag vill inleda med att tacka för interpellationen i denna viktiga fråga.

Jag delar interpellantens oro för elever som har hög skolfrånvaro och vilka risker det kan medföra på såväl kort som lång sikt. I grundskolan råder skolplikt precis som interpellanten påpekar. Det är två lagstiftningar som är aktuella när det gäller skolfrånvaro. Dels skollagen som reglerar skolplikten, dels föräldrabalken som reglerar vårdnadshavares ansvar. I de fall som en vårdnadshavare anses brista, blir även socialtjänstlagen aktuell, då alla som arbetar med barn har en skyldighet att göra en orosanmälan till socialtjänsten när en vårdnadshavare anses brista i sitt ansvar.

Skolan har naturligtvis ett stort ansvar för att samverka med vårdnadshavare och möta elevens behov för att möjliggöra att eleven, vill och kan fullfölja sin skolplikt. Hittills under höstterminen är det 0,8% av eleverna, f-9 som har en frånvaro på 50 procent eller mer (fördelat enligt tabell nedan).

Kommun: Solna
Läsår: 2023-2024
Årskurs: Grupp (10 av 11)
Mätperiod: HT

Årskurs	Antal elever i urvalet	Antal elever med total frånvaro > 50%	Andel elever med total frånvaro > 50%
0	466	2	0,4%
1	500	0	0,0%
2	403	2	0,5%
3	485	3	0,6%
4	374	1	0,3%
5	311	3	1,0%
6	312	2	0,6%
7	251	6	2,4%
8	274	5	1,8%
9	315	5	1,6%
Total	3 691	29	0,8

Skolnämnden konstaterar att skolfrånvaro behöver minska och bedömer att samverkan mellan olika kompetenser är viktig i det arbetet. Förutom skolans personal, lärare och elevhälsoteam så är det viktigt att samverka med andra nämnder. Barn- och utbildningsnämnden avser att ge förvaltningen i uppdrag att införa skolsociala team och söka det riktade stadsbidrag som finns för det.

Tittar vi på de senaste siffrorna så är det ingen ökning av elever med en frånvaro på mer än 50 procent. Den ökning som setts tidigare kan eventuellt vara en effekt av den långa period av pandemi med tillhörande restriktioner. Pandemins effekter har även kunna gå att se på vuxnas sjukfrånvaro i samhället. För övrigt är det svårt och kanske direkt felaktigt att göra generella bedömningar av elevers skolfrånvaro, då det är viktigt att varje individ med hög frånvaro analyseras från hens individuella situation.

Interpellationsfrågor

- Hur många elever i Solna har idag en frånvaro över 50% i de olika stadierna?

Svar: 29 elever

- Avser skolnämnden vidta ytterligare åtgärder för att förebygga en fortsatt ökning av skolfrånvaro?

Svar: Ja, genom noggrann uppföljning av varje elevs frånvaro samt inrättandet av skolsociala team.

- Vad anser skolnämnden att ökningen av skolfrånvaron beror på?

Svar: Bedömningen är att det är kvarstående effekter från pandemin samt att det fortfarande är elever som behöver mer särskilt stöd för att klara sin skolgång.

2023-10-18

Eva Eriksson

Ordförande i skolnämnden

Kommunfullmäktige i Solna 2023-09-25

Interpellation till Skolnämndens ordförande Eva Eriksson (S)

I Sverige råder skolplikt vilket ger alla barn rätt till en grundläggande utbildning. Men det innebär också en skyldighet för varje elev att närvara i skolan. Vid Skolnämndens sammanträde i september redovisades den sammanlagda frånvaron i Solnas kommunala skolor och siffrorna är oroväckande.

Frånvaro i Solnas skolor:

Frånvaro förskoleklass	2018/2019	2022/2023
Genomsnittlig frånvaro (0-20%)	7%	10%
Andel 20-50%	3%	6%
Andel >50%	0,7%	0,4%

Frånvaro lågstadium	2018/2019	2022/2023
Genomsnittlig frånvaro (0-20%)	6%	9%
Andel 20-50%	1%	5%
Andel >50%	0%	0%

Frånvaro mellanstadium	2018/2019	2022/2023
Genomsnittlig frånvaro (0-20%)	7%	10%
Andel 20-50%	3%	8%
Andel >50%	0%	0,8%

Frånvaro högstadium	2018/2019	2022/2023
Genomsnittlig frånvaro (0-20%)	9%	12%
Andel 20-50%	9%	14%
Andel >50%	0,6%	1,9%

Genomsnitt totalt	2018/2019	2022/2023
Genomsnittlig frånvaro (0-20%)	7	10%
Andel 20-50%	4%	8%
Andel >50%	0,2%	0,8

Elever med hög skolfrånvaro löper ökad risk för utanförskap, sociala problem och psykiska ohälsa och utöver det personliga lidandet innebär det även höga kostnader för samhället.

Långsiktigt kan hög skolfrånvaro även leda till fler unga som riskerar att bli ”hemmasittare”.

Vi har i skolnämnden velat se statistik över hur många elever som i dag har en frånvaro över 50 procent i de olika stadierna. Därför ställer vi också den frågan här.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

- Hur många elever i Solna har idag en frånvaro över 50% i de olika stadierna?
- Avser skolnämnden vidta ytterligare åtgärder för att förebygga en fortsatt ökning av skolf frånvaro?
- Vad anser skolnämnden att ökningen av skolf frånvaron beror på?

Veronika de Jonge

Moderaterna

Svar på interpellation från Daniel Frisé angående parkeringsavgifter

Parkeringsavgifternas syfte är att ordna trafiken och effektivisera markanvändningen i Solna. Parkeringssystemet behöver dock ses i en större kontext. Det finns målsättningar relevanta för trafik och parkering som staden behöver ta hänsyn till. De mål beskrivs i stadens styrdokument som översiktsplan, trafikplan, klimatstrategi med mera. Parkeringssystemet ska utformas så att dessa mål inte motverkas. Det finns också en marknadssituation där gatuparkering och boendeparkering behöver prissättas i relation till kostnaden för parkeringsplatser på privat mark eller i garage samt till grannkommuners parkeringsavgifter.

- 1) Syftar förändringen av parkeringsavgifterna egentligen till att minska antalet parkeringsplatser i staden?

Nej, parkeringsavgifterna syftar till att ordna trafiken och effektivisera markanvändningen. Staden har dock möjlighet att överväga alternativ markanvändning om det på ett bättre sätt anses bidra till stadens mål.

- 2) Om målet är att ta bort parkeringsplatser, hur skall tekniska nämnden då uppnå syftet med översynen som är att underlätta möjligheten att hitta parkeringsplatser?

Se svar 1

Bernhard Huber (MP)
Ordförande Tekniska nämnden

Kommunfullmäktige i Solna 2023-09-25

Interpellation till Tekniska nämndens ordförande Bernhard Huber (MP)

Nyligen fattades ett beslut av Tekniska nämnden om att föreslå höjda parkeringsavgifter i Solna. En av frågorna som lyftes av oppositionen på nämndsammanträdet var vad som låg till grund för höjningen. Då bekräftades skälet som anges i nämndens beslutsunderlag (förvaltningens översyn av parkeringsavgifterna), att det skall bli lättare att hitta parkeringsplats:

"Syftet med de föreslagna åtgärderna är att effektivisera markanvändningen i Solna, underlätta möjligheterna att hitta lediga gatuparkeringsplatser, och att parkeringsanläggningar på kvartersmark ska nyttjas i högre grad". (Sid 3).

Men i lokaltidningen säger nämndens ordförande följande:

"Syftet är att förbättra trafiken och markanvändningen i Solna. Genom att öka omsättningen på parkeringsplatser blir det enklare att hitta parkering, samtidigt som det frigör mark för andra ändamål, såsom anläggande av gång- och cykelvägar samt plantering av träd," säger tekniska nämndens ordförande Bernhard Huber (MP).

Tidigare förändringar i parkeringsavgifterna har syftat till att förbättra möjligheten att hitta en parkering. Men om anledningen till höjningen är att frigöra parkeringsytor för andra ändamål innebär det också att antalet parkeringsplatser blir färre.

Vi önskar ett klargörande.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

- Syftar förändringen av parkeringsavgifterna egentligen till att minska antalet parkeringsplatser i staden?
- Om målet är att ta bort parkeringsplatser, hur skall tekniska nämnden då uppnå syftet med översynen som är att underlätta möjligheten att hitta parkeringsplatser?

Daniel Frisé

Moderaterna

Svar på interpellation från Peter Edholm (L) om likabehandlingsperspektivet i kommunstyrelsens arbete

Tack för en viktig interpellation. Att likabehandlingsperspektivet genomsyrar arbetet i Solna stad är av högsta vikt för Solnakoalitionen. Vi har idag ett välfungerande likabehandlingsarbete som vi ska fortsätta stärka. I Solna finns en stark tradition av att de värden som anses viktiga för staden integreras i hela stadens arbete, snarare än att förpassas till att vara en bisak. Idag finns likabehandlingsperspektivet med i både verksamhetsplan och budget och samtliga förvaltningschefer jobbar löpande med uppföljningen av detta. Det finns goda förutsättningar för att jobba med tvärfunktionella frågor i staden.

För oss är formerna för denna typ av arbete inte rigida utan vi ser att alla arbetsformer i staden kontinuerligt behöver utvärderas och, i de fall de visar sig inte vara ändamålsenliga, göras om. I fallet med likabehandlingspriset och likabehandlingsbidraget så har det visat sig att dessa inte har fungerat som tänkt, även om tanken bakom båda är goda. Solnakoalitionen är dock fortsatt fast besluta att uppmärksamma goda insatser på området och att stärka stadens likabehandlingsarbete. Under 2023 pågår ett arbete för att utvärdera hur vi på bästa sätt kan uppmärksamma goda insatser på området likabehandling.

1. Hur ska likabehandlingsperspektivet i kommunstyrelsens arbete återupprättas när det nu blivit uppenbart att det inte har fungerat som tänkt under året?

Solna stad har ett väl fungerande likabehandlingsarbete och det ska naturligtvis fortsätta vara så. Det alldeles utmärkt att bedriva tvärfunktionella frågor utan att för den delen ha en särskild kommitté eller att det sker en särskild uppföljning i stadens rapportering. Likabehandlingsperspektivet finns närvarande i både verksamhetsplan och budget och jobbas aktivt med samt utvärderas löpande av samtliga förvaltningschefer.

1. Kommer kommunstyrelsen att fortsätta dela ut det årliga likabehandlingspriset? Om inte – varför inte?

Priset, som tidigare delades ut och administrerades av likabehandlingskommitteen, har byggt på att verksamheterna skulle nominera kandidater till priset, vilket inte har fungerat som tänkt. Inga nomineringar inkom utan vi fick själva uppmuntra lämpliga chefer att inkomma med nomineringar. Och även då gjordes detta i väldigt låg grad. 2022 inkom två nomineringar, 2021 inkom 1 nominering, 2020 inkom 1 nominering. Att uppmärksamma goda prestationer inom området ser vi fortsatt som viktigt och under 2023 pågår ett arbete med att utvärdera och utreda hur vi bäst kan göra det framåt på ett ändamålsenligt sätt.

2. Kan verksamheter fortfarande ansöka om likabehandlingsbidrag enligt den ”Anvisning för likabehandlingsbidrag” (beslutad av stadsledningsförvaltningen 2020-08-27) som finns på stadens hemsida? Om inte – varför inte?

Samma som ovan. Tanken med bidraget var god, att möjligheten till ett bidrag skulle stimulera till fler initiativ inom verksamheterna, men syftet uppnåddes inte då det inte inkom tillräckligt många ansökningar. Även här pågår ett arbete med att utreda hur vi bäst kan gå vidare med ett likabehandlingsbidrag som på ett tydligt sätt tjänar sitt syfte.

3. Var finns de ”Riktlinjer för likabehandlingsarbete” som hänvisas till i ”Planeringsunderlag för verksamhetsplan och budget 2024”?

Riktlinjer för likabehandlingsarbete finns på stadens intranät. Dessa uppdaterades 2022-12-19.

2023-10-17

Sara Kukka-Salam

Kommunstyrelsens ordförande

INTERPELLATION

Till: Kommunstyrelsens ordförande Sara Kukka-Salam

Angående: Avsaknaden av likabehandlingsperspektiv
i kommunstyrelsens arbete

Bakgrund

I december 2022 beslutade kommunstyrelsens rödgröna majoritet att avveckla *Likabehandlingskommittén*. Det skäl som majoriteten angav för sitt beslut var att "likabehandlingsperspektivet skulle få större uppmärksamhet och tyngd om ansvaret återförs till kommunstyrelsen".

Liberalerna motsatte sig detta eftersom vi såg en uppenbar risk att effekten skulle bli motsatt. Den här typen av tvärspektoriella frågor drunknar lätt i den stora mängd viktiga besluts- och informationsärenden som passerar kommunstyrelsen i en dynamisk och växande stad som Solna är. Den tendensen motverkas effektivt om kommunstyrelsen har ett rådgivande och stödjande samrådsorgan (som *Likabehandlingskommittén* var) med särskilt fokus på detta viktiga perspektiv.

Vi uppmanade också majoriteten att särskilt bevaka att man i kommunstyrelsens arbete ger relevant utrymme för de frågor som annars skulle ha hanterats i *Likabehandlingskommittén* och fick muntliga besked om att så skulle ske – eftersom detta var viktigt för majoriteten.

Kommunstyrelsens arbete under året

Efter drygt 9 månader kan vi nu konstatera att likabehandlingsperspektivet inte har uppmärksamats eller diskuterats i kommunstyrelsen en enda gång. Ordet "likabehandling" förekommer vid textsökning i kommunstyrelsens beslutsunderlag endast i ett par årsredovisningar från Signalisten respektive Storstockholms Brandförsvarsförbund – d.v.s. inte någon enda gång i dokument som rör stadens egen verksamhet.

En strimma av hopp tändes i "Planeringsunderlag för verksamhetsplan och budget 2024" som beslutades i kommunstyrelsen 2023-06-19. Där hänvisas (s 24) till ett styrande dokument som heter "Riktlinjer för likabehandlingsarbete". Dokumentet påstås ha beslutats i kommunstyrelsen redan 2022-12-19. Men något sådant beslut fattades aldrig i kommunstyrelsen. Inte heller verkar några sådana riktlinjer finnas.

Likabehandlingspriset

När den rödgröna majoriteten avvecklade *Likabehandlingskommittén* så var vår förhoppning att kommunstyrelsen ändå skulle fortsätta att dela ut det årliga *Likabehandlingspriset*. Stadens förvaltningar har uppskattat och sporrats i det tvärspektoriella arbetet med likabehandlingsfrågor genom att kommittén i många år har delat ut ett pris till någon eller ett par verksamheter som förtjänar uppskattning för sina framsteg på området. Senast skedde det i samband med kommunfullmäktiges sammanträde 2022-12-19.

Likabehandlingsbidraget

Likabehandlingskommittén hade möjlighet att lämna bidrag till verksamheter som har en idé om att utveckla sitt likabehandlingsarbete. Syftet var att stimulera ett proaktivt likabehandlingsarbete för att medborgare ska få likvärdig service och bemötande i mötet med stadens verksamhet. Också detta tycks ha upphört även om "Anvisning för likabehandlingsbidrag" finns kvar på stadens hemsida.

Slutsats

Sammantaget måste man tyvärr konstatera att kommunstyrelsen inte på något sätt har levt upp till det besked vi fick i samband med att *Likabehandlingskommittén* avskaffades. Då sades att "likabehandlingsperspektivet skulle få större uppmärksamhet och tyngd om ansvaret återförs till kommunstyrelsen".

Mina frågor:

- 1) Hur ska likabehandlingsperspektivet i kommunstyrelsens arbete återupprättas när det nu blivit uppenbart att det inte har fungerat som tänkt under året?
- 2) Kommer kommunstyrelsen att fortsätta dela ut det årliga likabehandlingspriset?
Om inte – varför inte?
- 3) Kan verksamheter fortfarande ansöka om likabehandlingsbidrag enligt den "Anvisning för likabehandlingsbidrag" (beslutad av stadsledningsförvaltningen 2020-08-27) som finns på stadens hemsida?
Om inte – varför inte?
- 4) Var finns de "Riktlinjer för likabehandlingsarbete" som hänvisas till i "Planeringsunderlag för verksamhetsplan och budget 2024"?

Peter Edholm
Liberalerna

Svar på interpellation från Anders Ekegren angående taxan för vissa markupplåtelser

Den översyn som är planerad att genomföras under 2024 syftar till att göra avgifterna för upplåtelse av offentlig plats så likvärdiga som möjligt mellan liknande verksamheter. Taxan för markupplåtelse är indelad i olika kategorier och varje kategori omfattar flera olika upplåtelseändamål.

Upplåtelseändamålet kioskbyggnad saknas i dagens taxa. Det finns dock ett tiotal upplåtelser som kan härröras till kioskbyggnader. De flesta av dessa upplåtelser ligger i likartad taxenivå, med vissa undantag. Målet med en översyn är att finna lämplig nivå för dessa samt att synka nivån kring befintliga avtal.

Tekniska förvaltningen har under en tid gjort årliga genomgångar av taxan för upplåtelse av offentlig plats för att justera taxenivåer och lagt till och tagit bort upplåtelseändamål så att de överensstämmer med dagens behov. Om den planerade översynen skulle visa att staden generellt har en taxenivå som behöver justeras blir förändringen just generell och sannolikt inte så kraftig.

- 1) Vilka är de verksamheter som kan komma att beröras av den översyn som förvaltningen nu gör av taxor för markupplåtelser?

I princip kan alla verksamheter beröras då det årligen görs anpassningar av taxan. Ett syfte med den planerade översynen är att föreslå enhetliga principer och taxor för upplåtelseändamålet kioskbyggnader.

Bernhard Huber (MP)
Ordförande Tekniska nämnden

INTERPELLATION

Till: Tekniska nämndens ordförande Bernhard Huber

Angående: Stor höjning av taxan för vissa markupplåtelser

Bakgrund

I lokaltidningen kunde vi läsa att ett kafé i Skytteholmsparken plötsligt drabbas av en tredubbling av den taxa man betalar för markupplåtelsen.

Där citerades också tekniska nämndens ordförande enligt följande:

"...förvaltningen arbetar med en översyn av taxor för markupplåtelser för kiosker och serveringar i syfte att få en mer likvärdig hantering."

Det föranleder mig att undra vilka andra verksamheter i Solna som kan komma att drabbas av liknande kraftiga höjningar av taxor för markupplåtelse.

Jag förstår att nämndens ordförande inte kan föregripa resultatet av den översyn som pågår, men vill ändå ställa en fråga om detta.

Min fråga:

- 1) Vilka är de verksamheter som kan komma att beröras av den översyn som förvaltningen nu gör av taxor för markupplåtelser?

Anders Ekegren
Liberalerna

Solna, 18 oktober 2023

Svar på interpellation från Peter Edholm angående utvärdering av höjda parkeringsavgifter

Parkeringsystemet är föränderligt och påverkas av en rad omvärldsfaktorer. Det är därför viktigt att följa hur systemet utvecklas. Tekniska förvaltningen har god bevakning på området och följer hur trafik och parkering fungerar genom en rad indikatorer. Till exempel följs och analyseras omfattningen av intäkter, antal felparkeringar, klagomål till kontaktcenter med mera. Utvärderingen sker därmed löpande och det görs också Anpassningar vid behov. Inför ändringen av parkeringssystemet gjordes en större översyn som också nämnden fick ta del av.

- 1) Varför gör inte nämnden en utvärdering som skulle visa huruvida avgiftshöjningen verkligen ger de positiva effekter som anförts som skäl till att göra höjningen?

Nämnden beslutade att inte göra en särskild utvärdering efter 12 månader då parkeringssystemet följs och utvärderas löpande.

Bernhard Huber (MP)
Ordförande Tekniska nämnden

INTERPELLATION

Till: Tekniska nämndens ordförande Bernhard Huber

Angående: Utvärdering av den stora höjningen av parkeringsavgifterna

Bakgrund

I september 2023 beslutade tekniska nämnden att föreslå kraftiga höjningar av parkeringsavgifterna. Störst skulle höjningen bli för 90 dagar boendeparkering där avgiften ökar med hela 35%.

Som skäl till varför man ville höja parkeringsavgifterna angavs ett antal saker som man vill uppnå. Dessa var att det kommer att bli fler lediga parkeringsplatser, färre felparkeringar, minskad söktrafik, ökad tillgänglighet för angöring samt överflyttning till kollektivtrafik.

Vid behandlingen av beslutsärendet föreslog (L), (M) och (KD) därför gemensamt

att förvaltningen får i uppdrag att efter 12 månader utvärdera effekten av de höjda parkeringsavgifterna för att se om de då har givit förväntat resultat med avseende på fler lediga parkeringsplatser, färre felparkeringar, minskad söktrafik, ökad tillgänglighet för angöring samt överflyttning till kollektivtrafik.

Vårt tilläggsyrkande avslogs av den rödgröna majoriteten utan att någon tillfredsställande förklaring gavs. Majoriteten vill alltså inte veta om höjningen får avsedd effekt eller ej. Jag misstänker att höjningen mer handlar om att få in pengar till stadens kassa än om att faktiskt förbättra trafikmiljön för Solnaborna.

Min fråga:

- 1) Varför gör inte nämnden en utvärdering som skulle visa huruvida avgiftshöjningen verkligen ger de positiva effekter som anförts som skäl till att göra höjningen?

Peter Edholm
Liberalerna

Kommunstyrelsen**§ 105****Delårsrapport för Solna stad per augusti 2023 (KS/2022:1)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att

- godkänna Solna stads delårsrapport per augusti 2023.
- besluta att nämnderna får i uppdrag att hålla eller förbättra sin helårsprognos mot budget som redovisas i delårsrapporten per augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de 4 övergripande målen samt de 3 finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Av de 37 nämndmålen bedöms 20 uppfyllas helt under året, 12 bedöms uppfyllas till stor del och 5 bedöms delvis uppfyllas under 2023. Beträffande uppdragen är 4 av årets 15 uppdrag slutförda och övriga 11 uppdrag pågår enligt plan. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2023.

Resultatet för perioden är positivt och uppgår till 899,7 mkr och en förbättring med 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Under perioden genererade kapitalmarknadsutvecklingen orealiserade finansiella intäkter i stadens värdepapper (280,1 mkr) och motsvarande period föregående år uppkom orealiserade kostnader för stadens värdepapper (555,1 mkr), vilket ger en nettoförändring på 835,2 mkr. Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 994,9 mkr, vilket innebär en budgetavvikelse på 899,9 mkr och en förändring i förhållande till föregående årsresultat med 753,4 mkr. Prognostiserat resultat baseras på att avkastningen i kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyn samt att nämnderna och skatteintäkterna följer förväntad utveckling.

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl är ett av stadens tre finansiella mål och uppgår till 498,1 mkr för perioden, vilket är 20,8 mkr högre än föregående års periodutfall och 63,3 mkr högre än periodens budgeterade resultatmål. Prognostiserat årsresultat uppgår till 525,6 mkr och i förhållande till stadens resultat mål om 95,0 mkr innebär det att staden uppfyller kravet om god ekonomisk hushållning för såväl perioden som för året.

Nämndernas nettokostnader har ökat med 10,9 procent (206,0 mkr) i förhållande till motsvarande period föregående år och uppgår till 2 092,7 mkr. Ökningen är väsentlig i förhållande till de senaste årens näst intill oförändrade nettokostnadsutveckling, men samtidigt en följd av att nämndernas nettoramar utökats med 173,9 mkr (5,7 %) för

2023, varav kvalitetssäkring av förskola och skolsatsningen uppgår till 72,0 mkr. Nämndernas nettokostnader är prognostiserade till 3 201,0 mkr för 2023 och en positiv prognosavvikelse på 7,8 mkr. Utöver tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden visar övriga nämnders årsprognoser i balans med budget eller bättre. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämndens prognosavvikelser avser till största delen engångskostnader av tillfällig karaktär och ökade kapitalkostnader till följd av en högre aktiveringstakt.

Nämndernas investeringar uppvisar ett utfall på 130,1 mkr och av årets investeringsbudget (292,8 mkr) återstår 162,7 mkr. Utfallet innebär en ökning med 46,5 mkr jämfört med föregående år. Prognostiserat utfall uppgår till 308,3 mkr och en negativ prognosavvikelse på 15,5 mkr. Avvikelsen förklaras av tillkommande investeringsprojekt i fastigheter som ej funnits med i den initiala planeringen inför 2023. Bland annat till följd av tillkommande hyresgäst Anpassningar och hantering av tillkommande brister i fastigheter.

Nettoinvesteringarna avseende exploateringsverksamheten uppgår till 180,2 mkr för perioden januari - augusti jämfört med 151,8 mkr samma period 2022. De större pågående projekten avser Sopsug i Huvudsta 59,9 mkr, Jonstorpsvägen i Huvudsta 32,8 mkr, kvarteret Hagalund 4:10 vid Solnavägen 14,3 mkr samt Tomtebodadepån 4,8 mkr. Årsprognosen för investeringar avseende exploateringsverksamheten uppgår till 325,0 mkr.

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti 2023 till 2 108, vilket är en ökning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022. Antalet tillsvidareanställda i staden uppgår per 31 augusti till 2 077, vilket är en ökning med 46 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022.

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari-juli 2023 uppgår till 7,5 procent, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med motsvarande period 2022 (8,3 %). Framst är det korttidssjukfrånvaron som minskat. Långtidsfrånvaron ligger på en låg nivå i relation till länet och riket.

Periodens resultat för koncernen är positivt och uppgår till 974,8 mkr (93,5 mkr samma period 2022).

Verksamhetens intäkter ökar med 20,5 mkr till 1 356,9 mkr samtidigt som verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar ökar med 256,5 mkr till 3 222,9 mkr. Verksamhetens nettokostnader i koncernen ökar med 265,1 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 004,5 mkr. Solna stads externa intäkter uppgår till 653,3 mkr. Intäkterna har minskat med 43,4 mkr i förhållande till motsvarande period 2022. Framför allt är de statliga bidragen lägre än föregående år.

Bostadsstiftelsen Signalisten (inklusive Solnabostäder) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 43,1 mkr (56,0 mkr motsvarande period 2022). Prognosen för helåret uppgår till 51,8 mkr jämfört med budgeten på 47,5 mkr. Norrenergi AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 79,3 mkr (66,7 mkr). Bolagets

helårsprognos är ett resultat på 33,3 mkr före skatt jämfört med en budget på -25,0 mkr. Solna Vatten AB redovisar ett resultat efter finansnetto på -15,5 mkr (-16,2 mkr). Helårsprognosen uppgår till -16,0 mkr och är 4,8 mkr sämre än budget. Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 10,0 mkr (4,2 mkr).

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-10-04

KS/2022:1

Delårsrapport per augusti 2023 för Solna stad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att

- godkänna Solna stads delårsrapport per augusti 2023.
- besluta att nämnderna får i uppdrag att hålla eller förbättra sin helårsprognos mot budget som redovisas i delårsrapporten per augusti 2023.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de 4 övergripande målen samt de 3 finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Av de 37 nämndmålen bedöms 20 uppfyllas helt under året, 12 bedöms uppfyllas till stor del och 5 bedöms delvis uppfyllas under 2023. Beträffande uppdragen är 4 av årets 15 uppdrag slutförda och övriga 11 uppdrag pågår enligt plan. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2023.

Resultatet för perioden är positivt och uppgår till 899,7 mkr och en förbättring med 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Under perioden genererade kapitalmarknadsutvecklingen realiserade finansiella intäkter i stadens värdepapper (280,1 mkr) och motsvarande period föregående år uppkom realiserade kostnader för stadens värdepapper (555,1 mkr), vilket ger en nettoförändring på 835,2 mkr. Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 994,9 mkr, vilket innebär en budgetavvikelse på 899,9 mkr och en förändring i förhållande till föregående årsresultat med 753,4 mkr. Prognostiserat resultat baseras på att avkastningen i kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyn samt att nämnderna och skatteintäkterna följer förväntad utveckling.

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl är ett av stadens tre finansiella mål och uppgår till 498,1 mkr för perioden, vilket är 20,8 mkr högre än föregående års periodutfall och 63,3 mkr högre än periodens budgeterade resultatmål. Prognostiserat årsresultat uppgår till 525,6 mkr och i förhållande till stadens resultat mål om 95,0 mkr innebär det att staden uppfyller kravet om god ekonomisk hushållning för såväl perioden som för året.

Nämndernas nettokostnader har ökat med 10,9 procent (206,0 mkr) i förhållande till motsvarande period föregående år och uppgår till 2 092,7 mkr. Ökningen är väsentlig i förhållande till de senaste årens näst intill oförändrade nettokostnadsutveckling, men samtidigt en följd av att nämndernas nettorammar utökats med 173,9 mkr (5,7 %) för 2023, varav kvalitetsåtgärder av förskola och skolsatsningen uppgår till 72,0 mkr. Nämndernas nettokostnader

är prognostiserade till 3 201,0 mkr för 2023 och en positiv prognosavvikelse på 7,8 mkr. Utöver tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden visar övriga nämnders årsprognoser i balans med budget eller bättre. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämndens prognosavvikelser avser till största delen engångskostnader av tillfällig karaktär och ökade kapitalkostnader till följd av en högre aktiveringstakt.

Nämndernas investeringar uppvisar ett utfall på 130,1 mkr och av årets investeringsbudget (292,8 mkr) återstår 162,7 mkr. Utfallet innebär en ökning med 46,5 mkr jämfört med föregående år. Prognostiserat utfall uppgår till 308,3 mkr och en negativ prognosavvikelse på 15,5 mkr. Avvikelsen förklaras av tillkommande investeringsprojekt i fastigheter som ej funnits med i den initiala planeringen inför 2023. Bland annat till följd av tillkommande hyresgäst Anpassningar och hantering av tillkommande brister i fastigheter.

Nettoinvesteringarna avseende exploateringsverksamheten uppgår till 180,2 mkr för perioden januari - augusti jämfört med 151,8 mkr samma period 2022. De större pågående projekten avser Sopsug i Huvudsta 59,9 mkr, Jonstorpsvägen i Huvudsta 32,8 mkr, kvarteret Hagalund 4:10 vid Solnavägen 14,3 mkr samt Tomtebodadepån 4,8 mkr. Årsprognosen för investeringar avseende exploateringsverksamheten uppgår till 325,0 mkr.

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti 2023 till 2 108, vilket är en ökning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022. Antalet tillsvidareanställda i staden uppgår per 31 augusti till 2 077, vilket är en ökning med 46 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022.

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari-juli 2023 uppgår till 7,5 procent, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med motsvarande period 2022 (8,3 %). Främst är det korttidssjukfrånvaron som minskat. Långtidssjukfrånvaron ligger på en låg nivå i relation till länet och riket.

Periodens resultat för koncernen är positivt och uppgår till 974,8 mkr (93,5 mkr samma period 2022).

Verksamhetens intäkter ökar med 20,5 mkr till 1 356,9 mkr samtidigt som verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar ökar med 256,5 mkr till 3 222,9 mkr. Verksamhetens nettokostnader i koncernen ökar med 265,1 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 004,5 mkr. Solna stads externa intäkter uppgår till 653,3 mkr. Intäkterna har minskat med 43,4 mkr i förhållande till motsvarande period 2022. Framför allt är de statliga bidragen lägre än föregående år.

Bostadsstiftelsen Signalisten (inklusive Solnabostäder) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 43,1 mkr (56,0 mkr motsvarande period 2022). Prognosen för helåret uppgår till 51,8 mkr jämfört med budgeten på 47,5 mkr. Norrenergi AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 79,3 mkr (66,7 mkr). Bolagets helårsprognos är ett resultat på 33,3 mkr före skatt jämfört med en budget på -25,0 mkr. Solna Vatten AB redovisar ett resultat efter finansnetto på -15,5 mkr (-16,2 mkr). Helårsprognosen uppgår till -16,0 mkr och är 4,8 mkr sämre än budget. Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 10,0 mkr (4,2 mkr).

Christer Lindberg
Förvaltningschef/ekonomichef

Ulrika Mörman
Enhetschef redovisning och lön

Beslutet expedieras till: Kommunfullmäktige

Ärendet

Stadsledningsförvaltningen har efter att ha inhämtat nämndernas redovisningar upprättat förslag till delårsrapport för Solna stad. Delårsrapporten har upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Delårsrapporten skickas ut med handlingarna som ett separat dokument.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunstyrelsen har, genom stadsledningsförvaltningen, haft fokus på att leda och samordna Solna stads arbete för en hållbar utveckling inom ett antal områden. Arbetet med byggnationen av den nya tunnelbanan och ledningsarbeten i områdena kring de nya stationerna pågår planerligt. Kommunstyrelsen har beslutat att anta en blåplan för Solna stad och parallellt har arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i stadens vattenförekomster utifrån antagna åtgärdsprogram fortsatt. Det har även fattats beslut om avtal med berörda kommuner om åtgärder för vattenförekomsten Edsviken.

Mälarbanan ska byggas ut från två till fyra spår mellan Tomtebodavägen och Kallhäll. Under våren tog Trafikverket beslut att pausa upphandlingen av tillfälligt spår, tunnel, tråg och nya stationer i Solna och Sundbyberg. Pausen påverkar Solnas planer på att tillskapa nya bostäder, arbetsplatser och en ny pendeltågsstation i Huvudsta. I väntan på att Trafikverkets arbete återupptas fortsätter Solna arbetet i anslutning till den planerade Mälarbanan. Kommunfullmäktige har antagit ett exploateringsavtal och en detaljplan för del av kvarteret Albygård intill den planerade pendeltågsstationen. Detaljplanen innebär bland annat nybyggnation av bostäder och omfattar åtgärder för att göra Huvudstagan till en mer levande och trygg stadsgata samt att möjliggöra en cykelbana i anslutning till den blivande stationen.

Därutöver har detaljplaner med tillhörande exploateringsavtal beslutats för del av kvarteren Farao och Kairo med flera i Arenastaden. Detaljplanen innebär att Råsta strandväg förlängs utmed järnvägsområdet och ansluts mot Frösundaleden som en ny entré för biltrafik till Arenastaden. Dalvägen blir i huvudsak bilfri i sin södra del och sänks i den delen till en nivå, där den ansluter till gångbron vid Solna station för gående och cyklister. Inom kvarteret Farao och kvarteret Kairo ger planen förutsättningar för cirka 185 bostäder och cirka 77 000 kvm kontorsyta. Arbetet med att omvandla Solnavägen till en grön, levande och trygg boulevard med tusentals nya bostäder, nya arbetsplatser och ny service pågår.

I augusti återöppnade Skytteholmsskolans mellanstadium med två klasser i årskurs 4. Utöver den obligatoriska lovskolan har staden även organiserat lovskola på påsklov och sportlov. En ny

verksamhet som startat under perioden är Etableringstrappan, vilken fokuserar på att stödja nyanlända att snabbare komma i gång med sina studier, praktik eller anställning.

Kommunstyrelsen har under perioden beslutat om att anställa en stadsdirektör, som tillträdde sin tjänst i april månad. En ny förvaltningschef för omvårdnadsförvaltningen har, efter tidigare chef gått i pension, anställts och tillträtt sin tjänst i juni månad. Kommunstyrelsen har även beslutat om att anställa en ny förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen, eftersom den tidigare chefen utsetts till biträdande stadsdirektör. Barn- och utbildningschefen tillträder sin tjänst under september.

Händelser av väsentlig betydelse för bolagen

Norrenergi arbetar med framtagande av villkoren för en förlängning av samarbetsavtalet med Stockholm Exergi. Bolaget har under perioden erhållit elstöd, både det generella statsbidraget och bidraget till elintensiva bolag.

För Råsunda Förstads AB pågår insatser inom ramen för det uppdrag som getts av kommunstyrelsen kring vision och utvecklingsplan för Överjärva gård. Efter beslut i kommunfullmäktige i maj 2023 har en fusion av Råsunda Förstads AB och Överjärva gård AB registrerats hos Bolagsverket och kommer verkställas under sista tertialet 2023.

Upprustningsbehov i kombination med planerna på nybyggnation innebär en stor utmaning för Signalisten. Det handlar om att kunna möta dessa behov med en fortsatt god ekonomi. En omställning av Signalistens organisation för att öka förmågan att driva projekt har pågått under perioden.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de 4 övergripande målen samt de 3 finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Av de 37 nämndmålen bedöms 20 uppfyllas helt under året, 12 bedöms uppfyllas till stor del och 5 bedöms delvis uppfyllas under 2023. Beträffande uppdragen är 4 av årets 15 uppdrag slutförda och övriga 11 uppdrag pågår enligt plan. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2023.

Ekonomiskt utfall

Resultatet för perioden är positivt och uppgår till 899,7 mkr och en förbättring med 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Under perioden genererade kapitalmarknadsutvecklingen orealiserade finansiella intäkter i stadens värdepapper (280,1 mkr) och motsvarande period föregående år uppkom orealiserade kostnader för stadens värdepapper (555,1 mkr), vilket ger en nettoförändring på 835,2 mkr. Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 994,9 mkr, vilket innebär en budgetavvikelse på 899,9 mkr och en förändring i förhållande till föregående årsresultat med 753,4 mkr. Prognostiserat resultat baseras på att avkastningen i kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyn samt att nämnderna och skatteintäkterna följer förväntad utveckling.

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl är ett av stadens tre finansiella mål och uppgår till 498,1 mkr för perioden, vilket är 20,8 mkr högre än föregående års periodutfall och 63,3 mkr högre än periodens budgeterade resultatmål. Prognostiserat årsresultat uppgår till 525,6 mkr och i förhållande till stadens resultat mål om 95,0 mkr innebär det att staden uppfyller kravet om god ekonomisk hushållning för såväl perioden som för året.

Nämndernas nettokostnader har ökat med 10,9 procent (206,0 mkr) i förhållande till motsvarande period föregående år och uppgår till 2 092,7 mkr. Ökningen är väsentlig i förhållande till de senaste årens näst intill oförändrade nettokostnadsutveckling, men samtidigt en följd av att nämndernas nettoramar utökats med 173,9 mkr (5,7 %) för 2023, varav kvalitetssäkring av förskola och skolsatsningen uppgår till 72,0 mkr. Nämndernas nettokostnader är prognostiserade till 3 201,0 mkr för 2023 och en positiv prognosavvikelse på 7,8 mkr. Utöver tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden visar övriga nämnders årsprognoser i balans med budget eller bättre. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämndens prognosavvikelser avser till största delen engångskostnader av tillfällig karaktär och ökade kapitalkostnader till följd av en högre aktiveringstakt.

Konkurrensutsättning

Staden har cirka 600 aktiva avtal med över 500 olika leverantörer. Kontinuerligt sker upphandling, avrop och inköp inom de olika verksamhetsområdena. Upphandlingsarbetet har under året pågått i stort sett utan avvikelser. Staden använder ofta avrop på ramavtal inom Stockholms inköpscentral samt SKR:s ramavtal för anskaffning av varor och tjänster. Utöver det har en rad upphandlingar/avrop genomförts inom bland annat följande områden; diarieföringssystem, it-arbetsplatser, tryckeritjänster, elkraft och livsmedel.

Även inom fastighet och stadsmiljö har ett större antal upphandlingar/avrop gjorts inom bland annat följande områden; gatu- och parkskötsel, markskötsel, elentreprenad samt renhållningsentreprenad. Vidare genomförs en rad upphandlingar inom ramen för stadens exploateringsprojekt. Utifrån nämndernas konkurrensplaner sker planering av kommande års upphandlingsbehov.

Under 2023 har arbetet med att förstärka samarbetet mellan olika nämnder för att dra nytta av gemensamma resurser och effektivisera arbetet inom upphandlings- och avtalsområdet fortsatt. Detta sker främst inom satsningen på samarbetsforum inom inköps- och upphandlingsområdet.

Stadens e-handelssatsning fortgår. Ett nytt e-handelsystem planeras att köpas in för att kunna möta stadens behov och utveckling. Roller på inköps- och upphandlingsområdet har kategoriserats för att kunna arbeta ännu mer effektivt och skapa synergier mellan nämnder. Avtalsuppföljningen sker främst inom respektive nämnd. Inom avtalsuppföljningen i stort har inriktningen under året varit att följa upp avtal som ska upphandlas på nytt enligt konkurrensplanen.

Intern kontroll

Intern kontroll är en del av verksamhetsstyrningen som syftar till att säkerställa att de mål som kommunfullmäktige fastställt uppfylls. Avvikelser hanteras i enlighet med stadens reglemente för intern kontroll. Styrelse och nämnder ska i årsredovisningen rapportera om resultatet av uppföljningen av den intern kontrollen. Rapporten ska redovisa omfattningen av utförd

uppföljning, utfallet och vidtagna åtgärder. Utifrån rapporterna gör kommunstyrelsen en analys och genomgång av internkontrollrapportering under året och föreslår åtgärder för kommande år.

Planering och uppföljning av internkontrollen sker integrerat med övrig verksamhetsplanering i stadens verksamhetsstyrningssystem, vilket bidrar till en stabil och säker process för staden och för nämnderna kring intern kontroll.

Det sammantagna intrycket utifrån redovisningen av 2022 och pågående arbete under 2023 är att processerna fungerar och att internkontrollen bidrar till utveckling av rutiner, processer och kontrollmoment. Vid avvikelser av omfattande art ska nämnden omgående informera kommunstyrelsen. En uppföljning av internkontrollen görs till respektive nämnd samt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i årsredovisningen.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti 2023 till 2 108, vilket är en ökning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022. Antalet tillsvidareanställda i staden uppgår per 31 augusti till 2 077, vilket är en ökning med 46 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022.

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari-juli 2023 uppgår till 7,5 procent, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med motsvarade period 2022 (8,3 %). Framst är det korttidssjukfrånvaron som minskat. Långtidsfrånvaron ligger på en låg nivå i relation till länet och riket.

Sammanställd redovisning och stadens företag

Periodens resultat för koncernen är positivt och uppgår till 974,8 mkr (93,5 mkr samma period 2022).

Verksamhetens intäkter ökar med 20,5 mkr till 1 356,9 mkr samtidigt som verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar ökar med 256,5 mkr till 3 222,9 mkr. Verksamhetens nettokostnader i koncernen ökar med 265,1 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 004,5 mkr. Solna stads externa intäkter uppgår till 653,3 mkr. Intäkterna har minskat med 43,4 mkr i förhållande till motsvarande period 2022. Framför allt är de statliga bidragen lägre än föregående år.

Bostadsstiftelsen Signalisten (inklusive Solnabostäder) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 43,1 mkr (56,0 mkr motsvarande period 2022). Prognosen för helåret uppgår till 51,8 mkr jämfört med budgeten på 47,5 mkr. Norrenergi AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 79,3 mkr (66,7 mkr). Bolagets helårsprognos är ett resultat på 33,3 mkr före skatt jämfört med en budget på -25,0 mkr. Solna Vatten AB redovisar ett resultat efter finansnetto på -15,5 mkr (-16,2 mkr). Helårsprognosen uppgår till -16,0 mkr och är 4,8 mkr sämre än budget. Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 10,0 mkr (4,2 mkr).

SOLNA STAD

Delårsrapport augusti 2023

SOLNA STAD

KS/2022:1, behandlas på kommunfullmäktige i oktober 2023.

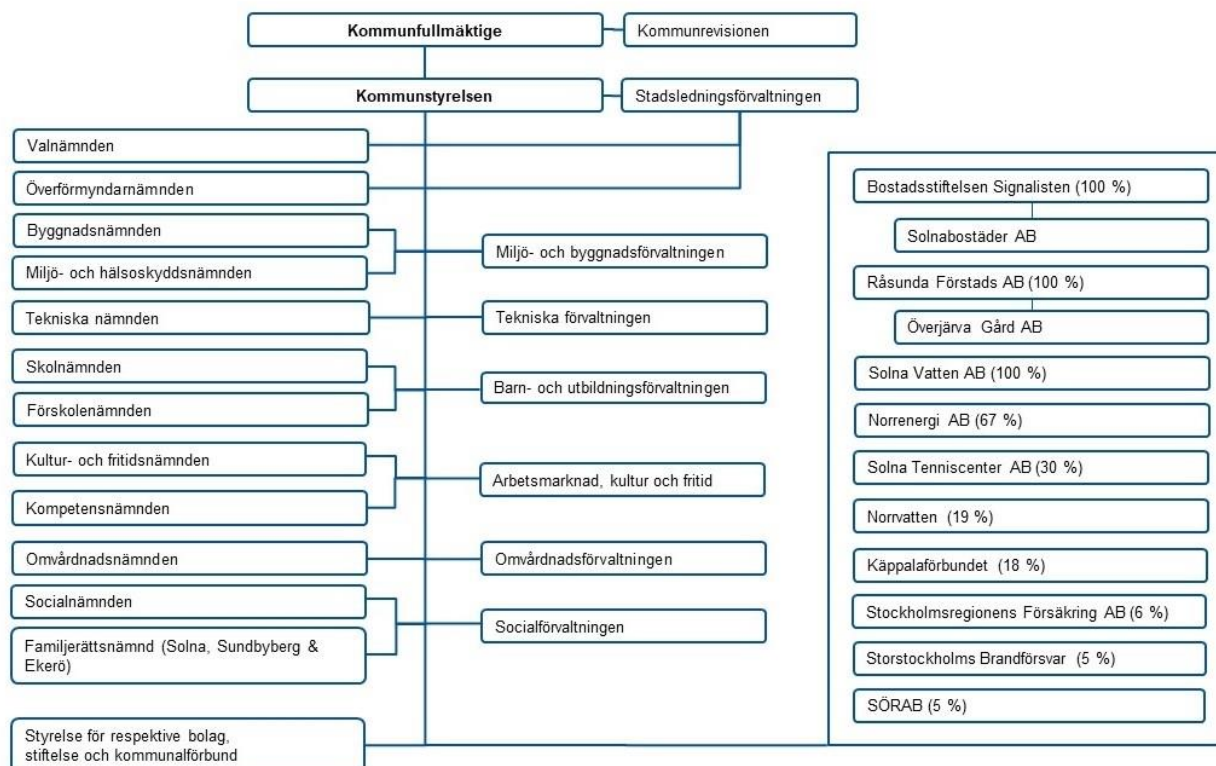

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Den kommunala koncernen	3
Översikt över verksamhetens utveckling.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	4
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
Mål och uppdrag.....	6
Ekonomisk analys.....	34
Väsentliga personalförhållanden	49
Tvärsektoriella frågor.....	50
Förväntad utveckling.....	54
Konkurrensutsättning.....	56
Intern kontroll.....	56
Stadens nämnder.....	56
Sammanställd redovisning och företagen.....	58
Ekonomi och noter.....	62
Resultaträkning	62
Balanskravsresultat	62
Kassaflödesanalys	63
Balansräkning	63
Noter	64
Driftredovisning	74
Investeringsredovisning.....	75

Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

Fastighetsaktiebolaget Falkeneraren fusionerades under 2022 med Råsunda Förstads AB utifrån beslut i kommunfullmäktige varvid Falkeneraren upplöses utan att gå i likvidation under sista tertiet 2022.

I budget 2023 finns ett uppdrag till Kommunstyrelsen och Råsunda Förstads AB att avveckla bolaget Överjärva gård AB och föra över bolagets verksamhet till moderbolaget Råsunda Förstads AB och skolnämnden. Efter beslut i Kommunfullmäktige i maj 2023 har en fusion av Råsunda Förstads AB och Överjärva gård AB registrerats hos Bolagsverket och kommer verkställas under sista tertiet 2023. Kommunfullmäktige har även beslutat att barn- och förskolenämnden från 2023 byter namn till förskolenämnden.

Översikt över verksamhetens utveckling

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de 4 övergripande målen samt de 3 finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Av de 37 nämndmålen bedöms 20 uppfyllas helt under året, 12 bedöms uppfyllas till stor del och 5 bedöms delvis uppfyllas under 2023. Beträffande uppdragen är 4 av årets 15 uppdrag slutförda och övriga 11 uppdrag pågår enligt plan. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2023.

Ekonomiskt utfall

Resultatet för perioden är positivt och uppgår till 899,7 mkr och en förbättring med 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Under perioden genererade kapitalmarknadsutvecklingen realiserade finansiella intäkter i stadens värdepapper (280,1 mkr) och motsvarande period föregående år uppkom realiserade kostnader för stadens värdepapper (555,1 mkr), vilket ger en nettoförändring på 835,2 mkr. Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 994,9 mkr, vilket innebär en budgetavvikelse på 899,9 mkr och en förändring i förhållande till föregående årsresultat med 753,4 mkr. Prognostiserat resultat baseras på att avkastningen i kapitalförvaltningen

under återstoden av året följer målet i finanspolicyn samt att nämnderna och skatteintäkterna följer förväntad utveckling.

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl är ett av stadens tre finansiella mål och uppgår till 498,1 mkr för perioden, vilket är 20,8 mkr högre än föregående års periodutfall och 63,3 mkr högre än periodens budgeterade resultatmål. Prognostiserat årsresultat uppgår till 525,6 mkr och i förhållande till stadens resultat mål om 95,0 mkr innebär det att staden uppfyller kravet om god ekonomisk hushållning för såväl perioden som för året.

Nämndernas nettokostnader har ökat med 10,9 procent (206,0 mkr) i förhållande till motsvarande period föregående år och uppgår till 2 092,7 mkr. Ökningen är väsentlig i förhållande till de senaste årens näst intill oförändrade nettokostnadsutveckling, men samtidigt en följd av att nämndernas nettoramar utökats med 173,9 mkr (5,7 %) för 2023, varav kvalitetssäkring av förskola och skolsatsningen uppgår till 72,0 mkr. Nämndernas nettokostnader är prognostiserade till 3 201,0 mkr för 2023 och en positiv prognosavvikelse på 7,8 mkr. Utöver tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden visar övriga nämnders årsprognoser i balans med budget eller bättre. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämndens prognosavvikelser avser till största delen engångskostnader av tillfällig karaktär och ökade kapitalkostnader till följd av en högre aktiveringstakt.

Investeringar

Nämndernas investeringar uppvisar ett utfall på 130,1 mkr och av årets investeringsbudget (292,8 mkr) återstår 162,7 mkr. Utfallet innebär en ökning med 46,5 mkr jämfört med föregående år. Prognostiserat utfall uppgår till 308,3 mkr och en negativ prognosavvikelse på 15,5 mkr. Avvikelsen förklaras av tillkommande investeringsprojekt i fastigheter som ej funnits med i den initiala planeringen inför 2023. Bland annat till följd av tillkommande hyresgäst Anpassningar och hantering av tillkommande brister i fastigheter.

Nettoinvesteringarna avseende exploateringsverksamheten uppgår till 180,2 mkr för perioden januari - augusti jämfört med 151,8 mkr samma period 2022. De större pågående projekten avser Sopsug i Huvudsta 59,9 mkr, Jonstorpsvägen i Huvudsta 32,8 mkr, kvarteret Hagalund 4:10 vid Solnavägen 14,3 mkr samt Tomtebodadepån 4,8 mkr. Årsprognosen för investeringar avseende exploateringsverksamheten uppgår till 325,0 mkr

Väsentliga personalförhållanden

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti 2023 till 2 108, vilket är en ökning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022. Antalet tillsvidareanställda i staden uppgår per 31 augusti till 2 077, vilket är en ökning med 46 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022.

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari-juli 2023 uppgår till 7,5 procent, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med motsvarande period 2022 (8,3 %). Främst är det korttidssjukfrånvaron som minskat. Långtidssjukfrånvaron ligger på en låg nivå i relation till länet och riket.

Sammanställda resultatet för koncernen

Periodens resultat för koncernen är positivt och uppgår till 974,8 mkr (93,5 mkr samma period 2022).

Verksamhetens intäkter ökar med 20,5 mkr till 1 356,9 mkr samtidigt som verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar ökar med 256,5 mkr till 3 222,9 mkr. Verksamhetens nettokostnader i koncernen ökar med 265,1 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 004,5 mkr. Solna stads externa intäkter uppgår till 653,3 mkr. Intäkterna har minskat med 43,4 mkr i förhållande till motsvarande period 2022. Framför allt är de statliga bidragen lägre än föregående år.

Bostadsstiftelsen Signalisten (inklusive Solnabostäder) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 43,1 mkr (56,0 mkr motsvarande period 2022). Prognosen för helåret uppgår till 51,8 mkr jämfört med budgeten på 47,5 mkr. Norrenergi AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 79,3 mkr (66,7 mkr). Bolagets helårsprognos är ett resultat på 33,3 mkr före skatt jämfört med en budget på -25,0 mkr. Solna Vatten AB redovisar ett resultat efter finansnetto på -15,5 mkr (-16,2 mkr). Helårsprognosen uppgår till -16,0 mkr och är 4,8 mkr sämre än budget. Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 10,0 mkr (4,2 mkr).

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunstyrelsen har, genom stadsledningsförvaltningen, haft fokus på att leda och samordna Solna stads arbete för en hållbar utveckling inom ett antal områden. Arbetet med byggnationen av den nya tunnelbanan och ledningsarbeten i områdena kring de nya stationerna pågår planenligt. Kommunstyrelsen har beslutat att anta en

blåplan för Solna stad och parallellt har arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i stadens vattenförekomster utifrån antagna åtgärdsprogram fortsatt. Det har även fattats beslut om avtal med berörda kommuner om åtgärder för vattenförekomsten Edsviken.

Mälarbanan ska byggas ut från två till fyra spår mellan Tomtebodavägen och Kallhäll. Under våren tog Trafikverket beslut att pausa upphandlingen av tillfälligt spår, tunnel, tråg och nya stationer i Solna och Sundbyberg. Pausen påverkar Solnas planer på att tillskapa nya bostäder, arbetsplatser och en ny pendeltågsstation i Huvudsta. I väntan på att Trafikverkets arbete återupptas fortsätter Solna arbetet i anslutning till den planerade Mälarbanan. Kommunfullmäktige har antagit ett exploateringsavtal och en detaljplan för del av kvarteret Albygård intill den planerade pendeltågsstationen. Detaljplanen innebär bland annat nybyggnation av bostäder och omfattar åtgärder för att göra Huvudstagan till en mer levande och trygg stadsgata samt att möjliggöra en cykelbana i anslutning till den blivande stationen.

Därutöver har detaljplaner med tillhörande exploateringsavtal beslutats för del av kvarteren Farao och Kairo med flera i Arenastaden. Detaljplanen innebär att Råsta strandväg förlängs utmed järnvägsområdet och ansluts mot Frösundaleden som en ny entré för biltrafik till Arenastaden. Dalvägen blir i huvudsak bilfri i sin södra del och sänks i den delen till en nivå, där den ansluter till gångbron vid Solna station för gående och cyklister. Inom kvarteret Farao och kvarteret Kairo ger planen förutsättningar för cirka 185 bostäder och cirka 77 000 kvm kontorsyta. Arbetet med att omvandla Solnavägen till en grön, levande och trygg boulevard med tusentals nya bostäder, nya arbetsplatser och ny service pågår.

I augusti återöppnade Skytteholmsskolans mellanstadium med två klasser i årskurs 4. Utöver den obligatoriska lovskolan har staden även organiserat lovskola på påsklovet och sportlovet. En ny verksamhet som startat under perioden är Etableringstrappan, vilken fokuserar på att stödja nyanlända att snabbare komma i gång med sina studier, praktik eller anställning.

Kommunstyrelsen har under perioden beslutat om att anställa en stadsdirektör, som tillträdde sin tjänst i april månad. En ny förvaltningschef för omvårdnadsförvaltningen har, efter tidigare chef gått i pension, anställts och tillträtt sin tjänst i juni månad. Kommunstyrelsen har även beslutat om att anställa en ny förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen, eftersom den tidigare chefen utsetts till biträdande stadsdirektör. Barn- och utbildningschefen tillträder sin tjänst under september.

Händelser av väsentlig betydelse för bolagen

Norrenergi arbetar med framtagande av villkoren för en förlängning av samarbetsavtalet med Stockholm Exergi. Bolaget har under perioden erhållit elstöd, både det generella statsbidraget och bidraget till elintensiva bolag.

För Råsunda Förstads AB pågår insatser inom ramen för det uppdrag som getts av kommunstyrelsen kring vision och utvecklingsplan för Överjärva gård. Efter beslut i kommunfullmäktige i maj 2023 har en fusion av Råsunda Förstads AB och Överjärva gård AB registrerats hos Bolagsverket och kommer verkställas under sista tertiet 2023.

Upprustningsbehov i kombination med planerna på nybyggnation innebär en stor utmaning för Signalisten. Det handlar om att kunna möta dessa behov med en fortsatt god ekonomi. En omställning av Signalistens organisation för att öka förmågan att driva projekt har pågått under perioden.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör

medarbetares ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Under hösten 2021 presenterades utredningen ”En god kommunal hushållning”. Utredningen föreslog bland annat att god kommunal hushållning även ska omfatta sådan verksamhet som bedrivs genom hel- och delägda kommunala bolag samt kommunala stiftelser. Regeringskansliet har under våren 2023 lämnat en lagrådsremiss, där merparten av förslagen från utredningen var utelämnade. Stadsledningsförvaltningen följer vilka implikationer detta kan få för den kommunala bolagsstyrningen.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, övergripande mål, nämndmål, uppdrag samt finansiella mål.

Enligt kommunallagen ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning, vilket innebär ekonomisk balans på kort och lång sikt. I Solna görs bedömningen av god ekonomisk hushållning årligen i samband med delårsrapport och årsredovisning. Bedömningen görs genom att följa upp stadens övergripande mål, nämndmål och uppdrag samt stadens finansiella mål inklusive balanskravsutredningen enligt kommunallagen.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de 4 övergripande målen samt de 3 finansiella målen kommer att uppfyllas under året. Av de 37 nämndmålen bedöms 20 uppfyllas helt under året, 12 bedöms uppfyllas till stor del och 5 bedöms delvis uppfyllas under 2023. Beträffande uppdragen är 4 av årets 15 uppdrag avslutade och övriga 11 uppdrag pågår enligt plan.

Bedömningen är också att staden har uppfyllt kommunfullmäktiges tre finansiella mål. Skattesatsen var enligt det finansiella målet. Resultatet efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl bedöms uppfylla resultatmålet för 2023. Även investeringsutfallet var inom budget och enligt plan. Kostnadsutvecklingen har ökat under 2023, men bedöms fortfarande vara på en långsiktigt hållbar nivå. Konjunkturavmattningen tillsammans med en vikande demografisk utveckling kommer att ställa krav på fortsatta effektiviseringar och verksamhetsutveckling framöver.

Bedömningen är därmed att staden kommer att uppfylla kommunfullmäktiges övergripande mål och merparten av nämndmålen och uppdragen samt alla finansiella mål. De ekonomiska resultaten är även fortsatt goda. Sammantaget innebär detta att staden bedöms uppfylla lagkravet om god ekonomisk hushållning under 2023.

Övergripande mål

Utifrån Solna stads vision har kommunfullmäktige i stadens verksamhetsplan och budget för 2022 beslutat om fyra övergripande mål. De övergripande målen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapporten per april beskrivs endast om det uppstått någon väsentlig avvikelse.

I en sammanvägd bedömning bedöms måluppfyllelsen enligt följande skala:

- Målet uppfylls i år.
- Målet uppfylls till stor del i år.
- Målet uppfylls delvis i år.
- Målet uppfylls inte i år.

Bedömningen i denna delårsrapport är att de fyra övergripande målen kommer att uppfyllas under året. En analys av måluppfyllelsen avseende de övergripande målen finns under rubriken Nämndmål, Kommunstyrelsen.

Övergripande mål
 Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.
 Solna ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.
 Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.
 Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Nämndmål

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2023 beslutat om ett antal mål per nämnd. Nämndmålen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapporten per april beskrivs endast om det uppstått någon väsentlig avvikelse för nämndens nämndmål.

I en sammanvägd bedömning bedöms måluppfyllelsen enligt följande skala:

- Målet uppfylls i år.
- Målet uppfylls till stor del i år.
- Målet uppfylls delvis i år.
- Målet uppfylls inte i år.

Av de 37 nämndmålen bedöms 20 uppfyllas helt under året, 12 bedöms uppfyllas till stor del och 5 bedöms delvis uppfyllas under 2023.

Kommunstyrelsen

Nämndmål
 Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.
 Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.
 Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.
 Solna ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en liten förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har ökat från 76,0 procent till 79,0 procent jämfört med 2022. Även det genomsnittliga meritvärdet har ökat till 237,9 jämfört med 235,9 föregående år. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något från 88,4 procent till 87,3 procent. Den officiella statistiken från Skolverket för de kommunala skolorna samt utfallen per hemkommun kommer senare under året.

Resultatet av enkäten till skoleleverna visar att en hög andel av eleverna i både kommunala och fristående skolor svarat att de känner sig trygga i skolan. Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket dock är lägre än föregående år (89 %) och lägre än i riket (83

%). Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år och visar att trygghet och studiero fortsatt är ett utvecklingsområde för verksamheten.

Brukarundersökningen i förskolan visar generellt på goda resultat för både fristående och kommunala enheter och det sammanfattande omdömet visar att 88 procent (kommunala 86 % och fristående 90 %) av vårdnadshavarna som svarat på enkäten är nöjda med verksamheten.

Den strukturella kvaliteten i förskolan har förbättrats på flera områden. De senaste åren har fokus varit att öka andelen förskollärare och barnskötare ytterligare samt satsningar på vidareutbildning för både förskollärare och barnskötare. Statistiken visar att förskollärartätheten har ökat något och att andelen heltidstjänster med förskollärarlegitimation ligger kvar på samma nivå som föregående år, 31 procent. Andelen heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning har dock ökat från 22 procent 2021 till 37 procent 2022.

Nöjdheten bland boende i vård- och omsorgsboende och bland brukare av hemtjänsten mäts i nationella brukarundersökningar. De kompletterande individuppföljningarna som har gjorts visar att merparten av de boende i vård- och omsorgsboende och brukare av hemtjänst upplever att de alltid/oftast känner sig nöjda.

I övrigt ligger medborgarnas nöjdhet med att bo och arbeta inom staden på en hög nivå jämfört med länet och riket. En sammanvägd bedömning av verksamhetsmått och nyckeltal ger Solna en genomsnittlig placering i länet och riket. Den bedömningen stöds också av SKR:s sammanställning Kommunens kvalitet i korthet och av nyckeltal och undersökningar inom stadens verksamheter. Inom SKR:s/Koladas kommunindex för effektivitet och kvalitet ligger Solna sammanvägt topp tio i riket bland kommuner med värden inom alla verksamhetsområden. Solna bedöms ligga i den övre kvartilen för de tre verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd, äldreomsorg och gymnasieskola samt har värden nära medel för verksamhetsområdena förskola, grundskola och LSS.

Det finns en fortsatt god balans mellan utvecklingen av stadens intäkter och kostnader, vilket gör att Solna under många år har lyckats upprätthålla en hållbar ekonomisk utveckling. Goda verksamhetsresultat i kombination med hög kostnadseffektivitet har lagt en grund för en hållbar och god ekonomisk hushållning i staden. En förutsättning för detta är att intäkterna utvecklas i minst samma takt som kostnaderna. Den sammantagna bedömningen av stadens ekonomiska ställning visar att staden har kapacitet och förutsättningar att möta förväntad tillväxt och utmaningar.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Fortsatt arbete med vidareutveckling av stadens verksamheter. Särskilt fokus har varit prioritering och samverkan samt på att säkerställa att medarbetarnas kompetens används på bästa sätt och att digitaliseringens möjligheter tillvaratas.
- Fortsatt utveckling av stadens styr- och uppföljningssystem.
- Analys av kort- och långsiktigt ekonomiskt hållbara förutsättningar inför framtagandet av stadens planeringsförutsättningar. Förutom ekonomiska kalkyler görs prognos och uppföljningar av bostadsbyggandet, befolkningsförändringar per åldersgrupp och stadsdel samt omvärldsanalyser. Utifrån dessa underlag justeras årligen nämndernas förutsättningar och ekonomiska ramar enligt stadens finansiella mål och riktlinjer.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

 Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Under första halvåret 2023 minskade antalet Solnabor från 85 450 till 85 274, vilket är första gången på många år som stadens befolkning minskar. Antalet arbetstillfällen i Solna uppgick under 2022 till 106 487. Ökningen på årsbasis är cirka 2 300 (2,2 %). Denna ökning innebär att Solna befäster sin position som tillväxtmotor och den mest arbetsplatstäta kommunen i riket. Ökningen har fortsatt under 2023, även om lågkonjunkturen har inneburit en dämpad tillväxttakt.

Antal färdigställda och inflyttade bostäder bedöms under 2023 bli 366 bostäder, vilket är tydligt under översiktsplanens intention om cirka 800 nya bostäder per år. Omkring 350 färdigställda och inflyttade bostäder är också prognosen för åren därefter, 2024 och 2025.

Tillväxtverket och Reglab har utvecklat BRP+, vilket är ett brett mått inom ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling och livskvalitet i svenska regioner och kommuner. I denna tillhör Solna översta kvartilen i 49 av 84 tillgängliga nyckeltal och den lägsta kvartilen i 9 av nyckeltalen. Detta är ett av de högsta resultaten i kommunsverige.

Solna hamnar i den översta kvartilen avseende de ekonomiska kriterierna, där det bland annat framgår att utbildningsnivån, den demografiska försörjningskvoten, nettopendlingen och andelen nyregistrerade företag är hög, att skattesatsen är låg och att soliditeten för kommunkoncernen är hög.

Bland de sociala kriterierna ingår bland annat att andelen behöriga till yrkesprogram i årskurs 9 och medellivslängden är hög, högt skattat hälsoläge och även hög tillit bland stadens invånare samt en liten andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll och få hushåll med försörjningsstöd.

Solnas låga utsläpp av växthusgaser per invånare, hög andel skyddad natur, lite hushållsavfall samt låg energianvändning per invånare, är positiva inom ramen för de miljömässiga kriterierna.

Valdeltagande, andelen hushållsavfall som materialåtervinns, fallskador samt inskrivningsgrad förskola är några områden där Solna tillhör den lägsta kvartilen. Sammantaget innebär sammanvägningen av ekonomiska, sociala och miljömässiga kriterier att Solna tillhör toppskiktet bland hållbara kommuner.

Kolada har på uppdrag av Finansdepartementet även en sammanställning av hållbara nyckeltal, som är baserad på målen i FN:s Agenda 2030. I denna tillhör Solna översta kvartilen i 29 av 52 tillgängliga nyckeltal och den lägsta kvartilen i 6 av nyckeltalen. Detta är också ett fortsatt högt resultat, där Solna tillhör toppskiktet i riket.

Nyckeltalet "Växthusgasutsläpp per invånare" ökade något från 1,34 ton per invånare 2020 till 1,35 ton per invånare 2021 (senast tillgängliga siffror). Utsläppen har innan dess kontinuerligt minskat sedan mätningarna började och är mer än halverade jämfört med startåret 1990 (4,1 ton/invånare). Utsläppen i Solna ligger långt under medel i riket (4,55 ton/invånare) och Solna tillhör de tio mest hållbara kommuner med lägst utsläpp per invånare.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Implementering av de fyra strategierna i översiktsplanen, som ska möjliggöra att Solna ska fortsätta att växa hållbart pågår.
- Arbetet med stadens strategiska miljö- och klimatarbete utifrån miljöpolicy med tillhörande miljöstrategi och klimatstrategi.
- Arbetet med utbyggnaden av tunnelbanan med Region Stockholm och planeringen för Mälmarbanan med Trafikverket.
- Analys av kort- och långsiktigt ekonomiska hållbara förutsättningar inför framtagandet av stadens planeringsförutsättningar. Förutom ekonomiska kalkyler görs prognos och uppföljningar av bostadsbyggandet, befolkningsförändringar per åldersgrupp och stadsdel samt omvärldsanalyser som kan komma förändra förutsättningar i framtiden. Utifrån dessa underlag justeras årligen nämndernas förutsättningar och ekonomiska ramar enligt stadens finansiella mål och riktlinjer.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Kommunstyrelsen har, genom stadsledningsförvaltningen, haft fokus på att leda och samordna Solna stads arbete för en hållbar utveckling inom ett antal områden. Arbetet med byggnationen av den nya tunnelbanan pågår. Arbetet har pågått med att förbättra vattenkvaliteten i stadens vattenförekomster utifrån antagna åtgärdsprogram. Kommunstyrelsen har beslutat att anta en Blåplan för Solna stad. Det har även fattats beslut om avtal med berörda kommuner om åtgärder för bottenbehandling i vattenförekomsten Edsviken.

Det har fortsatt varit ett stort fokus på Solnas framtida utveckling. Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att anta exploateringsavtal och detaljplan för del av kvarteren Faraö och Kairo med flera i Arenastaden. Detaljplanen innebär att Råsta strandväg förlängs utmed järnvägsområdet och ansluts mot Frösundaleden som en ny entré för biltrafik till Arenastaden. Dalvägen blir i huvudsak bilfri i sin södra del och sänks i den delen till en nivå, där den ansluter till gångbron vid Solna station för gående och cyklisterna. Inom

kvarteret Farao och kvarteret Kairo ger planen förutsättningar för cirka 185 bostäder och cirka 77 000 kvm kontorsyta.

Den totala arbetslösheten i Solna var i augusti 4,7 procent, vilket är 0,1 procentenheter högre jämfört med augusti 2022 men lägre jämfört med både Stockholms län (6,3 %) och riket (6,4 %). Arbetslösheten i Solna är därmed tillbaka på den låga nivå som var innan pandemins start våren 2020. Den nedåtgående trenden fortsätter både bland ungdomar och utrikesfödda i Solna.

Försörjningsstödet ligger fortsatt på låga nivåer. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat i jämförelse med samma period föregående år, från 231 hushåll 2022 till 185 hushåll 2023. Medelbiståndet per månad har minskat från 9 828 kronor till 9 415 kronor per månad. Antalet hushåll som haft utbetalning varje månad har minskat i jämförelse med samma period föregående år från 32 under 2022 till 22 under 2023.

Staden har haft ett fortsatt fokus på att få Solnabor i jobb. Under perioden har 55 personer varit inskrivna i åtgärder hos arbetsmarknadsgruppen (arbetsträning samt anställning i olika former, främst OSA). Därutöver har 500 ungdomar erbjudits sommarjobb i samarbete med stadens förvaltningar, det lokala näringslivet och föreningslivet, vilket är den högsta siffran någonsin i Solna.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Utvecklingen av nya bostäder, arbetsplatser, service och kommunikationer för att åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stad med ett modernt transportsystem.
- Arbetet med utbyggnaden av tunnelbanan med Region Stockholm och planeringen för Mälarbanan med Trafikverket.
- Fortsatt utveckling av stadens trygghetsarbete med inriktning på utveckling och förvaltning av den offentliga miljön, närvaro och sammanhållning i samhället och trygga verksamheter samt nya medborgarlöften med polisen. Ett särskilt geografiskt fokus har legat på Hagalund och Bagartorp.
- Socialnämndens arbete utifrån handlingsplan/åtgärdsplan mot våld i nära relationer.
- Stadens arbete med att utveckla stadsmiljön och stadens fastighetsbestånd.

Solna ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

 Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

I Solna finns en dynamisk arbetsmarknad med över 10 600 företag i olika storlekar och branscher. Det handlar om allt från stora multinationella till småföretag och från högteknologiska företag till tjänsteföretag. Trots pandemin och lågkonjunkturen fortsätter företagens stora intresse för etablering i Solna, inte minst från kunskaps- och tjänsteintensiva företag. Några av de företag som har etablerat sig i Solna under perioden är Strängbetong, Webhallen, Nordic Wellness, Tech Data, Xpeng, Randstad, Ingram Micro, LINAK, Coor och Motonet. Merparten av dessa företagsetableringar återfinns i Frösunda, Haga norra och Frösundavik. Solna rankas även fortsatt som en av Sveriges mest företagsvänliga kommuner i Svenskt Näringslivs årliga ranking och i Småföretagarnas ranking.

Näringslivet i Solna, och i länet, domineras av kunskaps- och tjänsteintensiva verksamheter som har påverkats av pandemin och av lågkonjunkturen. Många företag har bromsat in och det gäller inte minst företag inom hotell- och restaurangbranschen. Antalet gästnätter har efter pandemin återhämtat sig med en fortsatt ökning under 2023. Utöver övernattande gäster finns ett betydande antal dagbesökare till evenemang och besöksmål såsom Mall of Scandinavia och Kungliga Nationalstadsparken.

Inom ramen för stadens verksamheter har arbetet fortsatt, framför allt inom kultur- och fritidsnämnden, med att utveckla Solna som besöks- och upplevelsestad. Ett flertal publika kulturevenemang har ägt rum såsom exempelvis firandet av nationaldagen i Hagaparken i samarbete med bland annat Kungliga Operan, valborgsfirandet i Skytteholmsparken och gårdsdagar på Överjärva gård. Ett särskilt fokus har legat på att arrangera aktiviteter för ungdomar i samarbete med föreningslivet, framför allt under sommaren.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med att utveckla Solna som idrottsstad. Den nya simhallen öppnade 2022 och byggnationen av en ny idrottsplats för fotboll i Järvastaden har påbörjats. Beslut har fattats om att dels bygga om den gamla simhallen och övriga lokaler i Vasalundshallen till nya idrottslokaler, dels ta fram förslag om utveckling av Skytteholms idrottsplats och Solnahallen.
- Kommunstyrelsen har fattat beslut om en reviderad vision och handlingsplan för Överjärva gård. I samband med beslutet fick kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram en programhandling som mer detaljerat beskriver vad som ska åstadkommas på gården.
- Staden är, enligt bostättningslagen, skyldig att ta emot och bosätta nyanlända som har fått permanent uppehållstillstånd. Solnas kommunal från Migrationsverket var 80 nyanlända under 2022, 40 nyanlända 2023 och kommer preliminärt att vara något lägre 2024. Åtagandet ställer krav på ett fortsatt nära samarbete för att ordna boende, skolgång, samhällsorientering med mera som ger de nya solnaborna en bra start på livet i Sverige. Parallellt är staden, liksom övriga kommuner i landet, sedan 1 juli 2022 skyldiga att ordna boendepplatser till skyddsbehövande från Ukraina utifrån massflyktsdirektivet.

Byggnadsnämnden

Nämndmål	
	Byggnadsnämnden ska planera för nya bostäder, arbetsplatser och service samt åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem.
	Byggnadsnämnden ska utveckla dialogen med solnabor och andra intressenter med inriktningen att skapa en öppen och inkluderande planprocess.
	Byggnadsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Byggnadsnämnden ska planera för nya bostäder, arbetsplatser och service samt åstadkomma en sammanhållen, levande och hållbar stadsmiljö med ett modernt transportsystem.

 Målet uppfylls delvis i år

Nämnden följer intentionerna i översiktsplanen och arbetar i både plan- och bygglovsprocessen för att skapa förutsättningar för effektivt markutnyttjande, en tät stadsstruktur och ett resurseffektivt byggande samtidigt som stadens grönområden värnas.

Översiktsplanens inriktning är en byggnadstakt om cirka 800 nya bostäder per år i Solna fram till 2030. Nämnden har arbetat mot målsättningen och det finns en planberedskap för att klara målet, men effekterna av osäkerhet i konjunkturen och på byggmarknaden gör att målet bara delvis bedöms uppfyllas under året.

Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har godkänt tre detaljplaner som möjliggör för 255 nya bostäder och 77 000 kvm BTA kommersiell yta. Detaljplanerna är Farao & Kairo i Arenastaden (77 000 kvm BTA och 185 bostäder), Albygård (70 bostäder) och Fjället 8.
- Bygglov har beviljats för ett flerbostadshus med 213 bostäder i Järvastaden och en kontorsbyggnad (52 600 kvm BTA) i Arenastaden.
- Slutbesked har meddelats för 164 bostäder varav 114 i Järvastaden, 23 i Solna centrum och 27 i övriga Solna. Slutbesked har också meddelats för en bilhall i Råsunda (1 200 kvm) och en kontorsfastighet i Järva krog (929 kvm).

Byggnadsnämnden ska utveckla dialogen med solnabor och andra intressenter med inriktningen att skapa en öppen och inkluderande planprocess.

 Målet uppfylls i år

En öppen och inkluderande planprocess nås genom aktiv kommunikation av projekten, inbjudan till dialog, tydlig annonsering, bra samrådsmöten, god tillgänglighet och gott bemötande.

Arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen skapar förutsättningar för att på sikt utveckla nya dialogformer med medborgare. En nationellt samordnad och digital samhällsbyggnadsprocess förväntas skapa en enklare, öppnare och mer effektiv planerings- och byggprocess till nytta för medborgare, företag och andra

aktörer.

Aktiviteter som bidragit till måluppfyllelse är

- Information om pågående detaljplaneprojekt har uppdaterats och kommunicerats löpande på bland annat stadens web och sociala medier.
- Barnkonsekvensanalyser genomförs som en del i utredningsarbetet i planprocessen.
- Nämnden har genomfört två samrådsmöten och producerat en samrådsfilm under perioden.

Byggnadsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

◆ Målet uppfylls delvis i år

Att hålla en hög kvalitet på service och myndighetsutövning är ett ständigt pågående arbete där utvecklingsinsatser baseras på analys av ärendevolym, inkomna frågor, synpunkter och klagomål, överklagandeprocesser samt en årlig servicemätning.

Under perioden har inbromsningen i byggbranschen blivit synlig i statistiken över inkomna ärenden. Totalt inkom 277 lov- eller anmälningsärenden under perioden januari till juli. (2022: 418). Lagstiftarens krav på handläggningstider har klarats förutom i en handfull ärenden där avgiften har reducerats. Under perioden inkom 73 beställningar av nybyggnadskartor (2022: 58) och nämnden initierade 26 tillsynsärenden (2022: 18)

I april publicerades resultatet från den årliga undersökningen av kundernas upplevelse av kommunens service under 2022. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. NKI för myndighetsområdet bygglov uppgår till 55, (2021: 63) vilket är ett lågt resultat. Effektivitet bör prioriteras för att höja NKI-värdet framöver. En analys av orsaker till bristande upplevd effektivitet visar att det är tiden mellan inkommen ansökan och komplett handling som måste minska. Resultatet för 2023 års ärenden kommer under våren 2024.

Under perioden har åtgärder genomförts för att både utveckla servicen i bygglovsprocessen och effektivisera informations- och ärendehantering. Sammantaget förväntas åtgärderna på sikt ha en positiv påverkan på verksamheten ur ett service-, kvalitets- och effektivitetsperspektiv.

Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Bygglovssidorna på solna.se har utvecklats, bokningsbar bygglovsrådgivning, seminarier om bygglovsprocessen och plan- och bygglagen för bygglovssökande,
- GIS-skikt som visualiserar kulturhistoriska värdefulla byggnader.
- E-tjänsterna har vidareutvecklats, klarspråksvalidering av mallar, nytt ärendehanteringssystem samt förenklad tillgång till handlingar i elektroniskt arkiv.
- Kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare och projektmodellen har utvecklats.

Tekniska nämnden

Nämndmål
◆ Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.
◆ Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.
▲ Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.
▲ Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.
▲ Tekniska nämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Solna ska ha en ren, snygg och trygg stadsmiljö.

◆ Målet uppfylls delvis i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att delvis uppfyllas i år baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Tillsammans med Håll Sverige Rent genomförs varje år skräpmätningar i ett antal centrala stadsdelar i Sverige. I Solna har skräpmätningar genomförts i centrala Solna. Resultatet av årets mätningar uppgår till 6,30 skräpföremål per 10 kvm vilket är högre än förra året. Antalet anmälda klotterärenden hittills i år uppgår till 916, att jämföra med 835 för samma period 2022. Det är visserligen en ökning i förhållande till föregående år men sett i ett större tidsintervall är trenden fortfarande nedåtgående.

Måttet energianvändning per gatubelysning kommer att redovisas i årsbokslutet. Åtgärder för att förbättra måttet pågår löpande genom utbyte av armaturer med hög effekt mot mer energieffektiv belysning.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Ett omfattande armaturbytesprogram har genomförts för energieffektivare och tryggare belysning.
- Upprustning av Solparken och Spegeldammsparken pågår. Lekplatsen Lill-Haga i Hagaparken har renoverats.
- Trapprenoveringar har genomförts i Solparken och vid Ekensbergsskolan.
- Det har öppnats offentliga toaletter vid Bergshamra IP, Prostparken och Lilla Frösunda.
- I arbetet med nya driftavtal har stort fokus lagts på renhållningsfrågor, vilket kommer att återspeglas när det nya avtalet träder i kraft våren 2024.
- Ett omfattande arbete har genomförts med att uppgradera ett stort antal papperskorgar med nya lås. Därutöver har ett antal papperskorgar bytts ut.

Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan.

◆ Målet uppfylls delvis i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att delvis uppfyllas i år baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Arbetet med att öka utsorteringen samt insamlingen av matavfall har fortsatt under 2023. Andelen hushåll som sorterar ut matavfall uppgår under perioden till 61 procent, vilket är samma som 2022. Totalt har 927 hushåll anslutit sedan årsskiftet. På grund av det kommande matavfallsobligatoriet är prognosen ändå god och utsorteringen antas öka till slutet av året.

Mängderna för matavfall för perioden januari-juni är 542 ton för hushåll och 1 298 ton för verksamheter. För samma period 2022 låg mängderna på 558 ton för hushåll och 1 180 ton för verksamheter. Minskningen på hushåll beror till viss del på problem med kvaliteten på grund av felsortering. Om det är för stor mängd felsorterat material i det som hämtas kan det inte hanteras som matavfall och tippas i stället in som restavfall, här görs stora kommunikativa insatser för att tydliggöra hur sortering ska ske. Antalet verksamheter som sorterar ut matavfall uppgår till 175 att jämföras med 181 under 2022.

Från 1 januari 2024 gäller krav på utsortering och separat insamling av bioavfall från hushåll och verksamheter vilket inkluderar matavfall. Förändringar i avfallsförordningen träder i kraft den 1 januari 2024, då EU:s krav på utsortering och separat insamling av bioavfall genomförs i svensk lagstiftning. Under perioden har förberedelser inför detta pågått.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Två riktade informationsinsatser har gjorts under perioden. Brev har skickats till samtliga fastighetsägare, dels information om nya regelverk kring matavfall dels information om revidering och möjlighet att ge synpunkter under samråd för revidering av avfallsföreskrifterna.
- Hemsidan har kompletterats med information kring matavfallsobligatoriet.
- Stadens sammanhållna arbete med avfallsplanen har under perioden varit fokuserat på arbetet med framtagande av nya periodmål för perioden 2024-2026.
- Bromma återvinningscentral är nu tillgänglig även för solnabor genom att ett avtal har tecknats mellan Stockholm Vatten och Avfall AB och SÖRAB.
- Under perioden har en översyn av avfallstaxan initierats med syfte att uppnå ekonomi i balans under

2024. Det kommunala övertagande av insamlingsansvaret för hushållens förpackningar innebär tillkommande kostnader för insamling men även intäkter från Naturvårdsverket. Investeringen i ny sopsug för Huvudsta innebär högre kostnader kopplade till räntor och avskrivningar. Verksamheten utökas med en tjänst under hösten för att kunna stötta medborgare och fastighetsägare i de nya omställningarna kopplade till sortering av matavfall och fastighetsnära insamling av förpackningar.

- Uppdatering av Solna stads avfallsföreskrifter gällande obligatorium för sortering av matavfall, föreskrifterna är på samråd under perioden 1 augusti till 8 september.

Solna ska ha en god framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet för alla som bor och rör sig i staden.

 Målet uppfylls till stor del i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts. Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas till stor del i år baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Måtten för detta nämndmål kommer att bedömas i sin helhet i årsbokslutet.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är följande:

- Åtgärder utifrån cykelplanens genomförandeprogram har fortlöpt med färdigställande av Galoppvägen, Ekelundsbron och Fröfjärdsparken samt uppstart av Huvudstabadet och Björnstigen.
- Beläggningsarbeten har utförts på till exempel Enköpingsvägen, Pampaslänken, Sollentunavägen och Virebergsvägen.
- En upphandling av entreprenör har genomförts för reparation av fyra broar som kommer att genomföras under hösten 2023.
- Trygghetsvandringar har genomförts gällande säkra skolvägar vid Ekensbergsskolan och Noblaskolan.
- Trafiksignalen i korsningen Tritonvägen/Vretenvägen har rustats upp.

Därutöver bistår tekniska nämnden miljö- och byggnadsnämnden och kommunstyrelsen i arbetet med detaljplanering samt planering för utbyggnaden av Mälarbanan, tunnelbanan och stombussnätet.

Solna ska ha ändamålsenliga, tillgängliga och effektiva lokaler, som erbjuder en god miljö att vistas i.

 Målet uppfylls till stor del i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas till stor del i år baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Måtten för detta nämndmål kommer att bedömas i sin helhet i årsbokslutet.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är följande:

- Energieffektiv belysning har installerats i Ritorps ishall 2, Bergshamra IP, Skytteholm IP samt i före detta Sannanskolans lokaler.
- Ny ventilation har installerats på Thors och Dungens förskolor vilket ger en lägre elförbrukning.
- Fönsterrenoveringar för bättre komfort och bättre energiprestanda har genomförts på Sunnangården, Råsundaskolan och Bergshamraskolan.
- Takrenoveringar har genomförts på Bergshamraskolan, Solna gymnasium, Ishall 1, Sunnangården, Dungens förskola samt ponnystallet på Huvudsta ridskola. Detta höjer statusen på fastigheten samt bidrar till högre energieffektivitet.
- En särskild satsning har gjorts för att installera slussar vid ingångarna till sju förskolegårdar. Det innebär två grindar för att komma in och ut från en förskolegård.
- Två av fyra gårdar har totalrenoverats på Påfågeln förskola och etapp 2 har genomförts på Gasellens förskola vilket innebär att hela gården nu är totalrenoverad. Även Juvelens förskola har fått en

betydande upprustning.

- Belysningen har kompletterats på två förskolor och inom ramen för genomförda gårdsprojekt har detta varit en prioriterad åtgärd. Även en vägbom har installerats i syfte att minska biltrafiken till Hannebergs parklek.
- Renovering av hissar på Skoga äldreboende och på Ankaret har genomförts samt tillskapande av ny RullstolsWC (RWC) i Solnahallen och före detta Sunnanskolans lokaler.

Tekniska nämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

 Målet uppfylls till stor del i år

Målet bedöms av de aktiviteter som genomförts samt av nyckeltal. Den sammantagna bedömningen är att målet kommer att uppfyllas till stor del i år baserat på genomförda och planerade aktiviteter.

Kontaktcenter hanterar cirka 2 000 ärenden per månad som rör tekniska nämnden. Nämndens svarsfrekvens, det vill säga andelen ärenden som besvaras inom utlovad tid (tre dagar) har ökat från 89 procent (januari-juli 2022) till 90 (januari-juli 2023).

Tekniska nämnden deltar i Löpande insikts undersökning som mäter företagares upplevelse av ansökan om markupplåtelse. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen NKI (nöjd-kund-index) där kundnöjdhet mäts på en skala mellan 0-100 inom olika serviceområden. NKI för 2022 var 67 och prognosen för 2023 är att samma nivå kommer att bibehållas eller bli något högre.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är följande:

- Tekniska nämnden har ett tätt samarbete med kontaktcenter och entreprenörer för hantering och löpande uppföljning av inkommande ärenden för att säkerställa en god service och återkoppling.
- Fortsatt arbete enligt den åtgärdsplan som har tagits fram för att öka kundnöjdheten för ansökningar om markupplåtelse. Under perioden har det bland annat resursförstärkts med ytterligare handläggare samt att handläggningen övergått till ett mer ändamålsenligt system som möjliggör jämförelser med trafikordningsplaner och schakttillstånd.
- Proaktiv kommunikation för att underlätta för kontaktcenter och medborgarna gällande nämndens insatser genom information på stadens hemsida och sociala mediekanaler.
- Fortsatt arbetet med affärsmässiga upphandlingar och systematisk avtalsuppföljningen för att säkerställa god leverantördialog, leverans av efterfrågad kvalitet samt identifiering av förbättringsområden i kommande upphandlingar. Bland annat har upphandlingsunderlag med höjda kvalitetskrav för drift av vägar, gator, parker, fastighetsmark och renhållning samt anläggningsentreprenader och byggentreprenad gått ut på annons.
- Nämndens befintliga leverantörer och entreprenörer genererat över 40 sommarjobb till stadens ungdomar.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndmål	
	Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.
	Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.
	Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.
	Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.

● Målet uppfylls i år

Biblioteket har erbjudit ett stort antal läsfrämjande aktiviteter för barn och unga. Sammantaget har cirka 4 800 barn och unga (0-18 år) deltagit i 287 läsfrämjande aktiviteter som anordnats av biblioteksverksamheten under perioden januari-augusti. Aktiviteterna har skett i biblioteksrummet, digitalt och ute i stadsmiljön. Av dessa aktiviteter har 126 varit särskilt riktade mot åldersgruppen 6-18 år och haft cirka 2 500 deltagare, vilket är fler än tidigare år. År 2022 genomfördes 112 aktiviteter med cirka 1 900 deltagare 6-18 år.

Antalet utlån av barn- och ungdomsmedier har ökat med cirka 11 procent i jämförelse med föregående år. Bakgrunden till detta är att vi lockar många familjer till bibliotekets verksamhet och aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Cykelbiblioteket har varit på plats på många olika platser i Solnas stadsmiljö exempelvis i Hagaparken, Skytteholmsparken, Överjärva gård, Hagalund, Hagalundsparken, Olle Olsson museet, seniorboenden och förskolor runt om i Solna. Under sommaren erbjöds aktiviteter utomhus, såsom parksagostunder för föräldralediga, sagostunder, pysselverkstad, boktipsarstunder för olika målgrupper, teaterföreställning. Biblioteket erbjöd samtliga sommarfotbollsskolor besök och Apollon, AIK och Vasalunds fotbollsklubbar besöktes.
- Visningar, bokprat för förskolor och skolor har genomförts likaså aktiviteter och evenemang inom bibliotekets verksamhet. Inom projektet "Vår bokjury" har biblioteket samarbetat med skola och förskola och erbjudit bokprat och sagostunder och andra aktiviteter. Inom det nationella projektet *Sommarboken* har exempelvis författarbesök, kickoff, teater och avslutningsfest genomförts.
- Projektet "Bokstart", ett språknätverk finansierat av Kulturrådsbidrag, startade i mars och vänder sig till hemmavarande små barn i Hagalund. Bokstart är ett samarbetsprojekt som drivs ihop med Öppna förskolan i Hagalund.
- Biblioteket har genomfört flera olika aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, bland annat sångstunder och sagostunder med tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Även bokprat för resursskolor har genomförts.
- Sagostunder på olika språk har hållits och aktiviteter kopplade till de nationella minoriteterna har anordnats.

Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.

● Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom nyckeltal och beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under perioden har 291 875 tillfällen för aktivitetsstöd beviljats avseende barn och ungas föreningsaktiviteter, vilket är i nivå med föregående år.

Kulturskolan har under perioden haft 2 564 elevplatser i sin kursverksamhet, vilket är ungefär samma antal elever som förra året.

För första halvåret 2023 har mötesplatserna haft ett snitt på 17 besökare per dag med öppethållande (gäller högstadiungdomar), vilket är något fler mot tidigare år då det var 16 besökare per dag. Fabrik38 som riktar sig till gymnasieungdomar har i snitt haft 26 besökare per dag med öppethållande vilket också det är en liten ökning mot föregående års antal på 24,5 besökare per dag avseende helåret 2022. Variationerna är dock stora mellan mötesplatserna vilket också syns över tid. Just nu är mötesplatserna i norra Solna mest besökta.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Fritidsverksamheten, biblioteksverksamheten och kulturskolan har tillsammans med föreningslivet anordnat sommarlovs- och helgaktiviteter för barn och ungdomar med ambitionen att nå nya målgrupper. Fritidsverksamheten har haft extra öppethållande på påsklovets samt även genomfört en skidresa med 45 deltagare i januari.

- Sport & Lek har utökat sin utlåning av sport- och friluftstidningar i Skytteholmsparken och haft öppet varje dag under sommaren.
- Satsningen på trygghets- och gemensamhetskapande aktiviteter i Hagalund har fortgått under året och varit mycket uppskattad. Framför allt kvällsfotboll med AIK fotboll, basket med AIK basket samt de extra aktiviteter som genomförts för gymnasieungdomar av Fabrik 38.
- Tre veckor med öppen kulturskoleverksamhet har erbjudits, då verksamheten har nått ut till fler barn och unga. Även kortkurser har utvecklats till att vara ett bra komplement till terminskurser. Under våren 2023 gjordes 175 kortkurser.
- Kulturparken på Blomgatan, lockade under sommaren många barn och unga att testa på dans, skapande och musik. Totalt deltog ca 450 barn och unga förutom sommarjobbarna. Tack vare samarbete med Region Stockholm och Kulturrådet, kunde 17 sommarjobbande ungdomar, utöver Solna stads fyra egna, erbjudas plats.

Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

● Målet uppfylls i år

Nämnden arbetar för att låta verksamheter samnyttja lokaler för effektivare användning av stadens samlade utbud av lokaler. Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete.
- Förbättring av information och kommunikation på solna.se kring bokningsbara kommunala lokaler för olika typer av arrangemang och evenemang. Bokningar som kan göras av privatpersoner, företag och föreningar.
- Flera nya idrottsplatser är under utveckling för att fler barn och unga ska kunna idrotta. Arbetet med den nya idrottsplatsen i Järvastaden pågår (tre fotbollsplaner för 7-, 9- och 11-spel). Arbetet pågår för att utveckla Vasalundshallen med fler idrottshallar för inomhusidrott. Även Skytteholms IP och Solnahallen ska rustas och utvecklas.
- Planering pågår för att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. I samband med det ska bland annat ladugården och Gula villan rustas för olika ändamål. Samarbete med 4H pågår med målet att öppna en 4H-gård på platsen.
- Fritidsverksamheten arbetar löpande med att maximera nyttjandegraden på lokalerna. Fabrik 38 i Hagalund samnyttjas med Jobbfabriken och hyrs även ut till lokala föreningar i området.
- Den nya verksamheten Etableringstrappan är lokaliserad i biblioteket i Solna centrum, för att samnyttja lokaler och resurser.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

● Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Samarbetena med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv är fortsatt starkt och har utvecklats under perioden.

Viktiga händelser som bidragit till måluppfyllelse är:

- Samarbete har skett med Solnas föreningsliv i genomförande av vissa aktiviteter under sommarlovet samt för att bemanna utlåningen av sport- och fritidsartiklar genom Sport & Lek.
- En prova på dag genomfördes i maj i Skytteholmsparken där ett femtontal föreningar deltog tillsammans med stadens verksamheter.

- Kvällsaktiviteter har genomförts på flera platser i Solna under perioden. Det är föreningslivet som svarat för aktiviteter i Hagalund och Vasalundshallen.
- I Hagalund genomfördes trygghets- och gemensamhetsskapande aktiviteter tillsammans med föreningslivet.
- Nationaldagsfirandet *Operan i Haga* genomfördes i samarbete med Kungliga Operan och Ståthållarämbetet. Evenemanget hade en rekordpublik.
- Gårdsdagar har arrangerats på Överjärva gård i nära samarbete med kultur- och föreningsliv.
- Planering för att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum pågår och under perioden en programhandling för inriktningen utarbetats.

Skolnämnden

Nämndmål	
	Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.
	Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Eleveresultat	Lå 22/23	Lå 21/22	Lå 20/21
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)		80,9	81,6
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	79,0	76,0	73,9
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)		78,3	79,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)		89,4	90,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	87,3	88,4	86,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)		87,5	88,6
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)		253	255,0
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	237,9	235,9	238,9
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde, Stockholms län, kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)		238,2	240,7

Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras först i slutet av september och av den anledningen redovisas inte resultaten för läsåret 2022/2023 när det gäller hemkommunen (folkbokförda i Solna) samt för Stockholms län i tabellen ovan. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat för läsåret 2022/2023 hämtats från stadens lärportal Infomentor.

De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en liten förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har ökat från 76,0 procent till 79,0 procent jämfört med föregående år. Även det genomsnittliga meritvärdet har ökat till 237,9 jämfört med 235,9 föregående år. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något från 88,4 procent till 87,3 procent.

Aktiviteter utifrån nämndens strategi för förbättrade kunskapsresultat, som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Genomföra handlingsplan för ökad närvaro**
Under föregående år upprättades en handlingsplan för ökad närvaro. Kompetensutvecklingsinsatser kopplat till handlingsplanen har genomförts för samtliga verksamheter som en del i metodutvecklingen. Likvärdiga mallar och rutiner för frånvarorapportering har tagits fram och implementerats på samtliga enheter. Skolorna ska aktivt arbeta för att främja närvaro samt, i ett tidigt skede upptäcka, utreda och åtgärda frånvaro.
- **Fortsatt arbete med *En lärarroll i förändring***
Olika sätt att avlasta lärarna och öka tillgången till behöriga lärare prövas och utvecklas vidare. De sociala mentorernas roll har förtydligats och avgränsning av olika arbetsuppgifter har givit positiva

resultat. Socialpedagoger har anställts i några verksamheter för operativt arbete med eleverna.

- **Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet**
Arbetet för att säkerställa kvalitet och likvärdighet på samtliga enheter har fortsatt. Under våren har kvalitetsdialoger genomförts med rektorerna för att synliggöra resultat och processer på enheten. Inhämtande av underlag för analyser av resultaten har underlättats genom att dokumentation nu sker i ett nytt systemstöd.
- **Ta fram åtgärder för att öka andelen gymnasieelever som genomgår utbildningen på tre år**
En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har startats där handläggare för det kommunala aktivitetsansvaret och studie- och yrkesvägledare träffas för att tillsammans förbättra övergången från grundskola till gymnasiet.
- **Planera för framtida skolförsköning**
För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten har en enkät och medborgardialog genomförts. Under våren hölls även samrådsmöten med rektorer om hållbara skolorganisationer och en projektplan för den nya f-3 i Järvastaden togs fram.

Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Skolinspektionen genomför skolenkäten för årskurserna 5 och 8 i respektive kommun vartannat år.

Skolinspektionen har beslutat att det från år 2022 är elever i årskurs 8 som ska svara på skolenkäten i stället för elever i årskurs 9. Nedan finns resultatet för årskurs 9 redovisat för 2021 för att årets resultat ska kunna jämföras med tidigare år, dessa värden är markerade med en *.

Elevenkät Känner du dig trygg i skolan? andel positiva svar %	2023	2022	2021
Elever i åk 5 kommunal skola	80,0	89,0	85,4
Elever i åk 5 fristående skola	-	89,0	86,6
Elever i åk 5 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	83,0	85,0	86,0
Elever i åk 8 kommunal skola	75,0	75,0	79,6 *
Elever i åk 8 fristående skola	-	86,0	83,2 *
Elever i åk 8 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	78,0	80,0	-

Svarsfrekvensen på enkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. För årskurs 5 är svarsfrekvensen 85 procent (84 % år 2022) och för årskurs 8, 81 procent (81 % år 2022). Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre än föregående år (89 %) och riket (83 %). Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år och visar att trygghet och studiero fortsatt är ett utvecklingsområde för verksamheten.

Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsätta arbetet med trygghet och studiero**
Resultat från analyser visar att de yngre eleverna känner sig mer trygga än de äldre eleverna. Flera insatser har införts för de yngre som strukturerade rastaktiviteter som leds av vuxna, värdegrundsövningar och tydlighet i ordningsregler. Ökad likvärdighet i förhållningssätt och rutiner är prioriterat för de äldre eleverna. Det pågående samarbetet med stiftelsen Friends innefattar bland annat enkäter, elevträffar och personalutbildning.
- **Följa upp insatser för elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd**
Systemstöd för att underlätta uppföljning av insatser och stöd har implementerats under läsåret 22/23 och förväntas vara i full kapacitet under läsåret 23/24.
- **Fortsatt utveckling av undervisningen**
Samtliga skolor arbetar utifrån behov med projektet Tillgängligt lärande som är ett prioriterat projekt. Projektet syftar till att anpassa undervisningen för elevers olika behov och fokuserar på differentierad undervisning, formativ bedömning, explicit undervisning och ledarskap.

Förskolenämnden

Nämndmål

Nämndmål	
	Kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög.
	Vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

Kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker, dels genom nyckeltal/mått, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Statistik gällande barngrupper och personalens kompetens för år 2023 publiceras i slutet av april 2024 och redovisas därför inte i tabellen nedan.

Nyckeltalsbeskrivning	2023	2022	2021	2020
Barn per barngrupp i förskola, kommunal regi, antal		15,7	16,3	16,4
Barn per barngrupp i förskola, enskild regi, antal		16,8	16,2	16,1
Personaltäthet, barn per heltidstjänst, kommunal regi, antal		5,6	5,7	5,3
Personaltäthet, barn per heltidstjänst, enskild regi, antal		5,3	5,6	5,5
Barn per heltidsanställd förskollärare, kommunal regi, antal		18,1	18,3	20,4
Barn per heltidsanställd förskollärare, enskild regi, antal		20,4	23	24,4
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlägitimation, kommunal regi, andel (%)		31	31	26
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlägitimation, enskild regi, andel (%)		26	25	22
Mitt barn känner sig tryggt i förskolan (resultat från brukarundersökning) kommunal regi, andel (%)	93	94	95	94
Mitt barn känner sig tryggt i förskolan (resultat från brukarundersökning) enskild regi, andel (%)	95	95	96	95

Den strukturella kvaliteten i förskolan har förbättrats på flera områden. De senaste åren har fokus varit att öka andelen förskollärare och barnskötare ytterligare samt satsningar på vidareutbildning för både förskollärare och barnskötare. Statistiken visar att förskollärlägitimationen har ökat något och att andelen heltidstjänster med förskollärlägitimation ligger kvar på samma nivå som föregående år, 31 procent. Andelen heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning har dock ökat från 22 procent 2021 till 37 procent 2022. Ökningen kan förklaras med den kompetensutvecklingsinsats riktad mot barnskötare som genomförts. De kommunala förskolorna eftersträvar att ha minst en utbildad förskollärare per avdelning.

Antal barn per heltidsanställd i de kommunala förskolorna har minskat något från 5,7 barn per heltidsanställd till 5,6 barn, vilket är något högre än övriga kommuner i Stockholms län samt i riket. Barngruppernas storlek har minskat jämfört med föregående år och är nu lägre än snittet i Stockholms län men något högre än riket. Under sommaren anpassades ytterligare en förskola för att möjliggöra arbete i mindre barngrupper.

Resultatet av brukarundersökningen visar att en hög andel av vårdnadshavarna, både på kommunala (93 %) och fristående (95 %) förskolor, har svarat att deras barn känner sig trygga i förskolan.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Fortsatt utveckling av kvaliteten i förskolan**
 För att förbättra kvaliteten i Solnas förskolor arbetar förskolorna utifrån Strategi för ökad kvalitet i förskolan. En reviderad strategi beslutades av nämnden i december 2022. Arbetet med att ta fram ett självskattningsverktyg, Kvalitetskompassen, som ska ingå i förskolornas kvalitetsrapport är påbörjad men inte slutförd. Naturskolan hade sin fjärde fortbildningsomgång i januari på temat "Vinter och språkutveckling". Under maj månad anordnades pedagogiska träffar på temat "Språkutvecklande insatser".
- Fortsatt arbete med den strukturella kvaliteten i förskolan**
 Flera kompetensutvecklingsinsatser har påbörjats och genomförts under perioden. Genom förskollärlägitimation, Uppsala universitet, har 27 förskollärare under vårterminen genomgått kursen "Utmana och stödja". Under våren har även 26 barnskötare genomgått den fjärde modulen från förskollärlägitimationen, "Teknik och naturvetenskap". Det prioriterade arbetet med att rekrytera fler förskollärare till stadens förskolor har fortsatt.
- Fortsatt utveckling av processen för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg**
 Det digitala verktyget som används vid tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg är implementerat och samtliga tillsyner under våren har genomförts med hjälp av verktyget.
- Ta fram rutiner för uppsökande verksamhet**

Rutiner för uppsökande verksamhet har tagits fram och under våren har ett första utskick till vårdnadshavare genomförts. Arbetet med att utveckla den uppsökande verksamheten fortsätter under hösten.

- **Planera för framtida förskoleförsörjning**
Under våren genomfördes information och planering för stängning eller delvis stängning av tre kommunala förskolor. Det är förskolorna Augustendal, Järven och delar av Lyckoklövern vilka stängde från augusti. Under perioden påbörjades även ett strategiskt arbete med en långsiktig plan för framtida förskoleförsörjning.
- **Fortsätta arbetet med att säkerställa kvaliteten för mat som tillagas i kök i egen regi**
Under perioden har matsvinnet på några utvalda förskolor som köper mat från leverantör följts upp. Mätningen visar att det är något högre matsvinn per portion i förskolan jämfört med skolan. För att även kunna mäta och följa upp matsvinnet på förskolor som tillagar mat i egen regi kommer vägning av matsvinnet ske på respektive förskola.

Vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal/mått, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Nyckeltal	2023	2022	2021	2020
Svarsfrekvens brukarundersökning, kommunal regi (%)	63	67	45	55
Svarsfrekvens brukarundersökning, enskild regi (%)	64	67	54	55
Sammanfattande omdöme andel positiva svar, kommunal regi (%)	86	85	86	88
Sammanfattande omdöme andel positiva svar, enskild regi (%)	90	90	93	90
Total Nöjd kund index (NKI), kommunal regi	70	70	69	71
Total Nöjd kund index (NKI), enskild regi	76	77	78	76

Svarsfrekvensen på brukarundersökningen i förskola har minskat något jämfört med föregående år men är fortfarande betydligt högre än 2020 och 2021. För kommunal regi har svarsfrekvensen minskat från 67 procent till 63 procent och för fristående regi från 67 procent till 64 procent. Brukarundersökningen är ett viktigt verktyg för att mäta vårdnadshavarnas nöjdhet och servicekvaliteten i verksamheterna och en hög svarsfrekvens på brukarundersökningen är viktig för att kunna använda resultatet i det systematiska kvalitetsarbetet. Insatser för att ytterligare höja svarsfrekvensen fortsätter.

Nöjd kund Index (NKI) har ligger på samma nivå som föregående år för kommunala enheter (70). För fristående enheter har NKI minskat till 76 jämfört med 77 föregående år. Brukarundersökningen visar generellt på goda resultat för både fristående och kommunala enheter och det sammanfattande omdömet visar att 88 procent (kommunala 86 % och fristående 90 %) av vårdnadshavarna som svarat på enkäten är nöjda med verksamheten.

I brukarundersökningen framgår att de kommunala förskolorna behöver fortsätta sitt arbete med att dokumentera barnens lärande och utveckling samt kommunicera kring den till varje vårdnadshavare. Även arbetet med att förbättra den generella informationen från förskolan till vårdnadshavare behöver fortsätta.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsatt arbete med likvärdighet på förskolor i egen regi**
Arbetet med gemensamma rutiner och likvärdig information till vårdnadshavare på samtliga kommunala förskolor fortsätta. Pilotprojektet som påbörjades under 2022 där närvaro under lov anmäls direkt i lärplattformen har fortsatt under 2023. Utvärderingen visar att det finns behov av några ytterligare justeringar i systemet innan det fungerar tillfredsställande och kan rullas ut på samtliga förskolor.
- **Följa upp vårdnadshavarnas nöjdhet i brukarundersökningen**
Brukarundersökningen genomfördes under våren och visar på goda resultat. Svarsfrekvensen har minskat något jämfört med föregående år och arbetet med att få fler vårdnadshavare att svara på brukarundersökningen behöver fortsätta.

Kompetensnämnden

Nämndmål
 Kompetensnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att uppnå egen

Nämndmål	
	försörjning.
	Andelen solnabor som slutfört sina studier inom vuxenutbildningen med godkänt betyg ska ligga på en hög nivå.
	Kompetensnämnden ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta sina nya liv.

Kompetensnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att uppnå egen försörjning.

Målet uppfylls i år

Den totala arbetslösheten i Solna var i augusti 4,7 procent, vilket är 0,1 procentenheter högre jämfört med augusti 2022 men lägre jämfört med både Stockholms län (6,3 %) och riket (6,4 %). Arbetsförmedlingens analyser pekar dock på att arbetslösheten kommer att öka under hösten 2023 och första halvåret 2024 i takt med att konjunkturen försvagas. Långtidsarbetslösheten, som är en av de största utmaningarna på svensk arbetsmarknad bedöms också stiga på nytt under resten av 2023. Det är därför viktigt att hjälpa de grupper som står längst från arbetsmarknaden att hitta jobb, det vill säga ungdomar, nyanlända och personer remitterade från socialnämnden.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Jobbfabriken har under maj-augusti lotsat 60 ungdomar, varav 44 (74 %) har gått vidare till jobb eller studier.
- Systematiserat arbetssätt tillsammans med näringslivet och med stadens kommunala verksamheter har resulterat i att staden kunnat erbjuda sommarjobb till alla som har ansökt. I år erbjuds 500 sommarjobb till Solnas ungdomar, vilket är det högsta antalet sommarjobbplatser någonsin.
- Relationsbyggande aktiviteter som syftar till att utveckla samarbetet med offentliga och privata arbetsgivare har genomförts. Totalt har cirka 80 företagsbesök genomförts under perioden maj-augusti.

Andelen solnabor som slutfört sina studier inom vuxenutbildningen med godkänt betyg ska ligga på en hög nivå.

Målet uppfylls i år

Totalt hade Solna 7 316 kursdeltagare inom vuxenutbildningen per augusti 2023, vilket är en minskning med 1 229 kursdeltagare jämfört med motsvarande period 2022. Siffrorna skulle kunna förklaras med att studerandet ökade under pandemiåren men nu är det i stället en ökning av individer som arbetar. Det är även en minskning av elever från andra kommuner.

Andel kursdeltagare med godkänt betyg ligger på 84 procent vilket är en minskning från föregående år under motsvarande period. En del av förklaringen till resultatet kan vara att andelen distansstudier ökar och alla elever har inte förutsättningar att studera på distans. Distans är den studieform där avbrotten och icke godkända betyg är mest vanligt förekommande.

Vuxenutbildningen genomförs av auktoriserade utbildningsanordnare.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Ett riktat arbete pågår med att förebygga studieavbrott och att elever får ett icke godkänt betyg. Till en början ligger fokus på elever inom SFI samt ämnet matematik.
- Ett förstärkt arbete med validering implementeras. Kommunen är skyldig enligt skollagen att se till att den som önskar få sitt kunnande kartlagt inför utbildning erbjuds en inledande kartläggning.
- En översyn av yrkesutbildningarna pågår bransch för bransch för att säkerställa att utbudet av gymnasial yrkesutbildning överensstämmer med elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Kompetensnämnden ska säkerställa att nyanlända ges goda förutsättningar för att starta sina nya liv.

Målet uppfylls i år

Antalet nyanlända som har erhållit bostad och praktiskt stöd under perioden uppgår till 15 personer, varav ingen

av dem är kvotflykting. Alla vuxna nyanlända har erbjudits språkundervisning och samhällsorientering. Under perioden har totalt 63 nyanlända, som omfattats av etableringslagen, deltagit i SFI-utbildning. Solna stad har uppfyllt de sista platserna i fördelningstalet på 155 skyddsbehövande från Ukraina under perioden.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Under perioden har den nya verksamheten Etableringstrappan startat. Den kommer att fortsätta vara en viktig del i Solna stads integrationsarbete. Genom ett sammanhållet stöd i de nyanländas framtidsplanering är syftet att påskynda vägen till arbete och egen försörjning.
- Kontinuerliga samarbetsmöten med Signalisten, socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen.
- Under perioden har avtalet om bostadsanvisning reviderats tillsammans med stadsledningsförvaltningen och Bostadsstiftelsen Signalisten.

Socialnämnden

Nämndmål
● Socialnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.
● Socialnämnden ska utveckla arbetet med hållbara lösningar på hemmaplan för personer med missbruk och/eller psykisk funktionsnedsättning med individen i fokus.
● Socialnämnden ska säkerställa att barn och ungdomar inte far illa.
● Socialnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån individernas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, myndigheter och frivilliga krafter.

Socialnämnden ska tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat i jämförelse med samma period föregående år från 231 hushåll till 185 hushåll. Medelbiståndet per månad har minskat från 9 828 kr till 9 415 kronor per månad. Antalet hushåll som haft utbetalning varje månad har minskat i jämförelse med samma period föregående år från 32 till 22.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Mottagningen för ekonomiskt bistånd informerar tidigt om insatser från arbetsmarknadsgruppen, vuxenheten och förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid. Det kan tex vara stöd för att komma ur missbruk och/eller psykisk ohälsa, insatser som såsom arbetsträning eller jobbsökarverksamhet. Vid behov bjuder mottagningen in vuxenheten för gemensamt möte för att informera den enskilde om vilka insatser den enskilde kan ansöka om. Insatser i form av arbetsträning/arbetslivsresurs kan efter individuell prövning startas upp in redan i mottagningen.
- Redan vid nybesök skapas en handlingsplan där insatser erbjuds. Gemensam ärendedragning mellan försörjningsstöd, resursgruppen och arbetsmarknadsgruppen bidrar till en gemensam bild kring vilka insatser som kan vara aktuella. En god intern samverkan mellan enheterna och med förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid möjliggör ett helhetsperspektiv där individanpassade insatser snabbt kan komma på plats.
- För klienter med ett långvarigt behov av försörjningsstöd är fokus på att hålla tät kontakt och samverka med läkare och psykolog för att hitta vägar till självförsörjning. Under perioden har antalet hushåll med utbetalningar varit lågt vilket möjliggör ett mer kvalitativt och intensivt arbete med denna målgrupp.

Socialnämnden ska utveckla arbetet med hållbara lösningar på hemmaplan för personer med missbruk och/eller psykisk funktionsnedsättning med individen i fokus.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Antalet brukare i biståndsbedömd sysselsättning har varit stabilt på 55 brukare i jämförelse med samma period föregående år. Antalet deltagare i öppenvårdsinsatser har minskat från 224 till 210.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Öppenvården har under 6 veckor anordnat en gruppbehandling i återfallsprevention med teman risksituationer, tidiga varningssignaler, sughantering, gränssättning, problemlösning och nya vanor. Gruppen har vänt sig till deltagare som behöver stöd i att bibehålla sin förändring.
- En skriftlig överenskommelse gällande arbetet med avhoppare har upprättats mellan lokalpolisområde Solna och Socialförvaltningen. Under våren har samverkansmöte ägt rum mellan ledningsgruppen på vuxenheten och lokalpolisområdeschef i Solna.
- Samtliga utredningar, förutom LVM-utredningar, görs enligt Individens behov i centrum (IBIC). Även öppenvården, Trampolinen, Väntorp och Jobbteamet upprättar genomförandeplaner enligt IBIC.

Socialnämnden ska säkerställa att barn och ungdomar inte far illa.

 Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Antalet orosanmälningar gällande barn och ungdomar har ökat från 1 224 till 1 623 i jämförelse med samma period föregående år. Antalet orosanmälningar gällande unika barn och ungdomar är för perioden 768, vilket tyder på att det i större utsträckning inkommer flera anmälningar gällande samma individ. Socialstyrelsens nationella kartläggning visar att antalet orosanmälningar fortsätter att öka även på nationell nivå som förklaras av en ökad kunskap om anmälningsskyldigheten och medvetenhet om barns situation. Antalet barn och ungdomar som är aktuella för insats har minskat något i jämförelse med samma period föregående år, från 261 till 257.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Ett frågebatteri för uppföljning har tagits fram för att stärka placerade barns delaktighet. Områdena är hälsa, utbildning, känslor och beteende samt sociala relationer.
- Nämnden fortsätter att samverka med skolnämnden gällande omfattande skolfrånvaro. Under våren har en kurator rekryterats till en särskild undervisningsgrupp för elever i årskurs 4–9 som har stor frånvaro och befinner sig inom autismspektrumtillstånd.
- Arbetet med nätverk fortsätter att utvecklas. Antalet förmöten/mobilisering inför nätverksmöten har ökat vilket leder till förbättrad kvalitet och väl planerade nätverksmöten. Metodstödsärenden med fokus på nätverk har påbörjats under året där handläggarna får hjälp av metodstöderna att fokusera på nätverk i utredningsarbetet och nätverksteamet involveras vid behov.

Socialnämnden ska säkerställa att insatser ges utifrån individernas behov med fokus på ett helhetsperspektiv, i bred samverkan med andra nämnder, myndigheter och frivilliga krafter.

 Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

För att kunna erbjuda en socialtjänst med god kvalitet behöver alla de insatser som ges av nämnden vara samordnade och utgå ifrån en helhetssyn av brukarens behov.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Samverkansgruppen mellan vuxenheten och ekonomi- och arbetsmarknadsenheten har sett över arbetssättet mellan enheterna i syfte att effektivisera tydliggöra arbetet, öka samsynen och ha klienten i fokus.
- Förvaltningsövergripande resurssamråd används i ärenden där kompetenser från olika enheter behövs. Vuxenheten har även resurssamråd tillsammans med beroendemottagningen i gemensamma ärenden.

- Under sommaren har en översyn gjorts av gemensamma riktlinjer och rutiner mellan socialförvaltningen och omvårdnadsförvaltningen. En ny gemensam rutin gällande samverkan vid utskrivning från slutenvård i systemet Life Care SP har tagits fram. Under 2023–2024 kommer gemensam anhörigpolicy tas fram.

Familjerättsnämnden

Nämndmål
 Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.

Familjerättsnämnden ska säkerställa att föräldrar kan komma överens om bra lösningar för sina barn utifrån barnens behov och rättigheter.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Antalet avtal om vårdnad, boende och umgänge har minskat något i jämförelse med samma period föregående år, från 12 till 10. Antalet samarbetsamtal har ökat från 160 till 184. Väntetiderna för samarbetsamtal ligger i linje med kvalitetsdeklarationen, det vill säga fyra veckor.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med att ytterligare implementera Signs of Safety fortgår enligt plan. Workshops med andra kommuner är inplanerade under hösten. Arbetet med att använda verktyget kartläggning i samarbetsamtal och utredningar fortgår. För att i större utsträckning utgå från Signs of Safetys grundprinciper har regelbundet metodstöd genomförts.
- Tre föräldrautbildningar Barn i föräldrars fokus (BIFF-grupper) har erbjudits under året. Utbildningarna har utvärderats med goda resultat.
- Familjerätten fortsätter att erbjuda digitala lösningar för att öka tillgängligheten. Digitala träffar erbjuds både inom föräldrautbildningen BIFF och för enskilda möten. Digitala lösningar ökar möjligheten till deltagande och leder till en ökad flexibilitet både för klienter och handläggare.

Omvårdnadsnämnden

Nämndmål
 Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.
 Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.
 Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.
 Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.

- Målet uppfylls till stor del i år

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 3, 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsberättelse. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Utförarna har utifrån resultat av avtalsuppföljningen och anbudsuppföljning från 2022 gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bland annat bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat följs upp enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2023.
- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har chefer och nyckelmedarbetare deltagit i ledarskapsutbildningen "En hållbar ledare i en föränderlig värld", vilket följts upp med handledningstillfällen.

- Staden har rekviderat stimulansmedel för att arbeta med olika projekt i syfte att höja kvaliteten i verksamheterna, bland annat "Rätt person gör rätt saker", "Sjuksköterskans förlängda arm" samt "Resursteam inom hemtjänst". Äldreomsorgslyftet fortsätter med utbildning till undersköterska och specialistutbildning för undersköterskor.
- Verksamheterna har fortsatt att registrera och arbeta med tillgängliga kvalitetsregister för att stödja målet.

Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

 Målet uppfylls till stor del i år

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 3, 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsberättelse. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämndens förebyggande verksamhet har hittills haft kontakt med och genomfört cirka 200 hembesök hos Solnas 80- och 90-åringar.
- Samarbetet mellan nämnden och Region Stockholm fortsätter inom ramen för God och nära vård, i syfte att förbättra samverkan i samband med utskrivning med sikte på att minska återinskrivningar eller undvikbar slutenvård.
- Arbetet fortsätter med att motverka bedrägerier hos personer med hemtjänst, i samverkan med Polisen och stadens säkerhetsenhet. Vid kännedom om pågående bedrägerier mot äldre har information från nämnden snabbt gått ut till målgruppen med hemtjänst.
- Utförarna har utifrån resultat av avtalsuppföljningen och anbudsuppföljning från 2022 gjort egna utvecklingsplaner med planerade aktiviteter för bland annat bättre bemötande, ökad trygghet och nöjdhet. Aktiviteter och resultat följs upp enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2023.
- Verksamheterna har fortsatt att följa upp personalkontinuiteten för hemtjänstkunder som har flera hjälpinsatser per dag. Varje månad följs statistiken upp i ett verksamhetssystem med återkoppling till utförarna. Personalkontinuiteten i hemtjänsten ligger på en fortsatt god nivå, 11 personal på två veckor hos hemtjänstkunder som har minst tre besök per dag.
- Arbetet har fortsatt med att införa digitala lösningar inom hemtjänsten. Digitala alternativ utreds för hemtjänstinsatsen inköp för att öka kvaliteten på insatsen och förbättra arbetsmiljön för personalen. Digital fixare har fortsatt sitt arbete i att stödja äldre med ökad digital kompetens, bland annat genom att i samverkan med polisen anordna träffar för äldre med fokus på att förhindra bedrägerier på internet.

Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.

 Målet uppfylls till stor del i år

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 4, 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsberättelse. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Verksamheterna har arbetat vidare med identifierade utvecklingsområden från 2022 års avtalsuppföljningar.
- För att stödja målet och som ett led i det strategiska kompetensutvecklingsarbetet har en ledarskapsutbildning; "En hållbar ledare i en föränderlig värld" erbjudits verksamheterna. En ny utbildningsomgång påbörjades hösten 2022 där 8 chefer och nyckelpersoner från boendestöd deltagit och 14 personer från grupp- och servicebostäder samt personlig assistans. Utbildningsomgången avslutades i maj då deltagarna presenterade förslag på förbättringsområden och fick diplom. Utbildningen fortsätter med handledning vid ett par tillfällen under hösten.
- Staden har rekviderat stimulansmedel för att höja habiliteringsersättningen till personer med daglig verksamhet.

- Nämnden har under 2023 sett över behovet av aktiviteter, till exempel i form en träffpunkt och riktade aktiviteter till personer med funktionsnedsättning. Med bakgrund av det planerar förvaltningen genomföra satsningar på området, främst under 2024.
- Kompetenshöjande insatser i form av olika utbildningar har erbjudits vård- och omsorgspersonal inom funktionshinderområdet.

Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

 Målet uppfylls till stor del i år

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre har fortsatt under året. Det har skett bland annat genom samverkan med kompetensnämnden, kultur- och fritidsnämnden, frivilligorganisationer samt andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans och erbjuda friskvårds- och/eller kulturaktiviteter. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med en demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Utfallet av de nationella brukarundersökningarna är klart under kvartal 3, 2023 och ligger till grund för utvärdering i kommande årsredovisning. Nämnden bedömer att målen uppfylls till stor del, viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden eftersträvar att slutföra installationen av Wi-Fi i gemensamma utrymmen och i lägenheter på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera. Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare.
- Verksamheternas arbetsätt för att systematiskt minska den besvärande ensamheten på vård- och omsorgsboende har utvecklats.
- Förebyggande verksamhet har genomfört "Hälsoprojektet 65+" och omfattande friskvårdsaktiviteter under året.
- Projekten "Digital fixare" och "Välfärdsbiblioteket" har pågått under året för att minska det digitala utanförskapet och den besvärande ensamheten.

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Nämndmål	
	Miljö- och hälsoskyddsämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
	Miljö- och hälsoskyddsämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.
	Miljö- och hälsoskyddsämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.
	Miljö- och hälsoskyddsämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Miljö- och hälsoskyddsämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

 Målet uppfylls till stor del i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Tillsynen har i huvudsak genomfört de tillsyns- och kontrollplaner som antagits av nämnden. Viktiga händelser som bidragit till måluppfyllelsen är:

- Tillsynen av miljöfarlig verksamhet har i huvudsak pågått enligt plan. Fokus vid tillsynen av de stora pågående infrastruktur- och exploateringsprojekten har varit buller, förorenad mark och vattenhantering. Under perioden har det inom projektet för tunnelbanans gren mot Arenastaden hållits både tillsynsmöten och genomförts tillsynsbesök. Ett kontrollprogram för övervakning av grundvattnets kvalitet håller på att tas fram och klagomål om störningar har hanterats. Vid några exploateringsprojekt har klagomål inkommit och kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden har granskats.

Tillsynen av oljeavskiljare vid större parkeringsplatser är i slutfasen och tillsyn på parkeringsytor utan oljeavskiljare pågår.

- Beslutad hälsoskyddstillsyn pågår i stort enligt plan, vilket bland annat innebär tillsyn av förskolor, där 20 ärenden har kunnat avslutas och 8 ärenden kräver vidare uppföljning gällande ventilation, rutiner eller smittskydd. Tillsyn görs under året på samtliga bad i staden och också på samtliga verksamheter inom tatuering, piercing, akupunktur och fotvård.
- Kontrollen av livsmedelsanläggningar har i stort följt plan. Vid kontroller av området temperatur har cirka 70 av 290 anläggningarna fått avvikelser. Inom kontroll av spårbarhet har 94 av 95 anläggningar kunnat redovisa varifrån livsmedel är inköpta.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.

◆ Målet uppfylls delvis i år

Efter åtta månader är självfinansieringsgraden 2023 lägre jämfört med motsvarande period 2022. Intäkterna prognostiseras bli lägre än budgeterat på grund av lägre timavgifter inom miljöbalktillsynen. Det kan dock komma att vägas upp genom lägre personalkostnader på grund av vakanser. Statsbidrag för trängsel tillsyn utifrån pandemin påverkade intäkterna för 2022, men statsbidraget finns inte kvar 2023.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har under perioden genom samverkan internt och externt arbetat med att effektivisera och förenkla handläggningen samt ärendehantering. Ett fördjupningsarbete för att öka andelen och antalet debiterbara timmar pågår och detta följs upp löpande utifrån lagstiftningen om en taxefinansierad tillsynsverksamhet.
- För att rätt avgifter ska tas ut diskuteras löpande korrekt hantering av debiterbar respektive icke debiterbar tid.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

● Målet uppfylls i år

Att hålla en hög kvalitet på service och myndighetsutövning är ett ständigt pågående arbete där utvecklingsinsatser baseras på analys av inkomna frågor, synpunkter och klagomål, överklagandeprocesser samt en årlig servicemätning.

Servicemätningen Löpande Insikt undersöker kundernas upplevelse av kommunens service. Resultatet i servicemätningen för myndighetsområdet miljö- och hälsoskydd 2022, som presenterades under 2023, visade på relativt bra till mycket bra resultat för enheterna; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021: 83) samt livsmedelskontroll 81 (2021: 80). Serviceområdet bemötande ligger högt hos samtliga enheter. För att förbättra sitt NKI ytterligare är rekommendationen

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Att miljöskydds- och hälsoskyddsenheterna förbättrar sin effektivitet medan enheten för livsmedelskontroll bör förbättra informationen till företagen.
- Introduktionen av nyanställda och kompetensutveckling genom stadens nätverk "Service i samverkan".
- Gemensam mall för beslut med enhetlig struktur och enkelt språk.
- Skyndsamt hantering av ärenden genom bland annat delgivning via e-post.
- Samutnyttja kompetens och resurser inom länet samt säkra likvärdig bedömning.
- Utvecklingen av administrationen har fortsatt, bland annat genom att införa e-arkiv samt en gemensam registratur för miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Under perioden har det lokala åtgärdsprogrammet för Lilla Värtan slutredovisats och provfiske i Råstasjön genomförts.
- Artinventering pågår enligt plan.
- Samverkan med tekniska nämnden har skett inom flera områden, bland annat för att bidra till skötsel av stadens naturområden.
- Nämnden har under perioden varit behjälplig i arbetet med 10 detaljplaner samt granskat ett 40-tal ärenden i form av bland annat underlagsutredningar, utredning miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning, utredningar om dagvatten och skyfall, naturutredningar, luftutredningar samt miljöprogram.
- 24 rådgivningar kring energi och klimat har genomförts liksom nätverksträffar och utbildningar om bland annat elbilsladdning, solceller, energibesparing och cykling.
- Nämnden bistår kommunstyrelsen i det miljöstrategiska arbetet.

Överförmyndarnämnden

Nämndmål
● Solnabor som, av domstol eller enligt gällande rätt, anses ha begränsad egen rättsförmåga ska kunna känna sig trygga med stadens tillsyn av ställföreträdare.

Solnabor som, av domstol eller enligt gällande rätt, anses ha begränsad egen rättsförmåga ska kunna känna sig trygga med stadens tillsyn av ställföreträdare.

- Målet uppfylls i år

Överförmyndarnämndens kansli arbetar kontinuerligt med rutinutveckling för att samtliga ärenden ska hanteras enhetligt, effektivt och rättssäkert. Hittills har 97,3 procent av årsräkningarna för 2022 granskats utan anmärkning, vilket indikerar att ställföreträdarna sköter förvaltningen av huvudmännens egendom i enlighet med föräldrabalkens regler. Att 2,7 procent av årsräkningarna granskats med anmärkning bör ses som ett tecken på att tillsynen fungerar och att eventuella brister påtalas och antecknas. Granskningen av samtliga årsräkningar påbörjades före den första juli, i enlighet med verksamhetsplanen, vilket medför att eventuella brister upptäcks i god tid.

Tillgången på gode män och förvaltare bedöms som god och bidrar till måluppfyllelse. Nämnden har en digital utbildning med tillhörande kunskapstest för att säkerställa att gode män har de kunskaper som krävs för att kunna fullgöra sina uppdrag på ett bra sätt. Kostnaden per ställföreträdarskap har fluktuerat de senaste åren och ligger för helåret 2022 lite över kostanden i länet och riket.

Uppdrag

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2023 beslutat om följande 15 uppdrag att utföra under 2023 och 2024. Uppdragen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapporten per april beskrivs endast om det uppstått någon väsentlig avvikelse för nämndens uppdrag.

Uppföljningen av uppdragen är en beskrivande text av hur uppdraget utförts och vad som uppnåtts samt en bedömning av uppdragets status.

En sammanvägd bedömning med följande skala:

- ✓ Uppdraget är slutfört.
- Uppdraget pågår enligt plan.

⏸ Uppdraget pågår med avvikelse.

■ Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Bedömningen i delårsrapporten är att 4 av årets 15 uppdrag är slutförda och övriga 11 uppdrag pågår enligt plan.

Uppdrag
▶ Kommunstyrelsen får i uppdrag att driva ett utvecklingsarbete med inriktningen att etablera en 4-6 skola med idrottshall intill den F-3 skola som staden kommer att uppföra i Järvastaden.
▶ Kommunstyrelsen får i uppdrag att i dialog med närboende och tillsammans med berörda nämnder och externa aktörer driva ett utvecklingsarbete med inriktningen att omvandla Hagalunds centrum till en modern mötesplats.
▶ Kommunstyrelsen och skolnämnden får i uppdrag att revidera skolförslagsplanen.
▶ Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Solna stad kan medverka till att påskynda byggnationen av hyresrätter i Solna.
▶ Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett förslag till utveckling av Skytteholms idrottsplats och Solnahallen.
▶ Kommunstyrelsen och tekniska nämnden får i uppdrag att göra en översyn av parkeringsavgifter och tider för servicedagar.
▶ Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Bostadsstiftelsen Signalisten och tekniska nämnden ta fram en plan för att påskynda utbyggnaden av laddinfrastruktur.
✓ Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.
✓ Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och styrelse revidera vision och utvecklingsplan för Överjärva gård.
✓ Kommunstyrelsen och Råsunda Förstads AB får i uppdrag att utveckla bolaget Överjärva gård AB och föra över bolagets verksamhet till Råsunda Förstads AB och skolnämnden.
✓ Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.
▶ Kommunstyrelsen och tekniska nämnden får i uppdrag att ta fram en plan för utbyggnaden av solceller på kommunala fastigheter samt en finansieringsplan.
▶ Omvårdnadsnämnden får, i samverkan med övriga berörda nämnder, i uppdrag att utarbeta en anhörgpolicy som klargör hur staden kan erbjuda stöd till anhöriga som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, funktionsnedsatt eller äldre, och vad som krävs för att få tillgång till stödet.
▶ Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten med inriktningen att skapa utrymme för den enskilde och biståndsbedömaren att planera beviljade insatser och tidsåtgång utifrån behov och önskemål.
▶ Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Solnas idrottsföreningar inventera idrottsföreningarnas långsiktiga lokalbehov.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att driva ett utvecklingsarbete med inriktningen att etablera en 4-6 skola med idrottshall intill den F-3 skola som staden kommer att uppföra i Järvastaden.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Stadsledningsförvaltningen har utrett frågan om att etablera ett mellanstadium samt en idrottshall i anslutning till den f-3 skola som är under uppförande i Järvastaden. Utredningen visar att det är svårt att uppföra en anslutande byggnad som rymmer både mellanstadium och idrottshall. Den tomt som i dag används är planlagd som förskola och kan därför bara tillfälligt användas för skolverksamhet. Det finns dessutom verksamhetsmässiga utmaningar med att bedriva skolverksamheten i två olika fastigheter. Verksamheten gynnas av att bedriva f-6 verksamheten inom ramen för en och samma fastighet, då det ökar samverkan och planering av verksamheten. Därför utreder förvaltningen nu i stället möjligheten att uppföra en ny f-6 skola i Järvastaden med en idrottshall. Inriktningen är att f-3 skolan fortsätter i planerade lokaler till att den nya skolan är klar och därefter ställs f-3 skolan om till förskola, i enlighet med detaljplanen. Förvaltningen förväntas återkomma till kommunstyrelsen i november med ett slutligt förslag och återrapportering av uppdraget.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i dialog med närboende och tillsammans med berörda nämnder och externa aktörer driva ett utvecklingsarbete med inriktningen att omvandla Hagalunds centrum till en modern mötesplats.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Under våren har en medborgardialog genomförts i Hagalund. Dialogen har innehållit en digital enkät, stormöten och drop-in dialoger runt om i Hagalund. Cirka 500 personer har svarat på

den digitala enkäten och därtill har cirka 150 personer deltagit i övriga dialogformer.

Stadsledningsförvaltningen har utifrån vårens dialoger tagit fram förslag till prioriterade åtgärder. Det behövs en ny detaljplan för området för att kunna genomföra större förändringar, vilken kommunstyrelsen förväntas ge ett uppdrag om senare under hösten. Därutöver finns möjlighet att vidta åtgärder inom ramen för befintlig detaljplan. De prioriterade områdena är trygghet, stadsmiljö och platsaktivering. Åtgärder har vidtagits inom ramen för dessa områden redan under sommaren och arbetet fortsätter under hösten och i kommande verksamhetsplan och budget.

Kommunstyrelsen och skolnämnden får i uppdrag att revidera skolförsörjningsplanen.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget att revidera skolförsörjningsplanen pågår enligt plan. Planens syfte är att långsiktigt säkra den framtida skolförsörjningen och att skollokaler i staden ska ge eleverna en studiemiljö som stödjer lärande. Hittills under året har stadens befolkningsprognos analyserats och en utredning av kapacitet och standard i befintliga skolor har gjorts. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten har en enkät och medborgardialog genomförts. Under våren hölls även samrådsmöten med rektorer om hållbara skolorganisationer och en projektplan för den nya f-3 i Järvastaden togs fram. Planen fastslås i skolnämnden i november och redovisas för kommunstyrelsen i december.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur Solna stad kan medverka till att påskynda byggnationen av hyresrätter i Solna.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Under perioden har två principöverenskommelser har tagits fram för cirka 150 nya hyreslägenheter i Huvudsta. Programarbete har påbörjats för utveckling med nya bostäder kring Grängsgatan i samarbete med Signalisten. Markanvisningspolicyn har kompletterats så att tomträtt kan användas vid anvisning av stadens mark för hyresrätter, detta förväntas underlätta tecknandet av överenskommelser med hyresrättsaktörer. Arbete pågår med att få hyresrättsprojekt där det redan finns antagna detaljplaner. Det avser inte minst Signalistens projekt. Konjunkturläget och ränteläget, samt de höga byggkostnaderna försvårar dock generellt att få i gång byggprojekt.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett förslag till utveckling av Skytteholms idrottsplats och Solnahallen.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Kommunstyrelsen har tillsammans med byggnadsnämnden sett över möjligheterna att utveckla anläggningarna genom ombyggnad/nybyggnad inom ramen för befintliga detaljplaner. Möjligheterna att utveckla områdena genom ny eller nya detaljplaner med ny bebyggelse är också en möjlighet som undersöks. Även kultur- och fritidsnämnden och det föreningsägda driftbolaget i Solnahallen har deltagit i arbetet med utgångspunkt från föreningslivets behov. Målsättningen är att en inriktning ska kunna redovisas under tredje tertialet.

Kommunstyrelsen och tekniska nämnden får i uppdrag att göra en översyn av parkeringsavgifter och tider för servicedagar.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Tekniska nämnden har gjort en översyn av parkeringsavgifter och tider för servicedagar. Ambitionen har varit att tillskapa fler boendeparkeringsplatser, dels genom översyn av servicedagar, dels genom andra åtgärder som till exempel nyttjande av besöksparkeringar och lastzoner nattetid.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Bostadsstiftelsen Signalisten och tekniska nämnden ta fram en plan för att påskynda utbyggnaden av laddinfrastruktur.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Bostadsstiftelsen Signalisten och tekniska nämnden har gemensamt konstaterat att det mest lämpliga är att anordna laddplatser på besöksparkeringar, där det kan bli mer omsättning av platsen. Fler

kan då ta del av samma laddplats, än en förhyrd parkering som är exklusiv för den som hyr. Signalisten och tekniska nämnden arbetar med en inventering av parkeringar som är lämpliga för att ha laddplatser på. Är platserna förhyrda idag får de övergå till att bli besöksparkering för att vara aktuella som laddplatser. Signalisten genomför även en undersökning riktad till sina parkeringshyresgäster för att efterhöra intresset från dem att få laddplats. Inventeringarna görs klart under året och en plan tas fram med utgångspunkt från resultatet av inventeringarna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.

✓ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. Ett verktyg för att följa det geografiska Solnas växthusgaser är införskaffat, vilket möjliggör planering, uppföljning och jämförelser inom växthusgasområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillgång till verktyget och kommer kontinuerligt använda verktyget för ovan syften som en del av stadens styrmodell kring dessa nyckeltal.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och styrelse revidera vision och utvecklingsplan för Överjärva gård.

✓ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. Kommunstyrelsen har fattat beslut om en reviderad vision och handlingsplan för Överjärva gård. I samband med beslutet fick kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram en programhandling som mer detaljerat beskriver vad som ska åstadkommas på gården. Programhandlingen ska beslutas i kultur- och fritidsnämnden under hösten och därefter redovisas till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen och Råsunda Förstads AB får i uppdrag att avveckla bolaget Överjärva gård AB och föra över bolagets verksamhet till Råsunda Förstads AB och skolnämnden.

✓ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. Kommunfullmäktige beslutade i verksamhetsplan och budget för 2023 att under 2023 avveckla bolaget Överjärva gård AB genom en fusion med moderbolaget Råsunda Förstads AB. Efter beslut i Kommunfullmäktige i maj 2023 om fusionsplanen har en fusion av Råsunda Förstads AB och Överjärva gård AB registrerats hos Bolagsverket och verkställs under sista tertiet 2023.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.

✓ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. I arbetet med skolförsörjningsplan och förskoleförsörjningsplan har möjligheten till fler tillagningskök undersökts. Redan idag tillagas maten som serveras på stadens förskolor och skolor i Solna. Cirka hälften av stadens förskolor har egna tillagningskök, resterade förskolor får mat levererat som är tillagad på stadens skolor. Vid nybyggnation beaktas fortsättningsvis den politiska ambitionen om tillagningskök i nya förskolor och skolor.

Kommunstyrelsen och tekniska nämnden får i uppdrag att ta fram en plan för utbyggnaden av solceller på kommunala fastigheter samt en finansieringsplan.

🟢 Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget pågår enligt plan. Tekniska nämnden har under året arbetat med att ta fram en plan för utbyggnaden av solceller på kommunala fastigheter. Arbetet har delats in i två delar, dels ett arbete för att åstadkomma solceller på tak redan under 2023 och 2024, dels ett arbete med en inventering och långsiktig plan för införande av solceller på lite längre sikt. I slutet av året förväntas tekniska nämnden och kommunstyrelsen få en återredovisning av uppdraget och ta del av planen.

Omvårdnadsnämnden får, i samverkan med övriga berörda nämnder, i uppdrag att utarbeta en anhörigpolicy som klargör hur staden kan erbjuda stöd till anhöriga som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, funktionsnedsatt eller äldre, och vad som krävs för att få tillgång till stödet.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget att utarbeta en anhörigpolicy pågår enligt plan och bedöms kunna rapporteras till berörda nämnder under våren 2024. Omvårdnadsnämnden samverkar med socialnämnden i uppdraget. Under hösten görs en remissrunda utifrån ett utkast inom de två förvaltningarna, nämndpresidier, äldre- och funktionshinderombud, FoU-nätverk med flera.

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten med inriktningen att skapa utrymme för den enskilde och biståndsbedömaren att planera beviljade insatser och tidsåtgång utifrån behov och önskemål.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten pågår enligt plan och bedöms kunna rapporteras till berörda nämnder under våren 2024. Medverkande i uppdraget förutom omvårdnadsförvaltningen kommer även att vara externa utförare och representation från hemtjänstkunder.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Solnas idrottsföreningar inventera idrottsföreningarnas långsiktiga lokalbehov.

▶ Uppdraget pågår enligt plan.

Arbete med uppdraget pågår enligt plan. Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Uppdraget kommer att slutföras under hösten.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2023 beslutat om finansiella mål. De finansiella målen följs upp i samband med budgetuppföljningen, delårsrapporten samt årsredovisningen.

Bedömningen i denna rapport är att de tre finansiella målen kommer att uppfyllas under året.

För att leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning måste resultatet över tid ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin. Reinvesteringar bör på lång sikt kunna göras utan finansiering med nya lån. Resultatnivån för att uppnå en god ekonomi i en enskild kommun varierar bland annat beroende på kommunens befolkningsutveckling och behov av investeringar.

Årsprognosen för 2023 ligger på en nivå som reellt konsoliderar ekonomin. Sammantaget innebär detta att staden år 2023 uppfyller lagkravet om god ekonomisk hushållning samt att staden uppfyller de finansiella målen.

Finansiella mål
● Skattesatsen ska bibehållas under planeringsperioden på 17,37 per skattekrona. (År 2022: 17,12 per skattekrona)
● Resultat efter balanskrav och synnerliga skäl ska år 2023 minst uppgå till 95 mkr. (År 2022: budgeterat resultat 95 mkr)
● Nettoinvesteringar ska inte överstiga 1 100 mkr över en rullande femårsperiod. (År 2022: 1 200 mkr under en rullande femårsperiod)

Skattesatsen ska bibehållas under planeringsperioden på 17,37 per skattekrona. (År 2022: 17,12 per skattekrona)

● Målet uppfylls i år

Målet avseende skattesatsen bedöms kunna uppfyllas även framgent, eftersom det finns en fortsatt god balans mellan utvecklingen av stadens intäkter och kostnader. En förutsättning för att behålla Solnas låga skattesats, är att intäkterna utvecklas i minst samma takt som kostnaderna, vilket fortsätter under år 2023. Genomsnittet i Stockholms län under 2023 är 18,95 (ovägt medelvärde).

Resultat efter balanskrav och synnerliga skäl ska år 2023 minst uppgå till 95 mkr. (År 2022: budgeterat resultat 95 mkr)

- Målet uppfylls i år

Resultatmålet efter balanskrav och synnerliga skäl bedöms uppfyllas under 2023, eftersom årsprognosen överträffar resultatmålet om 95 mkr.

För att leva upp till kravet om god ekonomisk hushållning måste resultatet över tid ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin. Reinvesteringar bör på lång sikt kunna göras utan finansiering med nya lån. Resultatnivån för att uppnå en god ekonomi i en enskild kommun varierar beroende på kommunens befolkningsutveckling, behovet av investeringar med mera. Resultatnivån enligt prognosen för 2023 ligger på en nivå som reellt konsoliderar ekonomin.

Nettoinvesteringar ska inte överstiga 1 100 mkr över en rullande femårsperiod. (År 2022: 1 200 mkr under en rullande femårsperiod)

- Målet uppfylls i år

Målet om att nettoinvesteringar ska vara under 1 100 mkr över en rullande femårsperiod bedöms uppfyllas under året. Utfallet för de fyra åren 2019 - 2022 var sammanlagt 776,4 mkr och tillsammans med delårsrapportens årsprognos för 2023 om 308,3 mkr blir prognostiserade femårsutfallet 2019 - 2023 1 084,7 mkr.

Ekonomisk analys

Utvärderingen av den ekonomiska ställningen, utöver övergripande mål, utfall och nedanstående tre resultatmål visar att staden har förutsättningar att möta förväntad tillväxt och utmaningar. Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning samt tillhörande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska förvaltningsberättelsen redovisa periodens resultat (förändring av eget kapital) och uppgifter om periodens resultat efter balanskravsjusteringar samt resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl.

Periodens resultat, förändring av eget kapital

Resultatet för perioden är positivt och uppgår till 899,7 mkr och en förbättring med 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Under perioden genererade kapitalmarknadsutvecklingen orealiserade finansiella intäkter i stadens värdepapper (280,1 mkr) och motsvarande period föregående år uppkom orealiserade kostnader för stadens värdepapper (555,1 mkr), vilket ger en nettoförändring på 835,2 mkr.

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 994,9 mkr, vilket innebär en budgetavvikelse på 899,9 mkr och en förändring i förhållande till föregående årsresultat med 753,4 mkr. Prognostiserat resultat baseras på att avkastningen i kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyn samt att nämnderna och skatteintäkterna följer förväntad utveckling.

Balanskravsresultat, resultat efter balanskravsjusteringar

Resultat efter balanskravsjusteringar är ett resultatmått som regleras i kommunallagen och i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Resultatmättet innehåller periodens resultat minskat med realiserade vinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt återläggning av orealiserade resultat i värdepapper.

Den positiva utvecklingen för värdepapper i kapitalförvaltningen innebär att balanskravsresultatet minskas med 269,5 mkr för orealiserade vinster och återföring av orealiserade vinster. Periodens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 630,1 mkr att jämföra med föregående års periodresultat om 569,8 mkr.

Prognostiserat årsresultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 667,5 mkr och staden förväntas därmed uppfylla balanskravsresultatet enligt kommunallagen.

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl

Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl är ett av tre finansiella mål som beslutats av

kommunfullmäktige för 2023. Utöver orealiserade värdeförändringar exkluderas även andra jämförelsestörande poster för att tillskapa ett mer jämförbart resultatmått över tid. Justeringarna avser jämförelsestörande och extraordinära poster samt så kallade synnerliga skäl. Synnerliga skäl avser reserverade medel för pensioner, omstrukturering av verksamhet och strukturella utvecklingsinsatser.

För perioden har jämförelsestörande intäkter justerats med 94,4 mkr avseende markförsäljningar, exploateringsintäkter samt statligt bidrag i form av elstöd. Justering har även gjorts för jämförelsestörande kostnader med 11,9 mkr, varav 10,8 mkr avser utranteringskostnader utifrån översyn av anläggningsregistret och 1,2 mkr avser strukturomvandling i verksamhet. Övriga justeringar är extraordinära intäkter med 62,9 mkr och reserverade medel för pensioner med 13,3 mkr.

Sammantaget innebär det att resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl uppgår till 498,1 mkr för perioden, vilket är 20,8 mkr högre än föregående års periodutfall och 63,3 mkr högre än periodens budgeterade resultatmål. Prognostiserat årsresultat uppgår till 525,6 mkr och i förhållande till stadens resultat mål om 95,0 mkr innebär det att staden uppfyller kravet om god ekonomisk hushållning för såväl perioden som för året.

Koncernens resultat

Periodens resultat för koncernen är positivt och uppgår till 974,8 mkr (93,5 mkr samma period 2022). Den stora resultatförbättringen har skett hos Solna stad, som ökat resultatet 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Norrenergi AB och Råsunda Förstads AB har förbättrat sina resultat jämfört med samma period tidigare år medan Solna Vatten AB minskat förlusten något. Signalisten inklusive dotterbolaget Solnabostäder AB uppvisar sämre resultat för perioden men prognostiserar ett resultat bättre än budget för helåret.

Övergripande om resultat och ekonomisk ställning

Staden	2023	2022	2021	2020	2019
Folkmängd	86 042	85 450	84 187	83 162	82 429
Kommunal skattesats	17,37	17,12	17,12	17,12	17,12
Verksamhetens intäkter, mkr	963	1 020	980	916	875
Verksamhetens kostnader, mkr	-4 210	-3 929	-3 801	-3 736	-3 761
Verksamhetens resultat exkl. jämförelsestörande poster och nedskrivningar	428	700	603	345	117
Årets resultat, mkr	995	242	1 350	874	469
Årets resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl, mkr	526	614	525	493	170
Soliditet, procent	68	64	63	61	59
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, procent	58	54	52	47	42
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, mkr	633	393	510	309	411
Självfinansieringsgrad, procent	415	133	329	477	147
Kassalikviditet, procent	993	714	531	400	259
Långfristiga lån, mkr	0	0	0	0	0
Förutbetalda intäkter (exploateringsbidrag), mkr	250	369	332	354	423

Folkmängd och årsutfall 2023, vad avser stadens resultaträkningsmått, utgör prognos för året. De finansiella måtten 2023 avser utfall till och med augusti.

Folkmängden har i genomsnitt ökat med 1,4 procent under perioden 2018-2022. Befolkningsutvecklingen visar på såväl finansieringsförutsättningar som en behovsutveckling vad avser efterfrågan på kommunala tjänster. Behovsutvecklingen har dock påverkats under pandemin och ökningstakten för gruppen 0-15 år samt gruppen 65-79 år är avsevärt lägre än innan pandemin.

Stadens befolkning förväntas öka med 0,7 procent 2023 och 2024 enligt höstens befolkningsprognos, vilket är lägre än under pandemiåren 2020 och 2021. Bland annat prognostiseras att åldersgruppen 0-15 år och 65-79 år minskar successivt under perioden 2023-2026.

Befolkningsprognosen indikerar att tillväxttakten för den kommande planeringsperioden 2024-2026 ligger tydligt under 1 procent och därmed lägre än de 2 procent som varit ungefärlig årlig befolkningsökning i Solna under 2000-talet. Rådande konjunkturläge är en faktor som kan påverka nybyggnationstakt och därmed även utvecklingen under den kommande planeringsperioden.

Därutöver visar utfallet till och med juli 2023 att befolkningen har minskat med 191 invånare i förhållande till årsskiftet 2023/2022. En minskande befolkning i Solna är en unik händelse som inte har hänt på årsbasis sedan 1980-talet. Inrikes inflyttningar är lägre än tidigare och utvandringarna är högre jämfört de senaste åren. Minskningen innebär att förutsättningarna för den kommande planeringsperioden påverkas negativt.

Den kommunala skattesatsen har varit oförändrad (17,12) under den aktuella femårsperioden, men fastställdes

till 17,37 kronor för 2023.

Verksamhetens intäkter uppvisar en positiv och stabil utveckling med i genomsnitt cirka 4 procent per år, men bedöms minska för 2023. En del i förklaringen och utvecklingen de senaste åren beror på särskilda statsbidragsåtaganden, bland annat till följd av pandemin. Dessa statsbidrag minskar under 2023 och 2024.

Verksamhetens kostnader har i genomsnitt ökat med ca 2,0 procent under perioden 2018-2022. Utfallet för perioden och prognos för 2023 uppgår till en kostnadsökning på ca 7,0 procent. Såväl lönerörelse som inflationsutvecklingen är bidragande faktorer utöver behovsökningar och politiska ambitionsökningar.

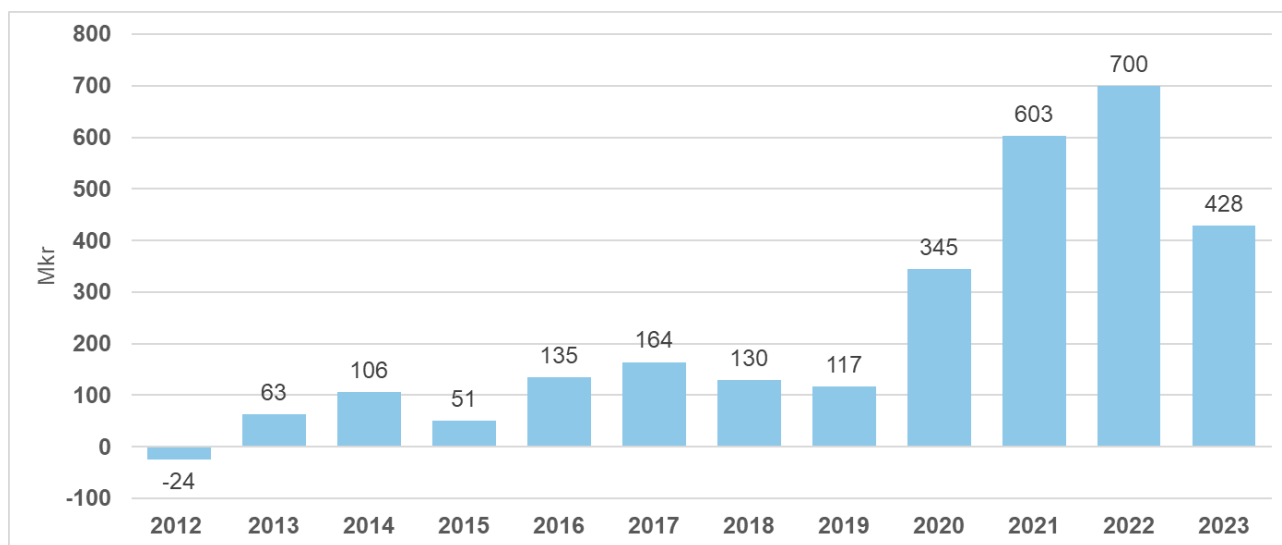
Nämnderna totalt uppvisar dock en positiv budgetavvikelse för perioden (46,5 mkr). En delförklaring är att behovsutvecklingen är lägre än förväntat, men samtidigt visar avvikelsen att det finns utrymme och förutsättningar för nämnderna och staden att möta olika typer av utmaningar den kommande planeringsperioden.

Verksamhetens resultat exklusive jämförelsestörande poster och nedskrivningar är ett mått som tydligt visar att den löpande verksamheten har en god och hållbar finansiering i förhållande till skatteintäkterna. Resultatmålet uppvisar positiva resultat under 2010-talet frånsett 2012. Den långsiktiga trenden är positiv och bibehålls resultatmål på nuvarande nivå, så kan staden möta omvärldsförändringar av olika slag. Ett exempel är att de betydande kostnadsökningarna för pensioner för 2023 och 2024 har hanterats utan riktade effektiviseringskrav i verksamhet.

De senaste årens ekonomiska resultat har tydliga kopplingar till pandemin såsom flertalet extraordinära statliga bidrag under pågående verksamhetsår, stängda och anpassade verksamheter utifrån pandemirestriktioner samt förändrad behovsutveckling inom främst utbildnings- och omsorgsverksamheterna.

En omfattande effektivisering har också gjorts i stadens verksamheter under främst perioden 2020-2023 utifrån erfarenheter av pandemin samt utifrån kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen att driva ett utvecklingsarbete om hur stadens verksamheter behöver utvecklas för att möta de kommande välfärdsbehoven.

Verksamhetens resultat exklusive jämförelsestörande poster och nedskrivningar 2012-2023

En annan del i trendförändringen är att skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning har utvecklats betydligt starkare än vad konjunkturbedömning och andra omvärldsfaktorer har indikerat. Extra statsbidrag under perioden har därutöver väsentligt förstärkt skatteintäktsnettot. I princip oförändrade nettokostnader 2020 och 2021 samt skatteintäktsutvecklingen får sammantaget till effekt att verksamhetens resultat exklusive jämförelsestörande poster och nedskrivningar utvecklats betydligt för perioden 2020-2022. Bedömningen är dock att verksamhetens resultat, i likhet med övriga kommunsverige, kommer att återgå till nivåer som innan pandemiåren under planeringsperioden.

Delårets resultat innehåller realiserade vinster och förluster i kapitalförvaltningen samt intäkter och kostnader till följd av beslutet om medfinansiering av infrastrukturella satsningar som utbyggnaden av tunnelbanan och Mäljarbanan. Såväl de realiserade värdeförändringarna i kapitalförvaltningen som markförsäljningarna varierar betydligt över tid och därmed påverkas årets resultat, vilket försvårar möjlighet att följa utveckling och förändringar över tid.

Ett mer stabilt mått över tid är det av kommunfullmäktige beslutade finansiella målet (Resultat efter balanskravsjustering och synnerliga skäl), som exkluderar orealiserade värdeförändringar och andra jämförelsestörande poster såsom intäkter och kostnader kopplade till medfinansiering av infrastruktursatsningarna. Utfallet under 5-årsperioden visar att stadens resultatmål har uppfyllts respektive år och utfallen indikerar även att staden har förutsättningar att leva upp till kravet om god ekonomisk hushållning under den kommande planeringsperioden.

Medelsförvaltningen är uppdelad i en långsiktig kapitalförvaltning och en kortsiktig likviditetsförvaltning. Syftet är att täcka framtida investeringsbehov och stadens pensionsåtagande. Marknadsvärdet vid årsskiftet för den långsiktiga kapitalförvaltningen uppgick till 3 461,5 mkr att jämföra med 3 074,8 mkr vid årets början. Inkluderas den kortsiktiga likviditetsförvaltningen uppgår marknadsvärdet till 4 061,5 mkr. Kapitalet förvaltas i enlighet med av kommunfullmäktige beslutad finanspolicy samt av kommunstyrelsen fastställda placeringsriktlinjer för medelsförvaltning. Kapitalförvaltningen har överträffat målsättningen att uppnå en årlig avkastning som överstiger inflationen med tre procentenheter över en rullande femårsperiod under perioden augusti 2018 - augusti 2023 med 1,6 procentenheter.

De finansiella nyckeltalen som redovisas i bland annat RKA:s databas Kolada speglar kommunens ekonomiska läge på kort och lång sikt. Kommunal skattesats, soliditet (eget kapital i relation till balansomslutning), självfinansieringsgrad (andel av nettoinvesteringar som har finansieras av årets resultat och avskrivningar) och kassalikviditet (omsättningstillgångar minus förräds-, lager- och exploateringsstillgångar i relation till kortfristiga skulder) är finansiella nyckeltal som utvecklats positivt och tydligt visar att staden har en stabil finansiell grund.

Soliditeten uppgår till 68 procent (64 % 2022). Om hänsyn även tas till de pensionsförpliktelser som enligt den kommunala redovisningslagen redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse, det vill säga utanför balansräkningen, ligger soliditeten på 58 procent (54 % 2022). Solnas soliditet är högre än genomsnittet för Sveriges kommuner under den senaste femårsperioden, per sista december 2022 låg snittet för samtliga kommuner på 47 procent. Solnas soliditet har förstärkts från 59 procent till 68 procent under samma period.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar varierar över tid. Det sammantagna behovet av kommunal välfärd såsom förskola, grundskola, gymnasieskola, LSS och äldreomsorg varierar baserat på behovsförändringar till följd av befolkningsökning och förändrad befolkningsammansättning. Investeringstakten planeras öka under planeringsperioden, vilket innebär att det är väsentligt att upprätt hålla goda resultat för att finansiera planerade investeringar med egna medel. Pågående större projekt är en ny lågstadieskola i Järvastaden och ombyggnaden av Vasalundshallen.

Därutöver har staden stora åtaganden kopplat till medfinansiering enligt de tre infrastrukturavtalen; Stockholmsförhandlingen, Sverigeförhandlingen och Mäljarbanan. Sammanlagt uppgår åtagandena till 2090,4 mkr sedan avtalen tecknats. Hittills har bidrag till medfinansiering på totalt nominellt 675,3 mkr intäktförts. De infrastrukturrella åtagandena är upptagna utifrån gällande avtal och betalplaner samt nu kända marknadsförhållanden. Framtida förändringar i projektens genomförande eller förändrade marknadsförhållanden kan leda till förändrade kostnader och intäkter för Solna. Även investeringsbehoven inom de kommunala bolagen och kommunalförbunden kommer direkt eller indirekt belasta stadens finansiella ställning de kommande tio åren och även detta ställer krav på en fortsatt god ekonomisk hushållning av Solna stad. Det finns också en ny osäkerhet i stadens ekonomi kopplat till stadens exploateringsprojekt, där nuvarande konjunkurläge tydligt har försvårat förutsättningarna för en ekonomi i balans inom området.

Självfinansieringsgraden är positiv över hela perioden. Solna uppvisar en självfinansieringsgrad som är högre än genomsnittet för Sveriges kommuner under åren 2019-2022. Investeringar har genomförts utan upptagande av lån samtidigt som kassalikviditeten visar en positiv utveckling.

Osäkerhetsfaktorerna inför den kommande planeringsperioden är många. Den prognostiserade befolkningsutveckling visar på en långsammare takt jämfört snittet under 2000-talet. Fortsatt hög inflationstakt och förväntade räntepågångar samt ett osäkert säkerhetsläge globalt speglar 2023. Den nationella ekonomins utveckling de kommande åren innehåller även betydande osäkerhetsfaktorer som i sin tur kan utveckla nya ekonomiska utmaningar.

Sammanfattningsvis visar dock stadens ekonomiska utveckling över 5-årsperioden och inte minst nämndernas och förvaltningarnas arbete för att säkra en god hushållning att det finns goda förutsättningar att möta den kommande periodens osäkerhetsfaktorer och utmaningar.

Känslighetsanalys	Resultateffekt, mkr
Förändring av skatter och bidrag genom 100 fler/färre invånare	5
Förändring av verksamhetens intäkter med 1 procent	10

Förändring av lönekostnad med 1 procent	16
Förändring av köp av verksamhet (externa utförare) med 1 procent	19
Förändring av index avseende finansiella kostnader i infrastruktur med 1 procent	20
Värdeförändring långsiktig kapitalförvaltning med 1 procent	35

Känslighetsanalysen visar ekonomiska konsekvenser av egna beslut eller förändringar i omvärlden. Tabellen visar exempel på nyckeltal att beakta i en känslighetsanalys. Utöver känslighetsanalysen är budgetavvikelse och prognossäkerhet väsentliga mått att följa för att säkerställa en god hushållning av resurser.

Budgetavvikelse är ett mått för att säkra att nämndernas verksamheter inte avviker från fastställda budgetramar. Nämndernas utfall uppvisar en positiv budgetavvikelse på 46,5 mkr inklusive tillfälliga kostnader för sanering för perioden och ett samlat positivt utfall i årsprognosen. Prognosen inkluderar även att medelsreserven ska användas för trygghetsskapande åtgärder i bland annat Hagalundsområdet. Faktorer som har påverkat nettokostnadsutfallet är stärkt och utvecklad verksamhets- och ekonomistyrning, lägre efterfrågan vad avser förskoleplatser och behovet av omvårdnadstjänster.

Prognossäkerhet är ett mått för att uppnå en god styrning av verksamheten och att nämnderna vid negativa avvikelser beskriver vilka åtgärder som vidtagits för att nå en budget i balans. Därav följer att de årsprognoser som presenteras under första halvåret ligger i nivå med årsbudget, eftersom pågående aktiviteter på årsbasis ska resultera i en budget i balans. En prognosavvikelse mellan årsutfall och prognos per augusti för verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster bör inte uppgå till mer än cirka 1 procent. Prognosavvikelsen för såväl 2022 som 2021 uppgick till +0,1 procent och därmed väl inom ramen för förväntade avvikelser.

Uppföljning stadens resultatbudget

Mkr	Periodutfall				Årsprognos		
	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens intäkter	653,3	696,7	-6,2	62,0	886,9	963,0	76,1
Jämförelsestörande intäkter	94,4	124,7	-24,3	94,4	0,0	114,0	114,0
Verksamhetens kostnader	-2 723,3	-2 536,2	7,4	72,8	-4 194,1	-4 209,8	-15,7
Jämförelsestörande kostnader	-11,9	-18,7	-36,3	-11,9	0,0	-15,0	-15,0
Avskrivningar	-125,5	-110,0	14,1	-2,5	-184,6	-193,0	-8,4
Verksamhetens nettokostnader	-2 113,0	-1 843,5	14,6	214,8	-3 491,8	-3 340,8	151,0
Skatteintäkter	3 389,4	3 122,6	8,5	253,6	4 703,7	5 021,0	317,3
Generella statsbidrag och utjämning	-770,1	-598,7	28,6	-4,2	-1 148,9	-1 152,8	-3,9
Verksamhetens resultat	506,3	680,3	-25,6	464,3	63,1	527,4	464,3
Finansiella intäkter	473,4	156,7		385,2	132,3	553,2	420,9
Finansiella kostnader	-143,0	-787,4		-76,1	-100,4	-148,6	-48,2
Resultat efter finansiella poster	836,8	49,6	1 585,8	773,4	95,0	932,0	837,0
Extraordinära intäkter	62,9	0,0		62,9	0,0	62,9	62,9
Extraordinära kostnader	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära poster (netto)	62,9	0,0		62,9	0,0	62,9	62,9
Årets resultat	899,7	49,6	1 712,6	836,3	95,0	994,9	899,9
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-280,1	555,1		-280,1	0,0	-337,9	-337,9
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	10,6	-34,9		10,6	0,0	10,6	10,6
Resultat efter balanskravsjusteringar	630,1	569,8	10,6	566,8	95,0	667,5	572,5
Jämförelsestörande intäkter	-94,4	-124,7		-94,4	0,0	-114,0	-114,0
Jämförelsestörande kostnader	11,9	18,7		11,9	0,0	15,0	15,0
Reserverat för pensioner	13,3	13,3		13,3	0,0	20,0	20,0
Extraordinära poster (Tunnelbane-/Mälarbaneåtaganden)	-62,9	0,0		-62,9	0,0	-62,9	-62,9
Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl	498,1	477,2	4,4	434,7	95,0	525,6	430,6

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens externa intäkter uppgår till 653,3 mkr. Intäkterna har minskat med 43,4 mkr i förhållande till motsvarande period 2022. Framför allt är de statliga bidragen lägre än föregående år. Förändringen är dock lägre än förväntat för flertalet nämnder, vilket visar sig i periodens budgetavvikelse för bidrag (+50,9 mkr). Utöver den positiva budgetavvikelsen för olika typer av statliga bidrag är även utfallet för taxor och avgifter något högre än planerat. Totalt bidrar utfallet till en positiv budgetavvikelse för verksamhetens externa intäkter på 62,0 mkr.

Årsprognosen för verksamhetens externa intäkter uppgår till 963,0 mkr och budgetavvikelse på 76,1 mkr.

Avvikelsen förklaras främst av att de statliga bidragen är högre än planerat. Exempelvis statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan, bidrag för flyktingmottagande (inklusive från Ukraina), statsbidrag för asylsökande barn samt statsbidrag för inköp av läromedel.

Mkr	Periodutfall				Årsprognos		
	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	245,1	239,5	2,3	6,8	357,4	370,0	12,6
Hyror och arrenden	94,3	92,5	1,9	1,4	139,2	140,0	0,8
Bidrag	222,3	269,6	-17,5	50,9	257,1	320,0	62,9
Försäljning av verksamhet	75,7	81,7	-7,3	1,1	111,9	110,0	-1,9
Övriga intäkter	16,0	13,4	18,8	1,8	21,3	23,0	1,7
Summa intäkter	653,3	696,7	-6,2	62,0	886,9	963,0	76,1

Jämförelsestörande intäkter

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Under perioden har jämförelsestörande intäkter om 94,4 mkr bokats. Färdigställda exploateringsobjekt om 67,8 mkr har intäktsförts i perioden, där 63,2 mkr avser Stora Frösunda. Markförsäljning har skett med 13,9 mkr varav 12,6 mkr avser exploateringsmark kvarteret Bollen. Statsbidrag i form av elstöd har i perioden erhållits med 12,7 mkr. Detta bedöms vara av engångskaraktär och redovisas som en jämförelsestörande intäkt.

I perioden januari till och med augusti 2022 uppgick de jämförelsestörande intäkterna till 124,7 mkr varav 77,2 mkr avsåg intäkter vid försäljning av mark vid Ulriksdalsfältet medan 47,5 mkr avsåg exploateringsintäkter.

Under året förväntas jämförelsestörande intäkter med anledning av markförsäljning och intäktsföring av färdigställda exploateringsprojekt uppgå till cirka 114,0 mkr. Prognosen är osäker, då såväl färdigställande av exploateringsprojekt som prognostiserade markförsäljningarna kan bli försenade och genomföras först nästa räkenskapsår.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens externa kostnader uppgår till 2 723,7 mkr och har ökat med 187,2 mkr (7,4 %) jämfört med samma period föregående år och det är en positiv budgetavvikelse för perioden på 72,8 mkr. Kostnadsökningen förklaras främst av planliga behovsökningar inom utbildnings- och omvårdnadsområdet såsom personalkostnader, köp av verksamhet samt lokalkostnader. Därutöver har pensionskostnaderna ökat med 45,7 mkr i jämförelse med föregående år till följd av inflationen och det nya pensionsavtalet. Till kostnadsökningen mellan perioderna bidrar även en marksanering vid en förskola i Huvudsta om cirka 16 mkr.

Personalkostnaderna har ökat med 87,6 mkr och uppgår till 1 037,9 mkr, varav 45,7 mkr avser kostnadsökningen för pensioner. Budgetavvikelsen uppgår till 31,3 mkr och förklaras av en periodisk avvikelse till följd av att semesterlöneskulden upparbetas under våren och som bidrar till en positiv avvikelse för perioden, men som är nära noll i utfallet för året. Övriga personalkostnader uppvisar sammantaget en budget i balans.

Kostnaderna för köp av verksamhet inklusive tjänster uppgår till 1 324,3 mkr och har ökat med 75,4 mkr (6,0 %). Förändringen förklaras av behovsökningar inom utbildnings- och omvårdnadsområdet. Utfallet innebär en positiv budgetavvikelse för perioden på 48,2 mkr som dels förklaras av något lägre behovsutveckling än planerat, dels av säsongvariationer med en lägre efterfrågan av kommunala tjänster under första halvåret och som i normalfallet ökar under andra halvåret till följd av befolkningsutvecklingen.

Köp av huvudverksamhet från privata utförare och andra kommuner uppgår till 1 218,1 mkr och har ökat med 60,3 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Skolnämndens och förskolenämndens köp av utbildningsverksamhet uppgår till 601,2 mkr och har ökat med 39,4 mkr (7,0 %). Större utförare av stadens utbildningsverksamhet utöver den egna verksamheten och andra kommuner är Raoul Wallenbergskolorna AB, Pysslingen förskolor och skolor AB, Barnens Montessori Akademi AB, Internationella engelska skolan i Sverige AB samt Vittra utbildning AB.

Omvårdnadsnämndens och socialnämndens köp av vård- och omsorgsverksamhet (466,2 mkr) har ökat med 36,4 mkr (8,5 %). Större utförare av vård- och omsorgsverksamhet utöver den egna verksamheten är Vardaga Äldreomsorg AB, Attendo Sverige AB, Förenade Care AB, A&O Temabo AB samt Nytida AB. Därutöver har köp av platser minskat inom kompetensnämnden (-16,6 mkr) till följd av att det tillfälliga statsbidraget för regionalt yrkesvux upphört från och med 2023.

Lokalkostnaderna har ökat med 44,8 mkr och uppgår till 233,3 mkr. Kostnadsförändringen beror främst på en marksanering om 16,0 mkr, höjda energipriser, mer inhyrda lokaler utifrån ökade behov samt den nya simhallen. Den negativa budgetavvikelsen för perioden uppgår till 13,2 mkr och förklaras i all väsentlighet av marksaneringen.

Årsprognosen för verksamhetens externa kostnader uppgår till 4 209,8 mkr och innebär en ökning med 7,1 procent i förhållande till helårsutfallet för 2022. Ökningen är högre än de senaste årens kostnadsökningar och innebär en negativ prognosavvikelse på 15,7 mkr, där ovan nämnda marksanering främst förklarar avvikelsen.

Mkr	Periodutfall				Årsprognos		
	2023	2022	% 23/22	Budget-avvikelse	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Personalkostnader	-1 037,9	-950,3	9,2	31,3	-1 603,9	-1 628,6	-24,7
Köp av verksamhet/tjänster	-1 324,3	-1 248,9	6,0	48,2	-2 058,8	-2 030,0	28,8
Lokalkostnader	-233,3	-188,6	23,7	-13,2	-330,1	-350,0	-19,8
Övriga kostnader	-127,7	-148,4	-13,9	6,4	-201,3	-201,2	0,0
Summa kostnader	-2 723,3	-2 536,2	7,4	72,8	-4 194,1	-4 209,8	-15,7

Jämförelsestörande kostnader

Jämförelsestörande kostnader innehåller, utöver omstrukturerings- och pensionskostnader, även kostnader av engångskaraktär som påverkar jämförelser mellan åren. Dessa kostnader redovisas som en jämförelsestörande kostnad enligt RKR R11.

Jämförelsestörande kostnader för perioden uppgår till 11,9 mkr, varav 1,2 mkr avser omstrukturering i verksamhet och 10,8 mkr avser utranteringskostnader som en följd av den översynen av anläggningsregistret som avslutas vid årsskiftet.

I jämförelse med motsvarande period föregående år minskar kostnaden med 6,8 mkr. Årsprognos uppgår till 15,0 mkr, vilket innebär en minskning med 9,5 mkr jämfört med helårsutfallet för 2022.

Mkr	2023	2022	Förändring
Utrangering	-10,8	-10,8	0,0
Omstrukturering	-1,2	-8,0	-6,8
Strukturella utvecklingsinsatser	-	-	-
Totalt	-11,9	-18,7	-6,8

Skatteintäkter och utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med totalt 95,5 mkr (3,8 %) i jämförelse med motsvarande period föregående år och uppgår till 2 619,4 mkr.

Skatteintäkterna ökar med 266,9 mkr (8,5 %) och uppgår till 3 389,4 mkr. Skattehöjningen och det höjda prisbasbeloppet för garantipensioner ökar skatteunderlaget i jämförelse med bedömningarna under hösten 2022. Därutöver visar den senaste statistiken över lönesummeutvecklingen och läget på arbetsmarknaden som tillsammans indikerar en starkare utveckling 2023 än vad SKR prognostiserade tidigare i år.

Nettokostnaden för generella statsbidrag och utjämning uppgår till 770,1 mkr och innebär en kostnadsökning med 171,3 mkr (28,6 %) i förhållande till föregående år.

Generella statsbidrag minskar med -20,9 mkr (-9,1 %) och uppgår till 209,1 mkr. Förändringen beror på att regleringsbidraget är lägre än föregående år. Regleringsbidragets utfall påverkas av statens anslag till kommunerna i förhållande till nettot av utfallet i utjämningssystemets olika delar. I det fall att nettot i utjämningssystemen är lägre än statens anslag utbetalas ett bidrag till kommunerna.

Avgifterna i utjämningssystemen har ökat med 150,4 mkr (18,1 %) och uppgår till 979,2 mkr, varav inkomst- och kostnadsutjämning ökar med 116,8 mkr och avgiften till LSS-utjämningen med 33,6 mkr.

Årsprognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 3 868,2 mkr, vilket ger en avvikelse på 313,3 mkr. Avvikelsen förklaras av att skatteunderlaget ökar nominellt mer än de sammanvägda bedömningarna inför budgetbeslutet. Exempelvis nationella bedömningar omkring skatteintäktsutveckling och styrmodellens utfall för att möta nämndernas behovsökningar och politiska ambitioner. Avvikelsen ger dock staden goda förutsättningar att hantera förväntat höga kostnadsökningar under den kommande planeringsperioden. Bland annat till följd av att den fortsatt höga inflationen (via prisbasbeloppet) som exempelvis höjer värderingen av pensionsskulden väsentligt för de förmånsbestämda avtalspensionerna.

Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella intäkterna uppgår till 473,4 mkr för perioden januari - augusti 2023, jämfört med 156,7 mkr för samma period föregående år. Den stora skillnaden mot 2022 avser den positiva utvecklingen i kapitalförvaltningen som en följd av stigande börser. Intäkterna för den långsiktiga kapitalförvaltningen uppgår till 386,8 mkr och utgörs av realiserade vinster om 280,1 mkr, utdelningar på 82,2 mkr, realiserade reavinster om 17,7 mkr samt returprovisioner på 6,7 mkr. Samma period 2022 uppgick intäkterna i den långsiktiga kapitalförvaltningen till 85,7 mkr. Ränteintäkterna för perioden januari till augusti 2023 uppgår till 32,2 mkr jämfört med 1,5 mkr samma period 2022. Ränteintäkterna avser främst likviditetsförvaltningen, ränta på koncernkontot samt ränta på ägarlån till Käppalaförbundet. Utdelning från Norrenergi AB har erhållits med 8,0 mkr i perioden jämfört med 50,0 mkr samma period 2022. Ersättning om 5,0 mkr har liksom föregående år erhållits enligt gällande optionsavtal om Norrenergi med Stockholm Exergi. Borgensavgifterna uppgår till 1,8 mkr, vilket är 0,1 mkr högre än samma period föregående år.

De finansiella kostnaderna uppgår till 143,0 mkr, vilket är 644,4 mkr lägre än föregående år (787,4 mkr). Orsaken till de lägre kostnaderna är främst att det samma period 2022 ingick realiserade förluster inom kapitalförvaltningen på 555,1 mkr. Under 2023 finns inga realiserade förluster i kapitalförvaltningen. Även kostnaderna för indexreglering av infrastruktur har fallit tillbaka. Röntan på pensionsskulden inklusive löneskatt är 56,8 mkr, vilket är en ökning med 44,9 mkr jämfört med motsvarande period föregående år.

Finansnettot beräknas uppgå till 404,6 mkr för helåret 2023, vilket är en avvikelse med 372,7 mkr mot budget. Prognosen bygger på att avkastningen i kapitalförvaltningen under återstoden av året följer målet i finanspolicyen som kommunfullmäktige fastställt om en avkastning om KPI plus tre procentenheter. Prognosen är osäker och beroende av marknadsutvecklingen för aktier och räntor under resten av året samt utvecklingen av konsumentprisindex.

Extraordinära poster

Hittills under året har extraordinära intäkter uppgått till 62,9 mkr, vilket avser bidrag till medfinansiering för Tygeln 1 och Tygeln 3. Slutligt bidrag bestäms i samband med beviljat bygglov.

De extraordinära kostnaderna för att medfinansiera utbyggnaden av tunnelbanan och Mäljarbanan är åtaganden i stora infrastrukturella sammanhang. Det är unika händelser som på lång sikt tillgodoser kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning genom att möjliggöra för staden att bli en attraktiv kommun att bo och verka i.

Nedanstående tabell visar stadens åtaganden om medfinansiering enligt Stockholmsförhandlingen (avtal 2014) och Sverigeförhandlingen (avtal 2017) samt Mäljarbanan (avtal 2018). Till detta tillkommer finansiella kostnader för indexuppräknings av dessa nominella belopp. Tabellen visar även bidragen till denna medfinansiering utifrån befintliga avtal med olika fastighetsägare.

Därutöver innehåller Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen även avtalade förskott till staten om nominellt 384,0 mkr som utbetalas under perioden 2021 till 2028 och återbetalas senast 2035.

Medfinansiering för utbyggnad av tunnelbana och Mäljarbanan

Mkr	2014-2020	2021	2022	2023	Totalt
Medfinansiering	-1 920,4	-170,0	0,0	0,0	-2 090,4
Finansiella kostnader	-141,1	-231,4	-180,3	-68,7	-621,5
Summa kostnader	-2 061,5	-401,4	-180,3	-68,7	-2 711,9
Bidrag till medfinansiering	562,5	49,9	0,0	62,9	675,3
Finansiella intäkter	13,3	2,0	7,7	20,6	43,6
Summa intäkter	575,8	51,9	7,7	83,5	718,9
Totalt	-1 485,7	-349,5	-172,6	14,8	-1 993,0

Totalt nominellt åtagande för Stockholmsförhandlingen uppgår till 840,4 mkr. År 2016 utbetalades nominellt 20,0 mkr, 2017 utbetalades 61,5 mkr, 2018 utbetalades 148,1 mkr och 2019 utbetalades 157,7 mkr enligt gällande betalplan. Under 2020 skedde inga utbetalningar. Under 2021 utbetalades nominellt 0,6 mkr och under 2022 har 10,2 mkr betalats ut. Hittills under 2023 har 14,1 mkr betalats ut. Dessutom har förskott om 55,9 mkr betalats ut under perioden. Kvarvarande åtagande per 2023-08-31 uppgår nominellt till 428,3 mkr.

Totalt nominellt åtagande för Sverigeförhandlingen (Hagalundsstationen) uppgår till 650,0 mkr. År 2017 utbetalades nominellt 40,0 mkr, 2018 utbetalades 60,0 mkr och 2019 utbetalades 95,0 mkr enligt gällande betalplan. Under 2020 och 2021 skedde inga utbetalningar. Under 2022 utbetalades 55,0 mkr enligt betalplan.

Under 2023 väntas inga betalningar ske. Kvarvarande åtagande per 2023-08-31 uppgår nominellt till 400,0 mkr.

Totalt nominellt åtagande för Mäljarbanan uppgår till 600,0 mkr. Hittills har inga utbetalningar skett. Kvarvarande åtagande per 2023-08-31 uppgår nominellt till 600,0 mkr.

De totala kostnaderna för indexering av de tre avtalen Stockholmsförhandlingen, Sverigeförhandlingen och Mäljarbanan under perioden 2014 till och med april 2023 uppgår till 621,5 mkr (varav 68,7 mkr avser perioden januari - augusti 2023) och har belastat finansnettot. Solna diskonterar bedömda framtida betalflöden för avsättningarna med internräntan för att beräkna nuvärdet och därmed indexkostnaderna.

De totala bidragen till medfinansiering uppgår till nominellt 675,3 mkr. Av detta belopp har 281,9 mkr redan inbetalats. De avtal som innehåller indexklausul har räknats upp med avtalade index per sista augusti 2023. De totala intäkterna för indexering av avtalen uppgår till 43,6 mkr (varav 20,6 mkr för januari - augusti 2023) och utgör en finansiell intäkt.

De infrastrukturella åtagandena är upptagna utifrån gällande avtal och betalplaner samt nu kända marknadsförhållanden. Framtida förändringar i projektens genomförande eller förändrade marknadsförhållanden kan leda till förändrade kostnader och intäkter för Solna.

Nämndernas budgetuppföljning

Nämndernas nettokostnader har ökat med 10,9 procent (206,0 mkr) i förhållande till motsvarande period föregående år och uppgår till 2 092,7 mkr. Ökningen är väsentlig i förhållande till de senaste årens näst intill oförändrade nettokostnadsutveckling, men samtidigt en följd av att nämndernas nettorammar utökats med 173,9 mkr (5,7 %) för 2023, varav kvalitetssäkring av förskola och skolsatsningen uppgår till 72,0 mkr.

Nämndernas budgetavvikelse för perioden är positiv och uppgår till 46,5 mkr. Frånsett tekniska nämnden som belastats med kostnader av delvis engångskaraktär uppvisar samtliga nämnder en positiv budgetavvikelse för perioden.

Nämndernas nettokostnader är prognostiserade till 3 201,0 mkr för 2023 och en positiv prognosavvikelse på 7,8 mkr. Utöver tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden visar övriga nämnders årsprognoser i balans med budget eller bättre. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämndens prognosavvikelser avser till största delen engångskostnader av tillfällig karaktär och ökade kapitalkostnader till följd av en högre aktiveringstakt. Vad avser ökade kapitalkostnader avseende reinvesteringar i befintliga objekt, kommer den pågående översynen av anläggningsregistret att slutföras under året. En av ansatserna i den pågående översynen är att identifiera alla äldre och uttjänta anläggningar samt sådana anläggningar som sedan tidigare borde utrangerats enligt förändrat regelverk. I och med att en väsentlig del av anläggningarna tillhör tekniska nämndens verksamhet, tillskapas sannolikt bättre förutsättningar för nämnden att upprätthålla en god och balanserad styrning kommande år vad avser kapitalkostnader.

Kommunstyrelsens budgetavvikelse uppgår till +2,2 mkr och förklaras framför allt av högre intäkter jämfört med budget i form av bidrag för projekt som inte budgeterats. Kommunstyrelsen har beslutat att medelsreserven ska användas för trygghetsskapande åtgärder under 2023. Bland annat har området Hagalund uppmärksamats genom Hagalundslyftet med kostnader om 1,7 mkr hittills. Beslutet att medelsreserven ska användas för trygghetsskapande åtgärder under 2023 kommer att ge ett utfall i nivå med nettokostnadsbudgeten om 144,3 mkr. I nuläget är inte alla åtgärder som ska genomföras under hösten beslutade och därmed är prognosen delvis osäker.

Revisionen uppvisar ett överskott för perioden samt en prognos i nivå med budget för året.

Byggnadsnämndens budgetavvikelse uppgår till +4,3 mkr och förklaras till största del av högre intäkter än budgeterat och att kostnaderna är något lägre än planerat. Nettokostnaderna för året är prognostiserade till 4,6 mkr och prognosavvikelse på +2,5 mkr. Prognosavvikelsen förklaras främst av högre planintäkter och geodataintäkter än beräknat. Prognosen baseras på ett försiktigt scenario vad gäller utvecklingen av bygglovsintäkter under hösten.

Tekniska nämnden inklusive affärsverksamheten uppvisar en budgetavvikelse på -19,7 mkr, varav +3,5 mkr avser affärsverksamhet och -23,2 mkr avser tekniska nämnden. Tekniska nämndens avvikelse beror främst på den marksanering som genomförts på en förskoletomt i Huvudsta och högre kapitalkostnader än planerat, men även kostnader för konsulter och inhyrd personal har ökat med 6,3 mkr (144 %) jämfört med samma period 2022. Affärsverksamhetens avvikelse förklaras av att behandlingsavgifterna är lägre än beräknat samt på säsongvariationer i driftkostnaderna för sopsugen.

Nettokostnaderna för året prognostiseras till 74,8 mkr, varav affärsverksamheten en balans i budget och tekniska nämnden en avvikelse på -30,6 mkr. Avvikelsen för tekniska nämnden beror främst på ovan nämnda marksanering, högre kapitalkostnader än planerat samt ökade kostnader för konsulter och inhyrd personal.

Kultur- och fritidsnämnden uppvisar en budgetavvikelse på +2,8 mkr för perioden. vilket till största del förklaras av intäkter för uthyrning av idrottsanläggningar, elevavgifter för kulturskolan, samt statsbidrag från Kulturrådet som är högre än planerat. För perioden bidrar engångskostnader för den nya simhallen och elkostnader till att kostnaderna är högre än planerat. Nettokostnaderna för året är prognostiserade till 171,8 mkr och en avvikelse på -3,0 mkr. Prognosavvikelsen förklaras av att elkostnader är högre än planerat och engångskostnader för den nya simhallen.

Skolnämndens budgetavvikelse uppgår till +4,0 mkr och beror på lägre kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor, för grundskolan. Nettokostnaderna för året är prognostiserade i balans med budget (1 042,9 mkr). Årets intäkter i form av bidrag från staten beräknas bli 7,0 mkr högre än budgeterat. Avvikelsen avser statsbidrag från Migrationsverket för asylsökande barn samt bidrag från Skolverket för inköp av läromedel. På kostnadssidan prognostiseras personalkostnaderna att bli 15,8 mkr högre än budgeterat baserat på utfallet för perioden samt att lönekostnader för personal på Naturskolan inte varit budgeterade. Kostnaderna för köp av verksamhet/tjänster, bidrag till friskolor och andra kommuner, prognostiseras bli lägre än budgeterat. Osäkerheter i prognosen är kostnader för Naturskolan som vid årsskiftet fördes över till skolnämnden från Överjärva gård AB. Årskostnaden för Naturskolan beräknas till 3,2 mkr. Andra osäkerheter som kan påverka årsutfallet är rörligheten av elever mellan enheter i egen regi och fristående enheter, vilket gör relevantalet osäkert.

Förskolenämndens budgetavvikelse uppgår till +11,4 mkr och beror på högre intäkter för förskoleavgifter och högre statsbidrag än budgeterat för perioden. Därutöver har det färre barn än planerat på såväl fristående förskolor som i pedagogisk omsorg än planerat, vilket ger lägre kostnader för köp av verksamhet och bidrag till fristående förskolor. Nettokostnaderna för året är prognostiserade till 567,6 mkr och en prognosavvikelse på +6,0 mkr. Avvikelsen beror på att det beräknas vara färre barn i verksamheten än budgeterat. Det är främst antalet barn i fristående förskolor och andra kommuner som prognostiseras bli färre än budgeterat. Osäkerheter i prognosen är antalet barn i egen regi respektive fristående förskolor och andra kommuner under hösten.

Kompetensnämnden uppvisar en budgetavvikelse på +3,1 mkr, vilket förklaras av lägre kostnader för köp av platser inom vuxenutbildningen samt lägre lokalkostnader (färre tomma lokaler) inom flyktingverksamheten. Helårsprognos är ett utfall i nivå med budget (42,5 mkr).

Socialnämndens budgetavvikelse uppgår till +22,6 mkr och förklaras huvudsakligen av högre intäkter (8,9 mkr) varav 4,5 mkr är en engångsintäkt samt 13,7 mkr i lägre kostnad än planerat för perioden. Huvudsakligen förklaras kostnadsavvikelsen av att institutionsvård för vuxna och utbetalningar av bistånd är lägre än förväntat samt till del att indexering av avtal ej fallit ut under perioden. Nettokostnaderna för året är prognostiserade till 203,3 mkr och en prognosavvikelse på +24,1 mkr. Prognosavvikelsen baseras bland annat på en återföring av bidrag från tidigare perioder samt bedömningen att kostnadsutfall för institutionsvård för vuxna och ekonomiskt bistånd blir lägre än budgeterat.

Familjerättsnämndens budgetavvikelse uppgår till +0,3 mkr. Nettokostnaderna för året är prognostiserade i balans med budget (4,6 mkr).

Omvårdnadsnämndens budgetavvikelse uppgår till +14,1 mkr och förklaras huvudsakligen av lägre behovsökningar än planerat, vad avser hemtjänstinsatser och LSS insatser såsom boendeanpassning, boende för unga och personlig assistans. Nettokostnaderna för året är prognostiserade till 929,7 mkr och en prognosavvikelse på 8,8 mkr. Avvikelsen förklaras av att hemtjänstinsatserna blir lägre än budgeterat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppvisar en budgetavvikelse på +1,0 mkr, vilket förklaras av lägre personalkostnader än budget på grund av vakanser. Nettokostnaderna för året är prognostiserade i balans med budget (13,1 mkr).

Mkr	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Kommunstyrelse	-94,0	-76,1	23,5	2,2	-144,3	-144,3	0,0
Revisionen	-0,9	-0,8	18,4	0,3	-1,8	-1,8	0,0
Byggnadsnämnden	-0,4	-2,9	-84,8	4,3	-7,1	-4,6	2,5
Tekniska nämnden	-49,1	-10,2	383,4	-19,7	-44,2	-74,8	-30,6
Kultur- och fritidsnämnden	-109,7	-92,1	19,1	2,8	-168,8	-171,8	-3,0
Skolnämnden	-691,2	-635,5	8,8	4,0	-1 042,9	-1 042,9	0,0
Förskolenämnden	-371,0	-341,3	8,7	11,4	-573,6	-567,6	6,0
Kompetensnämnden	-25,2	-25,0	0,8	3,1	-42,5	-42,5	0,0

Socialnämnden	-129,0	-131,6	-2,0	22,6	-227,4	-203,3	24,1
Familjerättsnämnden	-2,8	-2,8	1,9	0,3	-4,6	-4,6	0,0
Omvårdnadsnämnden	-611,6	-562,9	8,6	14,1	-938,5	-929,7	8,8
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-7,7	-5,6	38,1	1,0	-13,1	-13,1	0,0
Totalt	-2 092,7	-1 886,7	10,9	46,5	-3 208,8	-3 201,0	7,8

Uppföljning stadens investeringsbudget

Nämndernas investeringar uppvisar ett utfall på 130,1 mkr och av årets investeringsbudget (292,8 mkr) återstår 162,7 mkr. Utfallet innebär en ökning med 46,5 mkr jämfört med föregående år. Prognostiserat utfall uppgår till 308,3 mkr och en negativ prognosavvikelse på 15,5 mkr. Avvikelsen förklaras av tillkommande investeringsprojekt i fastigheter som ej funnits med i den initiala planeringen inför 2023. Bland annat till följd av tillkommande hyresgäst Anpassningar och hantering av tillkommande brister i fastigheter.

Budget för fastighetsinvesteringar uppgår till 223 mkr (tekniska nämnden och kommunstyrelsen), varav 95,0 mkr avser den nya skolan i Järvastaden (kommunstyrelsen), 110,0 mkr (tekniska nämnden) i form av generella investeringar i stadens fastigheter samt 18,0 mkr med särskilt tilldelad budget av kommunfullmäktige.

Utfallet för perioden uppgår till 105,6 mkr, varav 35,0 mkr avser den nya skolan i Järvastaden. På Råsundaskolans lågstadiegård genomförs en totalrenovering för att tillskapa en attraktiv, stimulerande och tillgänglig lekmiljö för eleverna. Projektet beräknas vara klar under våren 2024. Fönster- och fasadrenovering pågår på Råsundaskolans mellanstadiedel och beräknas vara klart under hösten. Omfattande renoveringar har genomförts inför att Hagaskolan flyttar in sin skolverksamhet i före detta Sunnanskolans lokaler. Projektet innefattar bland annat helt ny el inklusive ny LED-belysning, ventilationsarbeten, omfattande arbete med inre ytskikt samt nytt passagesystem och nytt brandlarm.

Inom förskolans område har det under perioden genomförts en rad projekt. Både Thors och Dungens förskola har under sommaren fått helt ny ventilation. Dungens förskola har även fått ett helt nytt tak. Investeringar har även gjorts på flera förskolegårdar. Två av fyra gårdar har totalrenoverats på Påfågeln förskola och etapp 2 har genomförts på Gasellens förskola, vilket innebär att hela gården nu är totalrenoverad. Även Juvelens förskola har fått en betydande upprustning. På förskolan Barnens Montessoriakademi i Huvudsta har en omfattande sanering gjorts på två av gårdarna. Återställningen är klar och nu pågår arbetet med att tillskapa två helt nya gårdar. På förskolan pågår också ett komplett utbyte av värmesystemet.

Utöver invändiga målningsarbeten har Hannebergs förskola fått tre nya avdelningskök och insatser har gjorts i storköket. På Tårnans förskola har invändiga renoveringar genomförts inför återöppnandet av förskolan. I Borgens förskola har det genomförts omfattande inre ytskiktsrenoveringar. På Bergshamraskolan har en takomläggning genomförts på skolans högstadiedel. En första etapp av fönsterrenovering pågår och några entrépartier har renoverats. Takomläggning har även genomförts på Solna gymnasiums aula.

Under perioden har takrenovering på Ritorps ishall 1, ridhuset i Ulriksdal samt på Sunnangården slutförts. Ny LED-belysning har installerats i Ritorps ishall 2, på Bergshamra IP 7-mannaplan samt på Skytteholms IP A-plan. Projektering pågår för en total ombyggnation av Vasalundshallen.

Renovering av hissar har genomförts på Skoga äldreboende och Ankaret seniorträff. På Ankaret har även fönsterrenoveringar genomförts och renoveringar av toaletter pågår. Under perioden har projektering och upphandling genomförts avseende stambyte i den äldre delen av Berga äldreboende. Detaljprojektering pågår och byggstart planeras till oktober 2023. På Berga har även storköket renoverats under våren. I Motorborgen har ett ventilationsaggregat bytts ut och utbyte av undercentral och oljeavskiljare pågår.

Prognostiserat utfall för året uppgår till 244,0 mkr och prognosavvikelsen (-21,0 mkr) förklaras av de projekt som ej ingick i den initiala planeringen. Exempelvis upprustning/hyresgäst Anpassning i tidigare Sunnanskolans lokaler där slutligt beslut om renovering togs 19 april. Projektet Vasalundshallen har förändrats under året från att ursprungligen omfatta ett takprojekt till att omfatta en total projektering av en multisportarena. Inom ramen för projektet att rusta upp Råsundaskolans lågstadiegård fanns ett uppdrag att genomföra en undersökning av tätskiktet ovanför skolans matsal då det tidigare varit ett flertal vattenskador. Denna undersökning är nu genomförd och brister i tätskiktet har upptäckts. I samband med takomläggning av ridhuset i Ulriksdal upptäcktes allvarliga fel i byggnadens konstruktion varpå omfattande förstärkningsarbeten genomfördes.

Budget för investeringar i stadsmiljön uppgår totalt till 55,0 mkr (tekniska nämnden), varav 25,0 mkr avser generella investeringar i stadsmiljö och 30,0 mkr med särskilt tilldelad budget av kommunfullmäktige. Utfallet för perioden uppgår till 24,1 mkr. Inom stadsmiljöområdet har åtgärder utifrån cykelplanens genomförandeprogram fortgått enligt plan med färdigställande av projekten längs Galoppvägen, Ekelundsbron och Fröfjärdsparken

samt start av cykelprojekten vid Huvudstabadet och Björnstigen. Cykelprojekten Överjärva-Sollentuna, Frösundaleden/Circle K, Grängsgatan och Huvudsta centrum har projekterats och entreprenadstart sker under hösten.

Ett omfattande armaturbytesprogram har fortlöpt under perioden där bland andra delar av Solnavägen, Frösundaleden, Grängsgatan, Armégatan, Storgatan och Huvudstagatan fått ny energieffektiv LED-belysning. Senare under året kommer även Frösundaleden, Råsundavägen, Enköpingsvägen Ekensbergsvägen, Svetsarvägen samt gång- och cykelvägar inom Bergshamra att slutföras.

Upprustning av Solparken och Spegeldammsparken pågår och lekplatsen Lill-Haga i Hagaparken har renoverats. Årets beläggningsarbeten har slutförts inom tidplan. Dessa arbeten har bland annat utförts på Enköpingsvägen, Pampaslänken, Sollentunavägen, Klippgatan, Björnstigen och Virebergsvägen. Prognostiserat utfall för året uppgår till 55,0 mkr. Såväl generella investeringar, som särskilt tilldelad budget av kommunfullmäktige, bedöms genomföras enligt plan.

Mkr	Periodutfall				Årsprognos		
	2023	2022	Differens 23/22	Återstår årsbudget	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Kommunstyrelsen	35,0	3,4	31,6	65,0	100,0	86,0	14,0
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	94,7	77,6	17,1	88,3	183,0	213,0	-30,0
Kultur- och fritidsnämnden	0,4	1,8	-1,3	2,8	3,2	3,2	0,0
Skolnämnden	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0	4,0	0,0
Förskolenämnden	0,0	0,3	-0,3	1,0	1,0	0,5	0,5
Kompetensnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Familjerättsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omvårdnadsnämnden	0,0	0,6	-0,6	1,5	1,5	1,5	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	130,1	83,6	46,5	162,7	292,8	308,3	-15,5

Budget för övriga investeringar i framför allt inventarier uppgår till 14,8 mkr (kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, skolnämnden, förskolenämnden, socialnämnden och omvårdnadsnämnden). Utfall för perioden uppgår till 0,4 mkr. Prognostiserat utfall för året uppgår till 9,3 mkr och prognostiserad avvikelse uppgår till 5,5 mkr. Avvikelsen beror på att det inte föreligger något anskaffningsbehov av inventarier under året som klassas som en investeringsutgift.

Exploatering

Nettoinvesteringarna avseende exploateringsverksamheten uppgår till 180,2 mkr för perioden januari - augusti jämfört med 151,8 mkr samma period 2022. De större pågående projekten avser Sopsug i Huvudsta 59,9 mkr, Jonstorpsvägen i Huvudsta 32,8 mkr, kvarteret Hagalund 4:10 vid Solnavägen 14,3 mkr samt Tomtebodadepån 4,8 mkr.

Under perioden januari till augusti har exploateringsbidrag om 63,0 mkr bokförts, varav 53,4 mkr avser Jonstorpsvägen Huvudsta. Samma period 2022 inkom exploateringsbidrag om 56,1 mkr. Färdigställda exploateringsobjekt om 67,8 mkr har intäktsförts i perioden, där 63,2 mkr avser Stora Frösunda. Samma period 2022 intäktsfördes 47,5 mkr.

Mkr	Periodutfall			Årsprognos		
	2023	2022	Differens 23/22	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Exploateringsverksamheten	180,2	151,8	28,4		325,0	-325,0

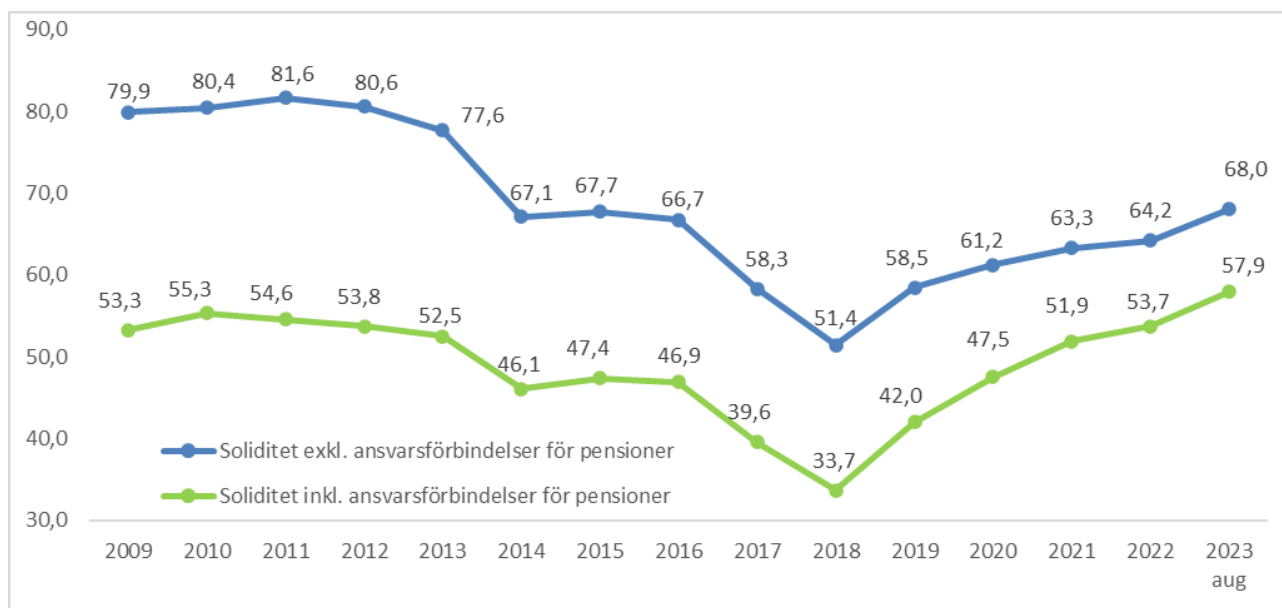
Årsprognosen för investeringar avseende exploateringsverksamheten uppgår till 325,0 mkr och de större pågående projekten avser Sopsug Huvudsta, kvarteret Hagalund 4:10, Jonstorpsvägen i Huvudsta och Tomtebodadepån. Under 2023 väntas även ytterligare aktiveringar ske i samband med färdigställda exploateringsprojekt.

Finansiering med egna medel

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Per sista augusti uppgick soliditeten till 68,0 procent. Vid utgången av 2022 uppgick soliditeten till 64,2 procent. Ökningen förklaras av ett positivt resultat i perioden. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse för pensioner uppgår till 57,9 procent jämfört

med 53,7 procent vid årsskiftet.

Sett över en tioårsperiod har soliditeten exklusive ansvarsförbindelser för pensioner fallit främst beroende på stadens åtaganden att medfinansiera tunnelbanan och Mälärbanan. Allt eftersom stadens kostnader och intäkter för utbyggnaden av tunnelbanan och Mälärbanan realiseras under de kommande tio åren, kommer stadens soliditet att förbättras i motsvarande mån.

Anm: År 2023 avser delårsboks slut i augusti.

Kassaflödet från den löpande verksamheten är positivt och uppgår till 836,8 mkr. I posten ingår periodens resultat 899,7 mkr samt justering för avskrivningar 125,5 mkr och justering för värdeökningar i värdepapper med 269,6 mkr. Övriga ej likvidpåverkande poster om 264,0 mkr innehåller bland annat förändring i övriga avsättningar och förändring i pensionsavsättningar. Kassaflödet från den löpande verksamheten har påverkats negativt av minskade kortfristiga skulder med 134,0 mkr. Investeringsverksamheten har ett negativt kassaflöde på 505,6 mkr.

Likviditeten (kassa och bank) har ökat med 223,7 mkr under perioden och uppgår till 1 449,7 mkr jämfört med 1 226,0 mkr vid det senaste årsskiftet.

Medelsförvaltning

Medelsförvaltningen är uppdelad i en långsiktig kapitalförvaltning och en kortsiktig likviditetsförvaltning.

Kapitalförvaltningen tillskapades år 2002, då aktierna i Solnabostäder AB avyttrades till Signalisten. Av det frigjorda kapitalet placerades 600 mkr med en placeringshorisont över tio år i en värdepappersportfölj, som innehåller svenska och globala aktier samt svenska räntebärande värdepapper. Under 2021 tillfördes ytterligare 900 mkr, vilket innebär att sammanlagt 1 500 mkr har investerats i den långsiktiga kapitalförvaltningen. Per sista augusti var den långsiktiga kapitalförvaltningen värd 3 461,5 mkr att jämföra med 3 074,8 mkr vid årets början, 3 616,6 mkr per årsskiftet 2021/2022 samt ursprungliga insatsen på 600 mkr år 2002. Inkluderad den kortsiktiga likviditetsförvaltningen uppgår marknadsvärdet till 4 061,5 mkr.

Hittills i år har det varit en positiv utveckling för såväl svenska som globala aktier samt för svenska räntor. Den positiva utvecklingen är driven av förhoppningar om att inflationen ska avta och att centralbankernas räntehöjningscykel snart är slut. Kapitalförvaltningen har för perioden till och med augusti genererat en avkastning på 12,6 procent, vilket är 1,5 procentenheter bättre än det jämförelseindex som totalportföljen ska mätas mot.

Andelen räntebärande tillgångar utgör 30 procent i normportföljen, svenska aktier utgör 35 procent av normportföljen och globala aktier utgör 35 procent av normportföljen. Sammansättningen av normportföljen avser att uppnå det långsiktiga avkastningsmålet till minsta möjliga marknadsvärdesrisk. Under juni 2023 skedde en rebalansering i enlighet med placeringsriktlinjerna för kapitalförvaltningen eftersom andelen globala aktier tillfälligt översteg 40 procent. Globala aktier såldes då för 120 mkr och räntebärande tillgångar och svenska aktier

köptes för 60 mkr vardera. Per sista augusti 2023 utgjorde andelen räntebärande tillgångar 26,9 procent av portföljen medan svenska aktier utgjorde 33,8 procent och globala aktier utgjorde 39,3 procent av portföljens värde. Avvikelserna mot normportföljen är inom de tillåtna intervallen. Alla tillgångar utgörs av fonder med daglig handel.

Kommunfullmäktiges målsättning är en årlig avkastning om minst konsumentprisindex (KPI) plus tre procentenheter under de senaste fem åren. Mätt över den senaste femårsperioden (augusti 2018 – augusti 2023) har kapitalförvaltningen genererat en avkastning som klarat den målsättningen, då den årliga avkastningen uppgått till 8,9 procent medan inflationen med påslag om tre procentenheter uppgått till 7,3 procent årligen.

Placeringarna i den kortsiktiga likviditetsförvaltningen uppgick till 600,0 mkr per den 31 augusti. Medlen är placerade på fasträntekonton med löptid under ett år och snitträntan uppgick per den 31 augusti till 3,62 procent.

Solna stads likviditet är fortsatt god. De kommande åren kommer utbetalningar från infrastrukturåtaganden kopplat till tunnelbanan och Mälardalensregionens järnväg att belasta likviditeten. Inflationsutveckling, eventuella fördyringar och förskjutningar i betalplanerna är osäkerhetsfaktorer som kan öka likviditetsbelastningen ytterligare. Även utbetalningar av ägarlån till Käppalaförbundet och även sannolikt Norrvatten kommer att belasta likviditeten. Därutöver kan ökad investeringstakt i de kommunala verksamheterna de kommande åren belasta likviditeten ytterligare i de fall att inte resultatnivåerna kan upprätthållas. Uttag ur den långsiktiga kapitalförvaltningen kan därför komma att ske för att säkerställa kommande fem års likviditetsbehov.

Pensionsförpliktelser

Stadens pensionsadministration sköts av KPA. Nedan lämnas upplysningar om stadens totala pensionsförpliktelse i balansräkningen, det vill säga avsättningar inklusive särskild löneskatt samt ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt.

Medel som förvaltas på lång sikt, i enlighet med av kommunfullmäktige fastställt finanspolicy, för att täcka framtida investeringsbehov och/eller Solna stads pensionsåtagande uppgår per 2023-08-31 till 3 461,5 mkr. Stadens pensionsförpliktelser förvaltas således inte genom pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse.

Det totala pensionsåtagandet för stadens anställda uppgår till 1 808,8 mkr inklusive löneskatt. Åtagandet redovisas dels som avsättning i balansräkningen, dels som ansvarsförbindelse. Den totala pensionsförpliktsen, inklusive ansvarsförbindelse, för kommunkoncernen uppgår till 1 812,3 mkr.

Avsättningen består av det åtagande som avser pensioner intjänade från 1 januari 1998. Avsättning består av förmånsbestämd pension, ålderspension, efterlevandepension samt visstidspension. Den del som förvaltas av arbetsgivaren uppgår till 691,9 mkr inklusive löneskatt. Jämfört med samma period föregående år innebär det en ökning med 115,1 mkr.

Avtalskonstruktionen för det nya pensionsavtalet för kommuner, regioner och kommunala bolag, AKAP-KR, som införs från och med i år, bidrar till högre pensionskostnader för främst åren 2023 och 2024, vilket även inflationen och de därmed höjda prisbasbeloppen gör.

Avsättningar avseende särskild avtalspension enligt överenskommelse (SAP-sök) uppgår till 0,4 mkr inklusive löneskatt och räknas som omstruktureringsåtgärder. De totala pensionsavsättningarna för staden uppgår till 711,9 mkr inklusive löneskatt.

Pensionsförpliktelser

Mkr	2023	2022	Förändring	Förändring %
Avsättning	711,9	582,5	129,4	22,2
- varav pensioner intjänade från 1998	691,9	576,8	115,1	20,0
- varav visstidspensioner	19,6	4,7	14,9	317,0
- varav pensioner omstrukturering	0,4	1,0	-0,6	-60,0
Ansvarsförbindelser pensioner intjänade före 1998	1 097,0	1 100,2	-3,2	-0,3
Totalt	1 808,8	1 682,7	126,1	7,5

I ansvarsförbindelsen ingår förpliktelser för pensionsförmåner som intjänades före 1998. Kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Förpliktsen uppgår till 1 097,0 mkr inklusive löneskatt per den sista augusti. Den totala förpliktsen redovisas enligt den kommunala redovisningslagen utanför balansräkningen.

Reservering för strukturåtgärder

Förutsättningen för att utnyttja medel till strukturåtgärder är att kravet på en god ekonomi uppfylls. De omstruktureringsåtgärder och strukturella utvecklingsinsatser som beslutas ska leda till en sänkt kostnadsnivå på sikt. Exempel på kostnader som brukar kunna anses som omstruktureringskostnader är avgångsvederlag, avtalspensioner, effektiviserings- och återställningskostnader för lokaler, nedskrivning av bokfört värde samt eventuellt andra kostnader som saknar samband med den löpande verksamheten.

I reserveringen finns medel för att täcka framtida pensionskostnader, beslutade strukturomvandlingsinsatser som leder till en sänkt kostnadsnivå samt övriga strukturella utvecklingsinsatser. Kostnader för strukturomvandling och strukturella utvecklingsinsatser har inte budgeterats utan redovisas som en jämförelsestörande kostnad att täckas av reserveringarna. Under året har 14,5 mkr använts av tidigare reserveringar, varav pensioner (13,3 mkr) och omstrukturering (1,2 mkr).

Pensioner

Den del av pensionskostnaderna som enligt beslut i budgeten ska täckas av reserveringar uppgår för perioden till 13,3 mkr.

Omstrukturering

Kostnader för omstrukturering som avser avgångsvederlag, särskild avtalspension eller andra strukturella åtgärder som lokalanpassningar, uppgår under perioden till 1,2 mkr. Solna stad strävar efter att agera ansvarsfullt som arbetsgivare vid alla anpassningar och naturliga avgångar är det önskvärda alternativet. I de fall naturlig avgång inte är möjlig, kan staden bevilja avgångsvederlag eller särskild avtalspension.

Kommunfullmäktige har i flertalet årsbokslut alltsedan år 2005 beslutat att del av resultatet som översteg stadens resultatmål, skulle reserveras för att möta framtida kostnader för omstrukturering. Strukturåtgärderna ska leda till en sänkt kostnadsnivå för staden. Tjänster som blir vakanta på grund av omstrukturering får inte återbesättas. Inte heller får personer som fått avgångsvederlag återanställas utan särskild prövning.

Under perioden har 1,7 mkr använts till avgångsvederlag. Strukturomvandlingen har under perioden berört två förvaltningar.

Kostnader för omstrukturering

Mkr	2023	2022	Förändring
Avgångsvederlag	-1,7	-7,7	-6,1
Avtalspension	0,5	0,1	0,4
Övriga strukturåtgärder (lokanpassningar med mera)	0,0	-0,4	-0,4
Totalt	-1,2	-8,0	-6,8

Strukturella utvecklingsinsatser

Under 2023 har 0,0 mkr tagits i anspråk.

Koncernåtaganden

Borgensåtagandena för Norrenergi AB samt Bostadsstiftelsen Signalisten inklusive Solnabostäder AB uppgick per 31 augusti 2023 till 928,0 mkr. Jämfört med sista december 2022 har borgen för Signalisten ökat med 100,0 mkr och borgen för Norrenergi minskat med 1,4 mkr. Den av kommunfullmäktige i december 2019 fastställda borgensramen möjliggör ett totalt borgensåtagande om 1 725,0 mkr.

Utöver ovan borgensåtaganden finns en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Staden har också garantiförpliktelser mot kommunalförbunden Norrvatten och Käppalaförbundet. Per sista augusti 2023 är också 172,3 mkr utestående i ägarlån till Käppalaförbundet.

Solna Vatten AB har en avtalad kreditram om 100,0 mkr på koncernkontot och per 2023-08-31 var 58,9 mkr utnyttjat.

Ingen annan utlåning till koncernföretag finns avtalad.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Hållbar utveckling

Solna stads förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla samt behålla medarbetare med rätt kompetens blir allt viktigare i takt med en ökad konkurrens om arbetskraften. Det har därför pågått ett utvecklingsarbete i staden under de senaste åren där bland annat medarbetarperspektivet har integrerats i stadens styr- och uppföljningssystem. Det är viktigt att ständigt fortsätta med ett aktivt utvecklingsarbete i alla verksamheter för att säkra kompetensförsörjningen och att staden fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare som trivs och mår bra.

Staden arbetar kontinuerligt med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och intern rörlighet i syfte att utifrån verksamhetens behov, trygga kompetens och tillvarata engagemanget i organisationen.

I arbetet med kompetensförsörjning strävar staden efter att ha en rekryteringsprocess med hög kvalitet där kompetensbaserad rekrytering och nära samverkan med rekryterande chef är viktiga delar. Nyanställda i staden erbjuds introduktion på övergripande nivå samt introduktion som är verksamhetsanpassad. Inom utbildningsområdet använder staden till stor del digitala utbildningar som finns tillgängliga i stadens kompetensportal.

Den årliga löneöversynsprocessen genomfördes enligt planering under våren och nya löner utbetalades före sommaren. Stadens chefer har vidareutvecklat sina kunskaper inom ledarskap och förändringsledning och delat med sig av sina erfarenheter inom området genom deltagande i stadens ledarforum.

Systematiska arbetsmiljöarbetet

Staden har tagit fram en digital utbildning inom området grundläggande arbetsmiljö för chefer och skyddsombud. För att säkerställa att en god arbetsmiljö, trivsel och gott partnerskap även vid arbete på distans har en enkät om distansarbete genomförts med efterföljande utvecklingsarbete.

Årsarbetare och anställda

Antal	2023	2022	Förändring	Förändring %
Årsarbetare	2 108	2 070	38	1,8
Totalt anställda	2 298	2 263	35	1,5
Tillsvidareanställda kvinnor	1 559	1 531	28	1,8
Tillsvidareanställda män	518	500	18	3,6
Totalt tillsvidareanställda	2 077	2 031	46	2,3
Visstidsanställda kvinnor	149	156	-7	-4,5
Visstidsanställda män	72	76	-4	-5,3
Totalt visstidsanställda	221	232	-11	-4,7
Anställda per åldersgrupp:				0
<30 år	211	233	-22	-9,4
30 -49 år	1 143	1 112	31	2,8
50 -59 år	600	584	16	2,7
>60 år	344	334	10	3,0

Antalet medarbetare i staden uppgår per 31 augusti 2023 till 2 108, vilket är en ökning med 38 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022. Antalet tillsvidareanställda i staden uppgår per 31 augusti till 2 077, vilket är en ökning med 46 medarbetare jämfört med motsvarande period 2022.

Tillsvidareanställda per förvaltning

Antal	2023	2022	Förändring	Förändring %
Stadsledningsförvaltningen	122	110	12	10,9
Tekniska förvaltningen	55	52	3	5,8
Förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid	129	129	0	0
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 109	1 081	28	2,6
Socialförvaltningen	178	175	3	1,7
Omvårdnadsförvaltningen	425	425	0	0
Miljö- och byggnadsförvaltningen	59	59	0	0
Totalt	2 077	2 031	46	2,3

Sjukfrånvaro

Stadens totala sjukfrånvaro för perioden januari-juli 2023 uppgår till 7,5 procent, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med motsvarande period 2022 (8,3 %). Främst är det korttidssjukfrånvaron som minskat.

Långtidssjukfrånvaron ligger på en låg nivå i relation till länet och riket. Staden fortsätter arbeta med riktade insatser för att sänka sjukfrånvaron.

Procent	2023	2022	Förändring
Total sjukfrånvaro, andel av ordinarie arbetstid	7,5	8,3	-0,8
Korttidssjukfrånvaro (<15 dagar)	3,4	4,2	-0,8
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	2,6	2,4	0,2
Kvinnor	8,3	9,1	-0,8
Män	5,1	5,6	-0,5
Under 30 år	7,2	7,9	-0,7
30 -49 år	6,8	7,7	-0,9
Över 49 år	8,8	8,8	0,0
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar), andel av total sjukfrånvarotid	35,2	29,2	6,0

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Stadens internationella arbete används som en metod i verksamhets- och kvalitetsutveckling samt som ett verktyg för att rusta barn och unga för en framtid med täta kontakter över nations- och kulturgränser.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Staden är medlem i de europeiska nätverken Eurocities och European Forum for Urban Security (Efus) samt har ett väletablerat samarbete med sina vänorter. Förutom kunskap om aktuell europeisk utveckling och policy inom respektive område ger nätverken möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt ömsesidigt lärande med kollegor från andra europeiska städer. Kommunstyrelsen har fortsatt arbetat för att stärka stadens deltagande i Eurocities Social Affairs Forum som spänner över områden som utbildning, arbete, migration och integration samt åldrande. Nätverket har också anpassat sina aktiviteter utifrån den aktuella situationen i Europa och världen och skapat forum och samarbetsmöjligheter kring aktuella utmaningar och kriser Arbetsmarknads- och utbildningsfrågor har varit i fokus för periodens vänortssamarbete där såväl Nordre Follo, Norge, som Gladsaxe, Danmark, och Valmiera, Lettland, har varit samarbetspartners.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Genom sitt fokus på sociala innovationer och digitalisering, anpassning till demografisk förändring, säkra kompetensförsörjning och tillgång till välfärdstjänster ligger Eurocities Social Affairs Forums aktiviteter väl i linje med stadens prioriteringar.

Förskole- och skolnämnderna deltar Social Affairs Forums arbetsgrupp ”Utbildning”. I maj deltog en utvecklingsledare i arbetsgruppträffen i Twente i Nederländerna där 38 representanter från 19 storstäder i Europa utbytte erfarenheter och fick ta del av goda exempel från värdstaden. Temat för träffen var "Equality through equity" och inriktningen hur få alla barn och unga att lyckas i sin skolgång. Arbetsgruppen använder metoden ”Critical Friend Review” vid sina förskole- och skolbesök. Syftet är att genomlysna och ge återkoppling på verksamheternas starka sidor och eventuella förbättringsområden.

Omvårdnadsnämnden deltar i forumets arbetsgrupp "Välbefinnande och Åldrande". Två chefer i förvaltningens ledningsgrupp har representerat nämnden på ett Social Innovation Laboratory inklusive arbetsgruppsmöte i Braga, Portugal. Tema var "Inkluderande digitala förflyttning" med fokus på hur digitala verktyg kan bidra till att tillgodose sociala behov, särskilt för sköra grupper. I arbetsgruppens erfarenhetsutbyte lyftes städernas utmaningar med en åldrande befolkning, svårigheter att rekrytera personal samtidigt som behoven av äldreomsorg ökar. Insatser för att motverka social isolering och ensamhet är också fortsatt aktuella frågor, liksom samverkan som

kommer att vara tema för arbetsgruppens nästa möte.

Förskolan, grundskolan, modersmålet, anpassade grundskolan och Solna Gymnasium har beviljats ackreditering inom EU-programmet Erasmus+ Mobilitet för hela programperioden fram till och med 2027. Syftet är att få en sammanhållen internationell fortbildningsinsats för samtliga verksamheter samt möjlighet till utbyten för elever. Ett stort antal aktiviteter har genomförts under perioden. Grundskollärare har jobbskuggat kollegor i Hannover, Tyskland och lärarlag från Solna Gymnasium skuggat lärare i Gladsaxe, Danmark, Antwerpen, Belgien och Paris, Frankrike. Solna Gymnasiums rektor har jobbskuggat en kollega i Prag, Tjeckien och samtidigt lagt grunden för ett nytt utbyte skolorna emellan. Teman har bland annat varit tillgängliga lärmiljöer, elevers hälsa och välmående, pedagogisk kompetens samt kombination av utbildning och elitidrott. Skol- och förskolenämnderna har fått ett projekt beviljat av nordiska ministerrådets program för utbyte mellan offentlig verksamhet i Norden och Baltikum. Projektets tema är nordisk-baltiska perspektiv på systematiskt kvalitetsarbete från förskola till gymnasium. Två studieresor kommer att genomföras. En till Eurocities medlemmen Tallinn, Estland och en till stadens vänort Valmiera i Lettland.

Solna stad har anslutit sig till WWFs internationella nätverk One Planet City Challenge. Genom nätverket får staden tillgång till goda exempel från städer i hela världen. Bland annat finns ett särskilt nätverk för klimatfrågor relaterade till hållbar mobilitet och trafikplanering där tekniska nämnden deltagit. Byggnadsnämnden har använt exempel på hållbar stadsutveckling i Köpenhamn som inspiration i utvecklingsarbetet av bland annat Solnavägen och Solna strand.

Medarbetare inom fritidsverksamheten samt enheten för näringsliv och arbetsmarknad har under perioden genomfört en studieresa till vänorten Nordre Follo i Norge. Syftet var att utbyta erfarenheter och ta del av den norska kommunens arbete inom bland annat fritid och jobb för unga, arbetsmarknadsinsatser samt näringslivsarbete. Särskilt intressant var kommunens arbete med inkludering i arbetslivet för utsatta grupper och deras satsning på att anställa unga arbetssökande i kommunala återvinningsföretag, samt att få en inblick i Norges samlokalisering av försäkringskassa, arbetsförmedling och kommunernas socialtjänst. Studieresan är en del i ett gemensamt projekt där representanter från Nordre Follo kommer att göra motsvarande besök i Solna under hösten. Inom ramen för Kulturrådets nya projekt, "Läsfrämjandelyftet" har biblioteksverksamheten genomfört ett internationellt erfarenhetsutbyte med bibliotek i Oslo, Norge. Syftet var att ta del av framgångsrika exempel på arbete för att främja läsning bland barn och unga.

Inom ramen för utvecklingsprogrammet "Nyfiken på Europa" har socialtjänsten under perioden genomfört en studieresa till London. Storbritannien har lång erfarenhet av att arbeta med metoderna "Open dialogue" som riktar sig mot personer som genomgår en psykisk hälsokris samt "Hearing voices" som vänder sig till personer med schizofreni. Syftet har varit att ta del av metoderna i praktiken och få en inblick i deras effekter.

Rusta barn och unga för framtiden

Skolambassadörer för EU finns på Tallbackaskolan, Råsundaskolan och Ulriksdalsskolan samt på Solna Gymnasium. Deras uppdrag är att inspirera och stödja insatser för att öka intresset och kunskapen om EU-frågor på skolan. Ulriksdalsskolan och Solna gymnasium har också skolambassadörer inom Europaparlamentets Ambassadörsskolor (EPAS). Även de ska höja kunskap och intresse för EU-frågor men genom att utbilda juniorambassadörer bland eleverna.

Flera förskolor och skolor deltar i digitala samarbeten via plattformen e-Twinning där lärare, elever och förskolebarn kan ha utbyte med andra länder i gemensamma digitala projekt. I två förskoleområden har pedagogerna startat ett samarbete med Estland och Norge.

Solna Gymnasium har ett pågående Erasmusprojekt med fokus på klimatförändringar och hållbar utveckling. I projektet deltar skolor från Prag, Tjeckien, Wolfsburg, Tyskland, Poprad, Slovakien och Gladsaxe, Danmark. Utbyten har genomförts under vårterminen med elevresor till Gladsaxe och Prag. Planeringsresor inför kommande samarbetsprojekt med elever har genomförts under perioden.

Internationella kommittén har möjlighet att ge bidrag till internationella studieresor för barn och ungdomar som arrangeras av skolor, ungdomsverksamheter eller ideella föreningar i Solna. Under perioden har tre resor genomförts med stöd av kommitténs bidrag. Psykologigymsniet har besökt Köpenhamn och studerat skillnader och likheter i arbetet med unga kriminella i Danmark & Sverige. Ulriksdals SK har deltagit i en ringette-turnering i Esbo, Finland. De har även träffat en ambassadör för föreningen Nordens initiativ "Nordjobb" som erbjuder nordiska säsongsjobb för unga samt besökt Helsingfors centrumbibliotek. Bergshamra scoutkår har deltagit i scouternas världsscoutjamboree i SaeManGeum, Sydkorea. Tema för den svenska kontingenten var "Min röst - din röst" och fokuserade på frågor kring demokrati, yttrandefrihet, källkritik, jämlikhet och respekt.

Internationella erfarenheter förvaltas i verksamheterna för att bidra till nämndmål om goda kunskapsresultat och varje elev väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv liksom till målet att fler ungdomar ska kunna delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet samt att verksamheten utvecklas i nära samverkan med Solnas idrotts-, fritids- och kulturliv. Erfarenheterna bidrar även till mål om att tillhandahålla ett gott stöd så att solnaborna kan ta tillvara egna resurser med målet att uppnå egen försörjning liksom trygghet, bemötande och nöjdhet samt motverka social isolering inom omvårdnad.

Likabehandling

Stadens likabehandlingsarbete syftar till att medborgarna ska få likvärdigt bemötande och service i mötet med stadens verksamheter. Arbetet ska även vara en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen, vilket innebär att det kort- och långsiktiga likabehandlingsarbetet drivs och vidareutvecklas av chefer och medarbetare inom samtliga verksamheter.

I mötet med stadens kontaktcenter erbjuds flera alternativa kontaktvägar för solnaborna. Kontakt kan ske via telefon, webbformulär, sociala medier eller besök i stadshuset. Service kan även ges på olika språk. Genom att äldre- och funktionshindersonbudet finns i kontaktcenter har tillgängligheten och servicen ökat. Den grundläggande likabehandlingsutbildningen erbjuds samtliga medarbetare.

I löpande fastighetsdrift och investeringsprojekt beaktas alltid tillgängligheten i kommunens lokaler. Exempel på tillgänglighetsåtgärder som genomförts under perioden är renovering av hissar på Skoga äldreboende och på Ankaret samt tillskapande av ny Rullstols-WC (RWC) i Solnahallen och i före detta Sunnanskolans lokaler.

Byggnadsnämnden erbjuder både digitala och fysiska samrådsmöten. Den digitala formen möjliggör för fler solnabor att ta del av samrådsinformationen samtidigt som det fysiska mötet möjliggör deltagande för dem som saknar eller inte har förmåga att använda teknisk utrustning.

Under den aktuella perioden har biblioteksverksamheten fortsatt sitt betydelsefulla arbete och vidareutvecklat sitt programutbud för barn, unga och vuxna med funktionsvariation. Verksamheten har lagt särskild vikt vid att stärka de nationella minoritetsspråken inom biblioteksområdet. För att föreningar ska beviljas bidrag för kulturprojekt eller föreningsbidrag ställer kultur- och fritidsnämnden krav på att de följer en likabehandlingsplan. Den konst som finns utplacerad i stadens verksamheter ska roteras till nya platser bland annat utifrån ett likabehandlings- och representationsperspektiv.

Likabehandlingsarbetet inom skolan och förskolan bedrivs framför allt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna ingår i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som utvärderas och analyseras vid läsårets slut.

Aktiviteter inom likabehandlingsområdet bidrar till att uppfylla stadens övergripande mål och till ett stort antal nämndmål som gott bemötande, trygghet, samverkan och god kvalitet inom omvårdnad samt att socialtjänstens insatser ska ges utifrån individens behov med fokus på ett helhetsperspektiv. De bidrar även till målen att barnen är trygga i förskolan och att utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar samt att stadens lokaler ska vara ändamålsenliga och tillgängliga.

Kommunstyrelsen bistår genom stadsledningsförvaltningen, även nämnderna i deras likabehandlingsarbete. Arbetet bidrar på detta sätt både till stadens övergripande mål och till olika nämnders mål.

Miljö och klimat

Stadens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med fokus på områdena hållbar stadsutveckling, effektiv resursanvändning och god livsmiljö. Miljöpolicyen konkretiseras genom ett antal övergripande styrdokument som miljöstrategi, klimatstrategi och dagvattenstrategi. Det strategiska miljö- och klimatarbetet är en del av verksamhets- och kvalitetsutvecklingen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna och följa upp miljöpolicyen och miljöstrategin samt klimatstrategin. I enlighet med den riktade satsningen på stadens hållbarhetsarbete har miljöenheten haft dialoger med förvaltningar för att stärka det systematiska miljöarbetet samt bistått med stöd till förvaltningarna i specifika miljöfrågor.

Kommunstyrelsen fick i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en

koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024. Under perioden har Solna låtit ta fram en växthusgasbudget med ett digitalt verktyg som på ett överskådligt vis illustrerar hur mycket växthusgaser som maximalt får släppas ut inom Solna stads gränser de närmaste åren för att klara Parisavtalet. Växthusgasbudgeten är ett stöd för att förstå vilka åtgärder som bidrar mest och snabbast till att minska utsläppen av växthusgaser. I växthusgasbudgeten kan man också följa utsläppen år från år och på så sätt få en uppfattning om genomförda åtgärder har varit till nytta. Budgeten bidrar således till stadens miljöstrategiska arbete och planering för att bli fossilfri.

Solna stad har ansökt och antagits som medlem i Klimatkommunerna. Klimatkommunerna är en förening för kommuner och regioner som ligger i framkant i Sverige, med tuffa klimat- och energimål och ambitiösa åtgärder. Föreningen ordnar erfarenhetsutbyte, driver gemensamma klimatprojekt samt erbjuder kompetensutveckling för medlemmarna.

Staden deltar i det globala programmet One Planet City Challenge där städer i hela världen delar kunskap om hållbar samhällsbyggnad. Varje medlem gör en klimatrapport som WWF utvärderar och lämnar rekommendationer utifrån.

Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Hållbar stadsutveckling

Solna har som mål att växa på ett miljö- och klimatomänsligt hållbart sätt. Under perioden har kommunstyrelsens arbete för en hållbar stadsutveckling fortsatt genom att skapa förutsättningar för ett effektivt markutnyttjande, ett resurseffektivt byggande och en klimatsmart stad fortsatt. En metod för att systematiskt värdera och använda ekosystemtjänster i stadsutvecklingen har införts och genom workshops har kompetensen inom grön infrastruktur höjts. I samband med utarbetande av exploateringsavtal har miljökonsekvensbeskrivningar och underlagsutredningar granskats. Projektägare uppmanas att utveckla sitt miljöarbete i enlighet med stadens ambitioner på miljöområdet. Det vägledande dokumentet "På väg mot ett hållbart Solna" som delges alla byggaktörer i samband med att exploateringsavtal tecknas har uppdaterats under perioden.

Det miljöstrategiska arbetet med klimatanpassning har fortskridit. En värmekartläggning har genomförts och åtgärder för att lindra effekten av värmeböljor vid verksamheter för barn och äldre identifierats. I juni hölls en intern workshop med syftet att kartlägga nuläge, utmaningar och tänkbara åtgärder inom den strategiska klimatanpassningen. En konsult har upphandlats för genomförandet av fördjupad konsekvensanalys gällande påverkan på samhällsviktig verksamhet vid skyfall.

Arbetet med åtgärder för att klara miljö kvalitetsnormerna för vatten pågår inom staden. Det lokala åtgärdsprogrammet för Lilla Värtan inklusive Strömmen som tagits fram tillsammans med berörda kommuner har slutredovisats och arbetet med att revidera Solnas lokala åtgärdsprogram utifrån detta har påbörjats.

Arbetet med att underlätta för invånare att använda kollektivtrafik och resa miljövänligt har fortsatt genom arbetet med utbyggnad av tunnelbanan samt cykel- och gångvägar. På solna.se finns kartor över stadens cykelparkeringar och cykelpumpstationer. Målsättningen är att var femte resa i Solna år 2030 ska ske med cykel. Cykelbaneprojekt som färdigställt under perioden är sträckorna längs Galoppvägen, Ekelundsbron och Fröfjärdsparken. Antalet laddningar vid stadens laddstolpar uppgår till 20 890 för perioden. Under samma period föregående år uppgick antalet laddningar till 14 125.

Effektiv resursanvändning

Ett nytt återbruksavtal för kontorsmöbler möjliggör för staden att både köpa in återbrukade möbler samt sälja och renovera befintliga möbler genom de 13 leverantörerna i avtalet.

Arbetet med att fasa ut gatubelysning med höga effekter till mer energieffektiv LED-teknik har fortsatt under perioden. Fortsatt utveckling av cykelnätet bidrar till goda förutsättningar för hållbara transporter.

Under perioden har energieffektiv belysning installerats i Ritorps ishall 2, Bergshamra IP, Skytteholm IP samt före detta Sunnanskolans lokaler. Ny ventilation har installerats på Thors och Dungen förskolor vilket ger en lägre elförbrukning. På Sunnangården, Råsundaskolan och Bergshamraskolan har fönsterrenoveringar genomförts som omfattar nya energiglas för bättre komfort och bättre energiprestanda.

Leverantören av mat till stadens skolor och förskolor arbetar tillsammans med verksamheten för att minska matsvinnet, vilket genomförs på flera olika sätt. Täta avstämningar mellan tillagningskök och mottagningskök genomförs för att undvika att det levereras mer mat än vad som går åt. Leverantören arbetar också med att informera eleverna om hur de kan minska tallrikssvinnet.

God livsmiljö

För att skapa förutsättningar för en god luftkvalitet mäter staden sedan första januari 2019 halterna av luftföroreningarna kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀) i luften längs Råsundavägen, i närheten av stråket. Resultatet från mätåret 2022 sammanställdes under våren och resultatet visar att inga överskridanden av miljö kvalitetsnormer sker.

Miljökrav ställs fortsatt i upphandlingar, i enlighet med stadens upphandlingsstrategi med tillhörande riktlinjer utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

För att bidra till stadens arbete med att förbättra vattenkvaliteten i angränsande vattenförekomster fortsätter implementeringen av stadens dagvattenstrategi. Projektering har färdigställts för en ny våtmark vid Igelbäcken i Överjärva. Denna åtgärd kommer att bidra till att rena vattnet till Igelbäcken som mynnar i Brunnsviken.

Under perioden har en värmekartering med syfte att identifiera risker med värmestress till följd av värmeböljor i stadens verksamhetslokaler genomförts. Små barn och äldre är extra känsliga för värmestress, varvid kartläggningen stödjer främst det förebyggande klimatanpassningsarbetet med att till exempel säkerställa tillräcklig skugga.

Staden erbjuder i samarbete med övriga stockholmskommuner energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. I takt med att energipriset steg under 2022 ökade intresset för rådgivning och energieffektivisering.

Förväntad utveckling

Näringsliv och arbetsmarknad

Näringslivet i Stockholm har haft en återhämtning under 2021 och 2022, där öppna arbetslösheten är nu tillbaka i nivå med innan pandemin. Under 2023 och 2024 kommer arbetslösheten stegvis att öka igen.

För Solna stads del behöver fokus ligga på att möta effekterna av konjunkturförsämringen som förstärktes av pandemin. Staden har länge haft ett av de bästa företagsklimaten i landet till följd av bland annat stadens strategiska läge, goda kommunikationer och ett välutvecklat samarbete med de lokala företagen. Det har funnits en stor efterfrågan på etablering i Solna från företag, inte minst från kunskaps- och tjänsteintensiva företag. Solna ska fortsatt skapa goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa i staden genom att erbjuda god service och attraktiva etablerings- och expansionsmöjligheter.

Staden behöver också intensifiera sitt arbetsmarknadsarbete för att rusta solnaborna för att delvis möta en förändrad arbetsmarknad. Redan före pandemin var arbetsmarknaden i Stockholmsregionen polariserad med en relativt stor grupp som hade svårt att skapa egen försörjning. Solna har en god arbetsmarknad med många arbetsgivare inom privat och offentlig sektor och har länge bedrivit ett systematiskt arbete, genom Solnamodellen, för att få solnabor att gå från bidrag till egen försörjning via arbete eller studier. Det har gett goda resultat i form av låg arbetslöshet och minskat ekonomiskt bistånd, där andelen biståndsmottagare är bland de lägsta i landet.

Utveckling av Solna stads verksamheter och fortsatt god ekonomi

Även Solnas stads ekonomiska förutsättningar har förändrats. De hittillsvarande kommunalekonomiska utmaningarna kopplat till den demografiska utvecklingen finns fortsatt kvar. Därutöver tillkommer de ekonomiska konsekvenserna för staden och solnaborna till följd av Rysslands krig mot Ukraina. Det försämrade konjunkturläget riskerar att leda till lägre skatteintäkter och högre kommunala utgifter inom vissa verksamhetsområden. Staden kommer därför att behöva intensifiera arbetet med att utveckla stadens verksamheter och arbetssätt för att sammantaget möta denna utveckling. Detta kommer att ställa krav på prioriteringar, effektiviseringar och verksamhetsutveckling i stadens verksamheter.

Kommunstyrelsen har ett kontinuerligt arbete om hur stadens verksamheter såsom äldreomsorg, skola och förskola kan utvecklas. Fokusområden har varit prioritering, hur samverkan med näringsliv och civilsamhälle kan utvecklas, hur samverkan inom staden kan utvecklas, hur personalen kan nyttjas på bästa möjliga sätt och på hur it och digitalisering kan användas som verktyg för att effektivisera och förbättra välfärdsleveransen.

Stadsutveckling och trafik

Solna har tagit ett stort ansvar för försörjningen av nya bostäder och arbetsplatser i Stockholmsregionen. Stadens befolkning har vuxit med 49 procent under perioden 2000-2022 och uppgick i juni 2023 till 85 274. Inriktningen

i översiktsplanen är att fortsätta utveckla Solna i en takt som staden och solnaborna mäktar med. Staden planerar fortsatt för att det ska byggas 800 nya bostäder per år i Solna i olika boende- och upplåtelseformer, men i stundande lågkonjunktur lär utfallet bli lägre än så de närmaste åren.

Arbetet med de nuvarande utvecklingsområdena ska fullföljas, samtidigt som Hagalunds arbetsplatsområde, Solna strand, Solna Business Park samt Huvudsta ska prövas som nya utvecklingsområden för bostäder och arbetsplatser. I det perspektivet är det också viktigt att säkerställa att stadsutvecklingen samordnas med planeringen för olika typer av service, så att de nya stadsdelarna kan försörjas med förskola, skola, äldreomsorg, gruppboende, fritidsverksamhet, teknisk infrastruktur och annan kommunal service. Det ställer krav på staden att bygga ut den kommunala servicen i den takt och i de områden som Solna växer, för att kunna svara upp mot stadens åtaganden.

Trafiken är en stor utmaning för Solna. En fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken med bland annat den nya tunnelbanan, en ny pendeltågsstation i Huvudsta och stombussnätet är nödvändig för att Solna ska kunna fortsätta växa och samtidigt nå klimatstrategins mål. För närvarande pågår arbetet med utbyggnaden av den nya tunnelbanan till Arenastaden, liksom planeringen för utbyggnaden av Mälärbanan genom Solna, även om den senare är pausad av Trafikverket. Det kommer fortsatt att vara ett stort fokus på planering och utbyggnad av infrastruktur, som påverkar Solna under de kommande åren.

Behov av utbyggnad av den kommunala servicen

De närmaste tre åren bedöms befolkningsökningen vara begränsad i Solna och andra stockholmskommuner på grund av lågkonjunkturen och nedgången i byggkonjunkturen. Den lägre befolkningsökningen har pågått några år och blir nu tydligare under åren 2023-2026. Därför blir det sannolikt utifrån befolkningsutvecklingen en begränsad ökning av behovet av personal och lokaler. Det tillkommer dessutom en del lokaler genom exploateringsprojekt samt genom tillkommande verksamheter utförda av privata utförare inom bland annat förskola och skola.

Utifrån förutsättningen att byggkonjunkturen därefter kommer i gång innebär nuvarande befolkningsprognos att det sedan, utifrån befolkningsutvecklingen, kommer finnas behov av ytterligare en förskola om 80 platser var fjärde år samt en grundskola och ett gymnasium ungefär var tionde år. Vad av detta som staden behöver uppföra, påverkas av tillkomsten av fristående förskolor och skolor, samarbetet i länet, ledig kapacitet i befintliga lokaler och tillkommande platser vid nybyggnation, som har avtalats om i exploateringsavtal med exploatörer.

Främst på högstadiet och gymnasiet är det vanligt att elever som bor i Solna väljer att gå i fristående skolor, men även i Stockholm stads skolor. Om mönstret inom förskola och skola består innebär det att behovet av tillkommande kommunala verksamheter i Solna blir lägre än vad befolkningsprognosen indikerar. Behoven av gymnasieplatser kommer att hanteras inom ramen för nuvarande gemensamma gymnasieregion.

I Solna ökar antalet äldre i en långsammare takt och i ett senare skede jämfört med i resten av Sverige. Ökningen i Solna sker främst i åldersgruppen 80-89 år medan åldersgruppen 65-79 år och åldersgruppen äldre än 90 år minskar under kommande sjuårsperiod. Behovet av platser i vård- och omsorgsboende minskade tydligt under 2020-2021 och först efter 2028 bedöms behovet öka över hittillsvarande nivå. Enligt befolkningsprognosen kommer det behövas ytterligare ett vård- och omsorgsboende under det kommande decenniet med ungefär 2029-2030 som startår. Det kommer i stället finnas ett visst ökat behov av hemtjänst.

Utifrån befolkningsprognosen finns också ett behov av tillkommande LSS-bostäder, såväl gruppboenden som enskilda lägenheter för denna målgrupp. För att möta befolkningsutvecklingen kommer det enligt prognosen att finnas behov av motsvarande ett nytt gruppboende för LSS vartannat år. Behovet av LSS-boenden bedöms kunna mötas genom tillkommande platser vid nybyggnation, som har avtalats om i exploateringsavtal med exploatörer.

Utbyggnaden av den kommunala servicen behöver ske på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt. De långsiktiga investeringsbehoven måste balanseras mot behoven i den löpande verksamheten, vilket ställer krav på prioritering och effektivisering i stadens verksamheter. I detta sammanhang är det också viktigt att beräkna hur stor andel av investeringsbehovet som staden behöver svara för och hur mycket externa intressenter kan tillhandahålla. I driftverksamheten är det på motsvarande sätt viktigt att ta ställning till vilka delar och vilken andel som stadens verksamhet ska utföras i egen regi och vad andra intressenter kan stå för.

Staden är, enligt bostättningslagen, skyldig att ta emot och bosätta nyanlända som har fått uppehållstillstånd. Solnas kommunal från Migrationsverket var 40 nyanlända under 2023 och kommer preliminärt vara lägre 2024. Åtagandet ställer krav på ett fortsatt nära samarbete för att ordna boende, skolgång, samhällsorientering med

mera som ger de nya solnaborna en bra start på livet i Sverige. Parallellt är staden, liksom övriga kommuner i landet, sedan 1 juli 2022 skyldiga att ordna boendeplatser till skyddsbehövande från Ukraina utifrån massflyktsdirektivet.

Bolagens förväntade utveckling

Delar av Solna stads verksamheter bedrivs i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Många av dessa verksamheter påverkas av stadens och regionens tillväxt. Det gäller bolagen Solna Vatten och Norrenergi, som ska försörja de nya stadsdelarna i Solna med vatten, avlopp, fjärrvärme och fjärrkyla i takt med att staden växer, men även kommunalförbunden Norrvatten och Käppala.

Bostadsstiftelsen Signalisten har, som allmännyttigt bostadsföretag, en uppgift i stadens bostadsplanering. I förhållande till andra jämförbara fastighetsbolag har Signalisten en stor andel fastigheter, som är i behov av stambyte och förnyelse. Detta upprustningsbehov i kombination med planerna på nybyggnation innebär en stor utmaning för Signalisten. Det handlar om att kunna möta dessa behov med en fortsatt god ekonomi.

Konkurrensutsättning

Staden har cirka 600 aktiva avtal med över 500 olika leverantörer. Kontinuerligt sker upphandling, avrop och inköp inom de olika verksamhetsområdena. Upphandlingsarbetet har under året pågått i stort sett utan avvikelser. Staden använder ofta avrop på ramavtal inom Stockholms inköpscentral samt SKR:s ramavtal för anskaffning av varor och tjänster. Utöver det har en rad upphandlingar/avrop genomförts inom bland annat följande områden; diarieföringssystem, it-arbetsplatser, tryckeritjänster, elkraft och livsmedel.

Även inom fastighet och stadsmiljö har ett större antal upphandlingar/avrop gjorts inom bland annat följande områden; gatu- och parkskötsel, markskötsel, elentreprenad samt renhållningsentreprenad. Vidare genomförs en rad upphandlingar inom ramen för stadens exploateringsprojekt. Utifrån nämndernas konkurrensplaner sker planering av kommande års upphandlingsbehov.

Under 2023 har arbetet med att förstärka samarbetet mellan olika nämnder för att dra nytta av gemensamma resurser och effektivisera arbetet inom upphandlings- och avtalsområdet fortsatt. Detta sker främst inom satsningen på samarbetsforum inom inköps- och upphandlingsområdet.

Stadens e-handelsatsning fortgår. Ett nytt e-handelsystem planeras att köpas in för att kunna möta stadens behov och utveckling. Roller på inköps- och upphandlingsområdet har kategoriserats för att kunna arbeta ännu mer effektivt och skapa synergier mellan nämnder. Avtalsuppföljningen sker främst inom respektive nämnd. Inom avtalsuppföljningen i stort har inriktningen under året varit att följa upp avtal som ska upphandlas på nytt enligt konkurrensplanen.

Intern kontroll

Intern kontroll är en del av verksamhetsstyrningen som syftar till att säkerställa att de mål som kommunfullmäktige fastställt uppfylls. Avvikelser hanteras i enlighet med stadens reglemente för intern kontroll. Styrelse och nämnder ska i årsredovisningen rapportera om resultatet av uppföljningen av den intern kontrollen. Rapporten ska redovisa omfattningen av utförd uppföljning, utfallet och vidtagna åtgärder. Utifrån rapporterna gör kommunstyrelsen en analys och genomgång av internkontrollrapportering under året och föreslår åtgärder för kommande år.

Planering och uppföljning av internkontrollen sker integrerat med övrig verksamhetsplanering i stadens verksamhetsstyrningssystem, vilket bidrar till en stabil och säker process för staden och för nämnderna kring intern kontroll.

Det sammantagna intrycket utifrån redovisningen av 2022 och pågående arbete under 2023 är att processerna fungerar och att internkontrollen bidrar till utveckling av rutiner, processer och kontrollmoment. Vid avvikelser av omfattande art ska nämnden omgående informera kommunstyrelsen. En uppföljning av internkontrollen görs till respektive nämnd samt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i årsredovisningen.

Stadens nämnder

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över stadens samlade verksamheter. Kommunstyrelsen har

också ansvar för arbetsgivarfrågor, mark- och exploateringsfrågor, trafik och översiktlig planering, frågor om näringspolitik samt ett övergripande integrationsansvar. Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget omfattar även valnämnden, överförmyndarnämnden, arvodeskommittén, internationella kommittén, likabehandlingskommittén, miljö- och demokratiberedningen, exploaterings- och fastighetsberedningen samt de rådgivande organen; rådet för funktionshinderfrågor, trygghetsrådet samt pensionärsrådet.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden är myndighet. Den ansvarar för frågor som rör detaljplaner, bygglov, byggnadsinspektion, kartframställning och mättningsarbeten. Enligt plan- och bygglagen ska byggnadsnämnden bland annat verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden svarar för drift, underhåll och investeringar avseende stadens kommunaltekniska anläggningar såsom gator, byggnader, parker och grönområden. För att starta större investeringsprojekt krävs medgivande från kommunstyrelsens förvaltning. Vidare ansvarar nämnden för stadens parkeringsverksamhet samt den renhållning som staden enligt lag är skyldig att tillhandahålla. Tekniska nämnden är också trafiknämnd.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för stadens kultur- och fritidsverksamhet. Inom ramen för nämndens verksamhet finns konstförvaltning, museer och publika kulturmiljöer, föreställningar och evenemang, bibliotek samt kulturskola. Bidrag till föreningar och anläggningar och lokaler för idrotts- och motionsverksamheten tillhandahålls. Mötesplatser erbjuder aktiviteter för ungdomar.

Skolnämnden

Skolnämnden ansvarar för att barn och ungdomar mellan 6-16 år får sina behov av omsorg och obligatorisk utbildning tillgodosedda. Detta kan ske antingen inom ramen för Solna stads egna grundskoleverksamheter eller genom att vårdnadshavare väljer skola och omsorg i andra kommuners eller enskilda huvudmäns regi. Nämnden ansvarar även för ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan. Eftersom eleverna har rätt att välja skola kan utbildningen antingen ske vid Solna Gymnasium eller i en friskola eller annan kommuns gymnasium. I nämndens ansvarsområde ingår också ungdomsmottagningen.

Förskolenämnden

Förskolenämnden ansvarar för att barn mellan 1-5 år erbjuds en god pedagogisk verksamhet där omsorg, lek och lärande är centralt för verksamheten. Detta kan ske antingen inom ramen för Solna stads egna förskoleenheter eller genom att vårdnadshavare väljer förskola eller annan pedagogisk omsorg i annan regi.

Kompetensnämnden

I kompetensnämndens ansvarsområde ingår arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning samt mottagning av nyanlända enligt bosättningslagen.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för att utifrån individens behov erbjuda skydd och social service i form av råd, stöd eller behandling, så att den enskildes eller familjens egna resurser kan utvecklas och tillvaratas. Nämnden ansvarar också för att personer med psykiska funktionsnedsättning får stöd och därmed ökade möjligheter att leva som andra i samhället. Nämnden har ansvar för myndighetsutövning och styrs i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL).

Familjerättsnämnden

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna, Sundbyberg och Ekerö ger råd och stöd till separerade föräldrar och ansvarar för frågor som rör faderskap, adoption, skilsmässa, samarbetsavtal samt utredning om vårdnad, boende, och umgänge. Med den gemensamma nämnden ges bättre förutsättningar att upprätthålla och utveckla en god kvalitet.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i

ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området med mera.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, vissa delar av tobakslagen (platser med rökförbud) samt strålskyddslagen avseende strålskydd i solarier. Nämnden är även kommunstyrelsen behjälplig med kommunens övergripande miljöarbete samt bistår tekniska nämnden vid utvecklingen av avfallsfrågorna i staden.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har dels till uppgift att ombesörja att de som av olika skäl inte klarar av att handha sin ekonomi med mera kan få hjälp av en god man, dels till uppgift att bevaka förmyndares hantering av underårigas förmögenheter.

Valnämnden

I varje kommun ska det finnas en valnämnd. Valnämnden ansvarar för förberedelse och genomförande av val på lokal nivå. Valnämnden ansvarar bland annat för att lämna förslag till indelning i valkretsar och valdistrikt, identifiera vallokaler, samt rekrytera och utbilda valförrättare.

Kommittéer

Staden har två kommittéer; Internationella kommittén och Likabehandlingskommittén. De båda kommittéerna är politiskt sammansatta beredningsorgan till kommunstyrelsen. Deras uppdrag är att samordna, stimulera, främja, kunskapsutveckla och följa stadens internationella arbete respektive arbetet med likabehandling. Stadsledningsförvaltningen stödjer kommittéernas arbete med personella resurser.

Revisionen

Stadens revisorer ska enligt kommunallagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska bland annat granska om stadens årsredovisning har upprättats enligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen och god redovisningssed. Revisorerna ska även pröva om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare ska revisorerna pröva att den kontroll som utövas inom nämnderna är tillräcklig.

Sammanställd redovisning och företagen

Enligt rekommendation nr 17 från Rådet för kommunal redovisning (RKR), är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaperna som den förenklade förvaltningsberättelsen. Solna stad inkluderar koncernföretagen för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning för hela kommunkoncernen.

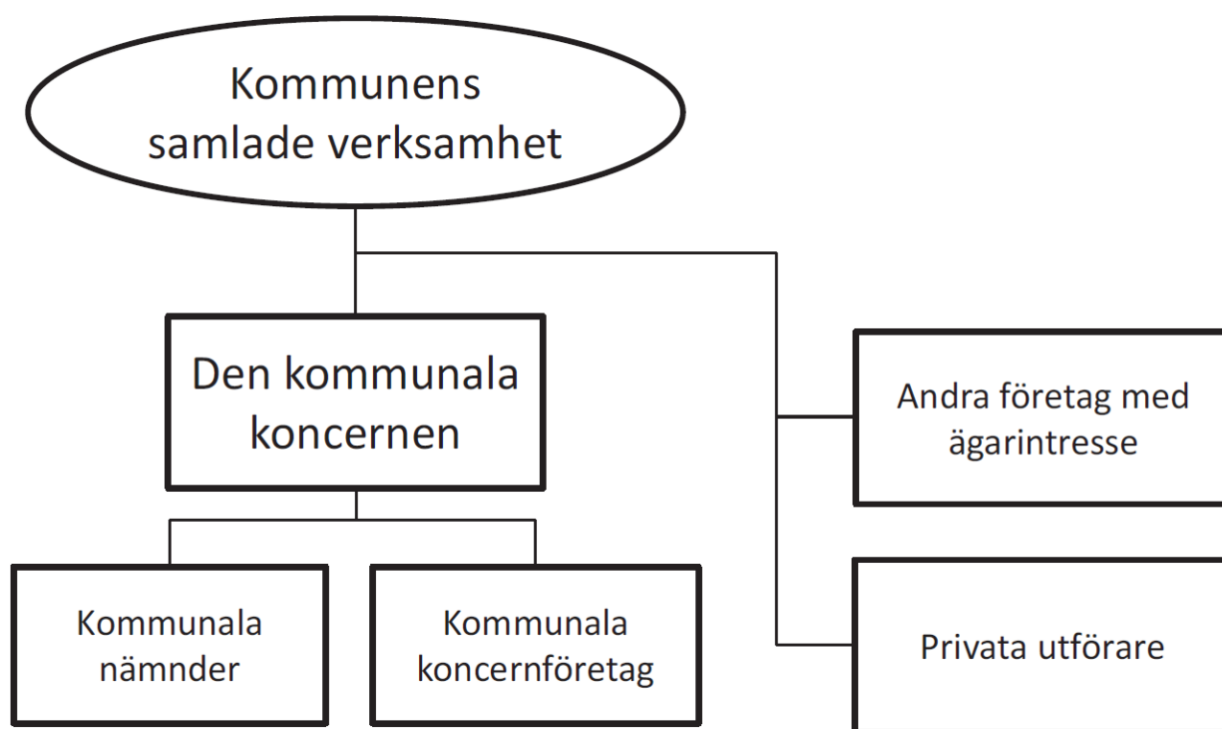
I den sammanställda redovisningen visas stadens och de av staden ägda företagens verksamhet sammantaget. Här ingår företag där staden har ett betydande ägande och ett betydande inflytande.

De kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten är kommunalrättsliga principer såsom lokaliseringprincipen, självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen. Med det kommunala ändamålet avses vad verksamheten syftar till att åstadkomma.

Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag och förbund som ingår i stadens koncern och därmed även formerna för uppsikt. I kommunallagen fastställs att kommunstyrelsen ska pröva om den verksamhet som de kommunala bolagen bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Sådan prövning kommer att ske i samband med årsbokslutet.

Privata utförare ägs inte av staden utan dessa företag driver verksamhet på stadens uppdrag, upphandlade i konkurrens.

Kommunkoncernen

Inom Solnas kommunkoncern finns verksamheter som bedrivs i Solna stad och i företagsform genom aktieföretag och stiftelse. Företagen är helt eller delvis ägda av Solna stad. I stadens koncernredovisning ingår de företag, som staden har ett betydande inflytande i. Ett betydande inflytande anses i allmänhet föreligga när röstandelen överstiger cirka 20 procent. Dessa är Bostadsstiftelsen Signalisten med dotterbolaget Solnabostäder AB, Råsunda Förstads AB med dotterbolaget Överjärva Gård AB, Norrenergi AB samt Solna Vatten AB. Bostadsstiftelsen Signalisten och Råsunda Förstads AB utgör egna koncerner.

Överjärva Gård AB fusioneras under 2023 med moderbolaget Råsunda Förstads AB utifrån beslut i kommunfullmäktige under våren. Bolagsverket har registrerat den pågående fusionen och Överjärva Gård AB väntas upplösas utan att gå i likvidation under sista tertialet 2023. Solna stad äger 30 procent av Solna Tenniscenter AB, men då bolagets verksamhet är av obetydlig omfattning i relation till koncernens omsättning har staden valt att undanta bolaget från den sammanställda redovisningen.

Kommunalförbunden Käppalaförbundet och Norrvatten ingår inte i den sammanställda redovisningen. Solna stads ägarandel uppgår till under 20 procent i dessa kommunalförbund.

Flerårsöversikt kommunkoncernen

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter, mkr	1 356,9	2 030,0	1 991,2	1 860,5	1 843,4
Verksamhetens kostnader, mkr	-3 222,9	-4 722,8	-4 486,7	-4 353,6	-4 418,5
Årets resultat, mkr	974,8	235,6	1 446,8	1 002,3	602,7
Soliditet, procent	61,8	58,4	58,4	55,2	51,7
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, mkr		672,0	714,5	601,9	977,2
Självfinansieringsgrad, procent		166,9	71,1	255,2	81,9
Långfristig låneskuld, mkr	925,0	825,0	825,0	950,0	1 000,0

Kolumn 2023 avser utfall till och med augusti 2023. Uppgifter om investeringar och självfinansieringsgrad finns tillgängliga först i årsbokslutet.

Sammanställda resultatet för koncernen förbättrat

Periodens resultat för koncernen är positivt och uppgår till 974,8 mkr (93,5 mkr samma period 2022). Den stora resultatförbättringen har skett hos Solna stad som ökat resultatet 850,0 mkr i förhållande till motsvarande period föregående år. Resultatförändringen förklaras i all väsentlighet av kapitalmarknadens utveckling respektive år. Norrenergi AB och Råsunda Förstads AB har förbättrat sina resultat jämfört med samma period tidigare år medan Solna Vatten AB minskat förlusten något. Signalisten inklusive dotterbolaget Solnabostäder AB uppvisar

sämre resultat för perioden men prognostiserar ett resultat bättre än budget för helåret.

Verksamhetens intäkter ökar med 20,5 mkr till 1 356,9 mkr samtidigt som verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar ökar med 256,5 mkr till 3 222,9 mkr. Verksamhetens nettokostnader i koncernen ökar med 265,1 mkr i jämförelse med samma period föregående år och uppgår till 2 004,5 mkr. Solna stads externa intäkter uppgår till 653,3 mkr. Intäkterna har minskat med 43,4 mkr i förhållande till motsvarande period 2022. Framför allt är de statliga bidragen lägre än föregående år. Intäkterna för Norrenergi har ökat med 96,6 mkr, vilket beror på prisökningar samt att inledningen av 2023 var kallare än under 2022. Signalisten ökar intäkterna med 11,5 mkr. För Solna Vatten ökar intäkterna med 10,9 mkr där både VA-avgifter och anslutningsavgifter ökar.

Solna stads kostnader uppgår till 2 723,7 mkr och har ökat med 187,2 mkr jämfört med samma period föregående år. Kostnadsökningen förklaras främst av planenliga behovsökningar inom utbildnings- och omvårdnadsområdet såsom personalkostnader, köp av verksamhet samt lokalkostnader. Därutöver har pensionskostnaderna ökat med 45,7 mkr i jämförelse med föregående år till följd av inflationen och det nya pensionsavtalet. Kostnaderna hos Norrenergi ökar med 86,8 mkr mellan delåren på grund av ökade volymer och höga priser på pellets och el. För Signalisten ökar fastighetskostnaderna med 29,1 mkr främst beroende på högre driftskostnader. Kommunkoncernens avskrivningskostnader är 5,6 mkr högre än motsvarande period föregående år, där den största ökningen skett hos Solna Stad som har ökat avskrivningarna med 15,5 mkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med totalt 95,5 mkr i jämförelse med motsvarande period föregående år och uppgår till 2 619,4 mkr.

Koncernens finansnetto uppgår till 309,7 mkr att jämföra med underskott om -690,8 mkr samma period föregående år. Det förbättrade finansnettot förklaras främst av att stadens finansnetto förbättrats med 961,2 mkr jämfört med motsvarande period föregående år, som en följd av förbättrat resultat i kapitalförvaltningen.

Solna stads företag

Företag	Juridisk form	Solnas andel %	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Bostadsstiftelsen Signalisten	stiftelse	100	43,1	56,0	47,5	51,8
Norrenergi AB	aktiebolag	67	79,3	66,7	-25,6	33,3
Solna Vatten AB	aktiebolag	100	-15,5	-16,2	-11,2	-16,0
Råsunda Förstads AB (koncern)	aktiebolag	100	10,0	4,2	4,9	6,9
Råsunda Förstads AB	aktiebolag	100	10,1	6,0	4,9	7,0
Överjärva Gård AB	aktiebolag	100	-0,1	-1,8	0,0	-0,1
Norrvatten	kommunalförbund	19	8,0	11,0	0,0	-1,0
Käppalaförbundet	kommunalförbund	18	19,4	3,9	0,3	17,9
Storstockholms Brandförsvär	kommunalförbund	5				
SÖRAB	aktiebolag	5				
Solna Tenniscenter AB	aktiebolag	30				
Stockholmsregionens Försäkring AB	aktiebolag	6				

Ansvar resultat efter finansnetto, mkr.

Företagens resultatutveckling

Nedan kommenteras resultatutveckling och övriga väsentliga händelser för de företag som ingår i den sammanställda redovisningen. Resultatutvecklingen för Solna stad kommenteras på annan plats i delårsrapporten.

Bostadsstiftelsen Signalisten (inklusive Solnabostäder) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 43,1 mkr (56,0 mkr motsvarande period 2022). Kostnaderna för drift har ökat snabbare än intäkterna under 2023. Prognosen för helåret uppgår till 51,8 mkr jämfört med budgeten på 47,5 mkr.

Norrenergi AB redovisar ett positivt resultat efter finansnetto på 79,3 mkr (66,7 mkr). Intäkterna ökar beroende på prisökningar samt att starten på året varit kallare än 2022. Tillgång på pellets en fortsatt utmaning, inte minst ur prisperspektiv. Bolagets helårsprognos är ett resultat på 33,3 mkr före skatt jämfört med en budget på -25,0 mkr. Den positiva avvikelsen mot budget förklaras av lägre elpriser än budgeterat.

Solna Vatten AB redovisar ett resultat efter finansnetto på -15,5 mkr (-16,2 mkr). Intäkterna ökar 10,9 mkr men även kostnaderna, främst för inköp av råvaror och förnödenheter ökar. Helårsprognosen uppgår till -16,0 mkr och är 4,8 mkr sämre än budget. Underskottet väntas till del kunna täckas av bokslutsdispositioner.

Råsunda Förstads AB (inklusive dotterbolaget Överjärva Gård AB) redovisar ett positivt resultat efter finansiella poster på 10,0 mkr (4,2 mkr). Resultatbättringen är en kombination av högre intäkter, lägre kostnader och förbättrat finansnetto. De lägre kostnaderna kan förklaras med att större underhållsåtgärder kommer genomföras under hösten. Elstöd har erhållits i perioden med 0,6 mkr.

Kommunens företag

Delar av Solna stads verksamheter bedrivs i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Många av dessa verksamheter påverkas av stadens och regionens tillväxt. Det gäller bolagen Solna Vatten AB och Norrenergi AB som försörjer stadsdelarna i Solna med vatten, avlopp, fjärrvärme och fjärrkyla i takt med att staden växer, men även kommunalförbunden Norrvatten och Käppala.

Bostadsstiftelsen Signalisten har, som allmännyttigt bostadsföretag, en uppgift i stadens bostadsplanering. Signalisten har en stor andel fastigheter, som är i behov av upprustning, vilket tillsammans med planerna på nybyggnation innebär en stor utmaning för Signalisten. Det handlar om att kunna möta dessa behov med en fortsatt god ekonomi.

Bostadsstiftelsen Signalisten

Bostadsstiftelsen Signalisten är ett allmännyttigt bostadsföretag i form av en stiftelse till vilken staden tillskjutit hela grundfondskapitalet. Signalisten betraktas ur koncernsynpunkt som ett helägt företag. Från och med år 2001 ingår även det helägda dotterbolaget Solnabostäder AB. Signalisten äger och förvaltar cirka 4 000 bostadslägenheter och 300 verksamhets- och lagerlokaler samt cirka 6 000 bilplatser inklusive de parkeringsplatser som Signalisten hyr från Solna stad.

Norrenergi AB

Norrenergi AB bildades år 2004 och ägs till 2/3 av Solna stad och till 1/3 av Sundbybergs stad. Norrenergi AB producerar, köper, distribuerar och säljer fjärrvärme och fjärrkyla till kunder inom Solna och Sundbyberg med angränsande områden. Sedan 2016 finns avtal mellan Norrenergi AB och Stockholm Exergi (tidigare Fortum Värme) om produktionssamverkan.

År 2017 fattade kommunfullmäktige i Solna och kommunfullmäktige i Sundbyberg beslut om att genomföra en nedströmsfusion av Norrenergi och Miljö AB med dotterbolaget Norrenergi AB. Fusionen genomfördes 2018 och har medfört minskad skuldsättning och konsolidering av bolagets tillgångar, vilket möjliggjort utdelning från Norrenergi AB till ägarna Solna stad och Sundbybergs stad.

Råsunda Förstads AB

Råsunda Förstads AB är helägt av Solna stad och dess verksamhet omfattar i huvudsak förvaltning av egna fastigheter. Bolaget förvaltar de tre fastigheterna stadshuset, biblioteket och Industriviadukten samt mark och byggnader vid Överjärva Gård.

Råsunda Förstads äger sedan år 2005 samtliga aktier i dotterbolaget Överjärva Gård AB. Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 att under 2023 avveckla bolaget Överjärva gård AB genom en fusion med moderbolaget Råsunda Förstads AB. Efter beslut i kommunfullmäktige i maj 2023 har en fusion av Råsunda Förstads AB och Överjärva gård AB registrerats hos Bolagsverket och kommer verkställas under sista tertiet 2023.

Solna Vatten AB

Solna Vatten AB är helägt av Solna stad och driver sedan år 1995 vatten- och avloppsverksamheten i Solna. Bolagets uppgift är att förse stadens invånare med dricksvatten samt att transportera avloppsvatten till reningsverk. Vattnet köps från kommunalförbundet Norrvatten och avloppsvattnet tas om hand och renas av kommunalförbundet Käppalaförbundet. Bolaget är helägt av Solna stad och drivs både med egen personal och genom uppdragsavtal med staden. För drift och underhåll av VA-nätet finns ett flerårsavtal med extern leverantör.

Norrvatten

Norrvatten är ett kommunalförbund som bildades 1926 och förser medlemskommunerna Danderyd, Knivsta, Järfälla, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker med dricksvatten. Solna stads andel av förbundets tillgångar är 19,3 procent vid 2022 års utgång.

Käppalaförbundet

Käppalaförbundet är ett kommunalförbund vars medlemskommuner är Danderyd, Lidingö, Nacka, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna och Värmdö. Käppalaförbundet bildades 1957 och har som uppdrag att ta hand om och rena avloppsvattnet från medlemskommunerna. Avloppsvattnet

leds till förbundets reningsverk, Käppalaverket, på Lidingö. Solna stads andel av förbundets tillgångar är 18,1 procent vid 2022 års utgång.

Storstockholms brandförsvaret

I kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret ingår kommunerna Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundet ska skapa trygghet för de som bor och vistas i medlemskommunerna samt verka för ökad riskmedvetenhet, minskad sårbarhet samt färre olyckor och skador i samhället. Stadens andel är cirka 5 procent.

SÖRAB

SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk AB) bildades 1978. Företaget är ett samarbete mellan tio kommuner i Stockholms län. SÖRAB har som uppgift att driva regionala avfallsanläggningar. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,4 mkr. Stadens andel är cirka 5 procent.

Solna Tenniscenter AB

Solna Tenniscenter AB startade 1985. De fyra intressenterna i klubben är Solna stad, Huvudsta tennisklubb, SJ tennisklubb och Solna tennisklubb. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 0,03 mkr och ägarandelen är 30 procent.

Stockholmsregionens Försäkring AB

Stockholmsregionens Försäkring AB bildades 2008 och är ett kommungemensamt försäkringsbolag inom Stockholms län. Företaget ägs av tjugo kommuner inom Stockholms län. Solna stads aktiekapital i företaget uppgår till 6,2 mkr och ägarandelen är 6 procent.

Ekonomi och noter

I resultaträkning och kassaflödesanalys nedan är utfallen för perioden januari - augusti innevarande år och föregående år. I balansräkningen är det perioden januari - augusti för innevarande år och januari - december för föregående år enligt gällande regelverk.

Resultaträkning

Mkr	Not	Utfall stad 2023	Utfall stad 2022	Budget stad 2023	Prognos stad 2023	Utfall koncern 2023	Utfall koncern 2022
Verksamhetens intäkter	2	653,3	696,7	886,9	963,0	1 356,9	1 336,4
Jämförelsestörande intäkter	3	94,4	124,7	0,0	114,0	81,8	124,7
Verksamhetens kostnader	4-5	-2 723,3	-2 536,0	-4 194,1	-4 209,8	-3 222,9	-2 966,4
Jämförelsestörande kostnader	6	-11,9	-18,7	0,0	-15,0	-11,9	-18,7
Avskrivningar	7	-125,5	-110,0	-184,6	-193,0	-221,0	-215,4
Verksamhetens nettokostnader		-2 113,0	-1 843,4	-3 491,8	-3 340,8	-2 017,1	-1 739,5
Skatteintäkter	8	3 389,4	3 122,6	4 703,7	5 021,0	3 389,4	3 122,6
Generella statsbidrag och utjämning	9	-770,1	-598,7	-1 148,9	-1 152,8	-770,1	-598,7
Verksamhetens resultat		506,3	680,4	63,1	527,4	602,2	784,3
Finansiella intäkter	10	473,4	156,7	132,3	553,2	466,2	105,7
Finansiella kostnader	11	-143,0	-787,5	-100,4	-148,6	-156,5	-796,5
Resultat efter finansiella kostnader		836,8	49,6	95,0	932,0	911,9	93,5
Extraordinära intäkter	12	62,9			62,9	62,9	
Extraordinära kostnader	13				0,0		
Extraordinära poster (netto)		62,9			62,9	62,9	
Periodens resultat		899,7	49,6	95,0	994,9	974,8	93,5

Tabellens utfall avser perioden januari - augusti innevarande år och föregående år.

Balanskravsresultat

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Prognos 2023
Periodens resultat (förändring av eget kapital)	899,7	49,6	994,9
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-280,1	555,1	-337,9
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	10,6	-34,9	10,6
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	630,1	569,8	667,5

Jämförelsestörande intäkter	-94,4	-124,7	-114,0
Jämförelsestörande kostnader	11,9	18,7	15,0
Reserverat för pensioner	13,3	13,3	20,0
Extraordinära poster (Tunnelbane-/ Mälarbaneåtaganden)	-62,9	0,0	-62,9
Resultat efter balanskravsjusteringar och synnerliga skäl	498,0	477,2	525,6

Tabellens utfall avser perioden januari - augusti innevarande år och föregående år.

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Stad 2023	Stad 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		899,7	49,6
Justering för gjorda avskrivningar/nedskrivningar		125,5	110,0
Justering för värdeökning/-minskning av värdepapper		-269,6	520,2
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	14	264,0	259,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 019,6	939,6
Ökning/minskning exploateringsfastigheter/förråd			5,6
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		51,1	50,6
Ökning/minskning kortfristiga placeringar		-99,9	-52,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-134,0	-379,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		836,8	564,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella och immateriella anläggningstillgångar		-310,3	-237,7
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar			
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-195,3	-48,4
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-505,6	-286,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning/minskning långfristiga fordringar			
Ökning/minskning långfristiga skulder		-107,6	10,8
Ny upplåning			
Amortering			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-107,6	10,8
ÅRETS KASSAFLÖDE		223,7	289,1
Likvida medel vid årets början		1 226,0	882,8
Likvida medel vid periodens slut		1 449,7	1 172,0

Tabellens utfall avser perioden januari - augusti innevarande år och föregående år.

Balansräkning

Mkr	Not	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	15			5,1	6,5
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	16	3 534,1	3 376,3	7 306,6	6 970,7
- Maskiner och inventarier	17	51,1	33,2	57,2	40,2
Finansiella anläggningstillgångar	18-20	1 989,3	1 794,1	846,9	651,7
Summa anläggningstillgångar		5 574,5	5 203,6	8 215,8	7 669,2
Omsättningstillgångar					
Förråd med mera	21			63,0	51,7
Fordringar	22	478,1	529,2	553,8	729,7
Kortfristiga placeringar	23	3 460,0	3 072,8	3 460,0	3 072,8
Kassa och bank	24	1 449,7	1 226,0	1 723,5	1 454,9
Summa omsättningstillgångar		5 387,8	4 828,0	5 800,3	5 309,1
SUMMA TILLGÅNGAR		10 962,3	10 031,7	14 016,1	12 978,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	25	7 449,1	6 444,3	8 658,9	7 579,0
varav årets resultat		899,7	241,5	974,8	235,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	26	711,9	600,8	715,3	604,2
Andra avsättningar	27	1 997,5	1 941,1	2 232,6	2 179,8
Summa avsättningar		2 709,3	2 541,9	2 947,9	2 784,1
Skulder					
Långfristiga skulder	28	261,4	369,0	1 175,1	1 182,7
Kortfristiga skulder	29	542,5	676,4	1 234,3	1 432,5
Summa skulder		803,9	1 045,5	24 209,4	2 615,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 962,3	10 031,7	14 016,1	12 978,3

Mkr	Not	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Ansvars- och borgensförbindelser		2 025,0	1 886,4	1 097,9	1 057,8
Pensionsförpliktelser ej upptagna bland skulder/avsättningar	30	1 097,0	1 057,0	1 097,0	1 057,0
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	31	928,0	829,4	0,9	0,8

Tabellens utfall avser perioden januari - augusti för innevarande år och januari - december för föregående år.

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som används i denna rapport är samma som i föregående års årsredovisning. Inga ändrade uppskattningar eller bedömningar avseende tidigare räkenskapsår har haft någon påverkan på den aktuella rapportperioden.

God redovisningssed och rättvisande bild

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) tillämpas i allt väsentligt. Stadens kontoplan och resultaträkningen är anpassade till Kommun-Bas 23 på 4 positioner.

Staden strävar efter att följa god redovisningssed. Staden följer de rekommendationer som lämnats av RKR i allt väsentligt, i den mån avvikelser sker kommenteras de under respektive avsnitt.

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Solna stads arbete med verksamhetsplan och budget innebär att kommunstyrelsen i juni varje år lämnar ett planeringsunderlag inför verksamhetsplan och budget för nästkommande år. Styrelse och nämnder utarbetar därefter verksamhetsplan och budget, internkontrollplan samt konkurrensplan utifrån kommunstyrelsens inriktning och ekonomiska ramar samt i enlighet med stadsledningsförvaltningens anvisningar och tidplan. Respektive nämnd fattar beslut om nämndens verksamhetsplan och budget i oktober månad varje år.

I november tar kommunstyrelsen fram det slutliga förslaget till verksamhetsplan och budget med eventuella förändringar mot föreslagna ramar med anledning av bland annat den ekonomiska utvecklingen och ny befolkningsprognos. Kommunfullmäktige fastställer mål, uppdrag och ekonomiska ramar till styrelse och nämnder samt skattesats. I de fall det sker större förändringar fattar berörd nämnd beslut om en reviderad verksamhetsplan och budget.

Driftbudget: Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna en driftbudget i form av en nettokostnadsram. Nettokostnadsramen är volymlämnade för barnomsorg, utbildning samt vård och omsorg. Beräkningen tar hänsyn till demografiska förändringar och därmed gör det möjligt att flytta resurser från verksamheter, där efterfrågan och behov minskar till verksamheter där efterfrågan och behov ökar. Den volymlämnade ramen används som bas för att avgöra resurserna till verksamheter inom familjerättsnämnden, förskolenämnden, kompetensnämnden, omvårdnadsnämnden, skolenämnden och socialnämnden.

Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettokostnadsramen fördelas av respektive nämnd i form av intäkter och kostnader, samt i vissa fall även per verksamhet. Därefter specificeras driftbudgeten av respektive förvaltningschef i nämndens detaljbudget.

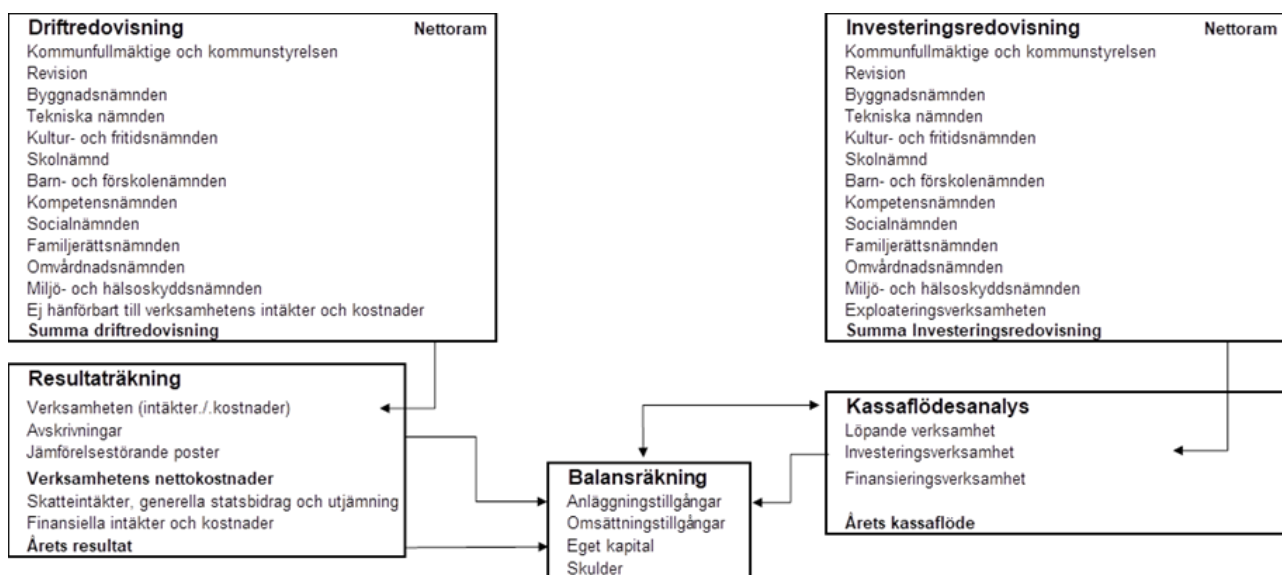
Verksamhetsplan och budget har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår. I de fall en nämnds resursförbrukning avviker från den av kommunfullmäktige tilldelade driftbudgeten sker ingen överföring till kommande års budget.

Investeringsbudget: Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna en investeringsbudget fördelad på olika investeringstyper samt politiska satsningar. Investeringsbudgeten fördelas därefter av respektive förvaltningschef i nämndens detaljbudget. Investeringarna, som är en del av verksamhetsplan och budget, har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. I de fall en nämnds resursförbrukning avviker från den av kommunfullmäktige tilldelade investeringsbudgeten sker ingen överföring till kommande års budget.

Bolagen: Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv. Den löpande verksamheten i stadens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med rapportens övriga delar

Driftredovisningen summeras i resultaträkningens poster. Investeringsredovisning summeras i kassaflödesanalys.

Nämndernas intäkter och kostnader i driftredovisningen ska spegla respektive nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningen, som bara innehåller kommunexterna poster, ingår även interna poster som såsom internhyra och intern ränta samt resursfördelningsposter inom skolnämnden, förskolenämnden samt omvårdnadsnämnden.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 37,5 procent som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25 procent för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet. Gemensam central administration som ekonomi, personal, upphandling, it, kommunikation etcetera fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats i enlighet med RKR R2. Enligt rekommendationen ska kommunalskatten periodiseras och redovisas det inkomstår då den beskattningsbara inkomsten intjänats. Årets resultat har påverkats av en positiv slutavräkning avseende 2022 på 17,9 mkr samt en positiv prognos för slutavräkning 2023 på 30,9 mkr (enligt prognos från SKR, cirkulär 23:36).

Efter perioden och det färdigställda bokslutet har Skatteverket i februari 2023 justerat den kommunalekonomiska utjämningen för åren 2022 och 2023 med totalt 13,7 mkr. Därmed avviker staden ifrån RKR:s yttrande (februari 2023) genom att inte bokföra de ökade kostnaderna för kommunalekonomisk utjämning för år 2022. Detta påverkar resultatet för 2022 med 6,8 mkr.

Statsbidrag

Enligt RKR R17 ska staden upplysa om erhållna men ännu inte intäktsredovisade generella statsbidrag. Staden har erhållit ett statsbidrag för tillfälligt stöd med anledning av kriget i Ukraina på 4,4 mkr. Bidraget avser perioden juni 2022 till och med december 2023.

Staden har även erhållit bidrag för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på 0,6 mkr samt bidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden på 7,5 mkr, vilka avser hela året 2023.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande intäkter eller kostnader är av engångskaraktär, de ska uppgå till väsentligt belopp och är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Staden redovisar intäkter från försäljning av anläggningstillgångar och exploateringsmark samt kostnader för främst omstrukturering och övriga kostnader som jämförelsestörande.

Extraordinära poster

Stadens två överenskommelser med Region Stockholm med flera om medfinansiering av tunnelbanebygget till Arenastaden och Hagalund samt överenskommelsen med Trafikverket om Mäljarbanan redovisas som extraordinära kostnader. Staden redovisar även avtalen om bidrag till stadens medfinansiering av tunnelbanan och Mäljarbanan som extraordinära intäkter. Upplysningar lämnas i not.

Pensioner

Stadens pensionsförpliktelse redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Den del av pensioner till personalen som kan hänföras till den avgiftsbestämda delen har särredovisats och klassificerats som kortfristig skuld i balansräkningen. Övriga pensionsåtaganden som avser pensioner intjänade från 1998 redovisas som avsättningar i balansräkningen. Pensionsåtaganden före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelserna är beräknade enligt RIPS21.

Koncernens totala pensionsförpliktelser finns också beskrivna i förvaltningsberättelsen, förändringen mellan åren består i allt väsentligt av stadens pensionshantering.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Beloppsgränsen för att skilja mellan investeringsutgifter och driftkostnader i Solna stad är två prisbasbelopp, vilket är 105 000 kr för 2023. När skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs ingående komponenter är väsentlig delas tillgången upp på dessa och respektive komponent skrivs av separat. Återanskaffning av komponent redovisas som anskaffning av ny anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta enheten kostnadsförs. Genomgång och aktivering av löpande investeringsutgifter görs projektvis den månad som anläggningen tas i drift i enlighet med stadens rutin för aktivering och avskrivningstider.

Under 2021-2023 har en genomlysning av investeringsprocessen samt anläggningsregistret genomförts. Genomlysningen har bland annat resulterat i ett förtydliggörande av stadens anvisning för gränsdragning mellan investeringsutgifter och driftkostnader samt en förändring av beloppsgränsen för en investeringsutgift. Staden har även infört en kontrollinstans som ser över riktigheten i alla investeringsprojekt innan ett nytt investeringsprojekt registreras i ekonomisystemet. Anledningen till förändringarna är främst att minska risken att driftkostnader felaktigt bokförs som investeringsutgifter. I samband med genomlysningen gjordes kontroller för att minimera risken för att några kostnader för detaljplaner aktiverats. Som ett resultat av genomlysningen har ett flertal objekt i anläggningsregistret identifierats som inte uppfyller stadens krav för att definieras som investeringsutgifter, vilket korrigerats under 2021. Under 2022 genomfördes en inventering av anläggningsregistrets inventarier och maskiner, vilket resulterade i att ytterligare objekt utrangerats. Restvärdet för dessa objekt uppgick till 21,2 mkr, vilket har korrigerats via eget kapital (6,2 mkr) samt årets resultat (15,0 mkr) under 2022, se stadens jämförelsestörande kostnader. Under hösten 2023 kommer den sista delen av genomlysningen genomföras i syfte att utränga äldre anläggningar avseende vägar, parkeringar och parker som saknar koppling till område, väg eller plats. Dessa anläggningar kommer att utrangeras enligt principen att anskaffningsvärdet för anläggningar anskaffade till och med år 2016 utrangeras motsvarande anskaffningsvärdet för reinvesteringar i vägar, parkeringar och parker under perioden 2017-2023.

Som en del av översynen av anläggningsregistret har samtliga äldre anläggningar i stadens anläggningsregister komponentindelats, vilket innebär att staden följer rekommendation RKR R4, vad gäller komponentuppdelad avskrivning. Komponentindelningen har inte påverkat anläggningarnas restvärde.

Staden avviker från delar av rekommendation RKR R4, Materiella anläggningstillgångar vad gäller redovisning av anskaffningsvärde för en materiell anläggningstillgång, som förvärvats genom byte av icke monetär tillgång, gåva eller annan överlåtelse utan symboliskt vederlag. Skäl till avvikelserna är osäkerhet kring att tillförlitligt bedöma värdet av allmän platsmark. En översyn av tillämpning av rekommendationen ska göras.

När en ny anläggningstillgång ska aktiveras görs rutinmässigt en översyn av befintliga restvärden och fastställda nyttjandeperioder för de anläggningstillgångar som avser aktuell fastighet, väg, parkeringsplats eller park. Vid reinvestering i vägar, parkeringsplatser eller parker används principen att anläggningar införskaffade till och med år 2016 som saknar koppling till område, väg eller plats utrangeras med motsvarande anskaffningsvärde.

En årlig inventering av samtliga anläggningstillgångar som avser inventarier görs för att säkerställa att anläggningsredovisningen är korrekt. Ett utvecklingsarbete pågår för att skapa en fungerande rutin för översyn av befintliga restvärden och fastställda nyttjandeperioder för de anläggningstillgångar som avser fastigheter.

Avskrivningar

Utgångspunkt för antaganden om nyttjandetid är RKR:s förslag till avskrivningstider för kommunal verksamhet. Solna stad tillämpar direktavskrivning vid nyinköp av datorer, surfplattor, mobiltelefoner och mediautrustning så som kostnader för tv-apparater, projektorer och skärmar. Standardiserade programvaror, licenser och nyttjanderätter med mera är en driftkostnad. Som beskrivs ovan har anläggningsregistret korrigerats för att uppfylla stadens definition av investeringsutgifter.

Använda avskrivningstider:

- verksamhetsfastigheter 10-100 år
- fritidsanläggningar 7-33 år
- gator, parker, planteringar 10-33 år
- inventarier, maskiner 3-20 år
- konst obegränsad livslängd
- mark obegränsad livslängd.

Exploatering

Exploateringsfastigheter och tomträttsfastigheter som ska avyttras klassificeras som en omsättningstillgång. Utgångspunkten för omklassificeringen av en exploateringsfastighet från anläggningstillgång till omsättningstillgång är att detaljplanen för området vunnit laga kraft och avtal upprättats med exploatör.

För tomträtter utgör fullmäktiges beslut att erbjuda tomträttsinnehavaren att friköpa marken utgångspunkten för omklassificeringen från anläggningstillgång till omsättningstillgång. För exploateringsfastigheter bokförs intäkten på tillträdesdagen efter det att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft. Intäkter vid försäljning av tomträttsfastigheter bokförs senast vid tillträdesdagen.

I samband med en översyn av stadens exploateringsbidrag har ett felaktigt bokfört exploateringsbidrag identifierats. Det identifierade objektet avser allmän platsmark Ulriksdalsfältet som egentligen skulle ha varit bokfört som markförsäljning. Detta har korrigerats via eget kapital.

Finansiella anläggningstillgångar

Staden redovisar medfinansieringsavtal för tunnelbanebygget uppräknade med KPI i de fall det förekommer, som finansiell anläggningstillgång. De avtal som förväntas betalas in inom ett år, redovisas som omsättningstillgång.

Kortfristiga placeringar

Staden följer god redovisningssed enligt vilken värdepapper och fonder i stadens medelsförvaltning värderas till det verkliga värdet på balansdagen. Värderingen baseras på respektive värdepappers stängningskurs på balansdagen. Staden har en finanspolicy som reglerar den finansiella verksamheten och finansiella risker. Inom ramen för finanspolicyen har kommunstyrelsen fastställt riktlinjer för medelsförvaltning.

Riktlinjer för medelsförvaltning reglerar placeringar i likviditetsförvaltning, obligationsförvaltning, långsiktig medelsförvaltning samt reglerar finansieringsrisk och ränterisk, då det sammanlagda värdet på den långfristiga länestocken överstiger 200 mkr.

Staden har inga upptagna lån. Koncernföretagen har upplåning.

Avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig förpliktelse, men där belopp eller tidpunkt för betalning är osäker. De största posterna utgörs av pensionsavsättningar samt förpliktelsen angående infrastrukturåtgärder.

Staden följer RKR R9, Avsättningar och ansvarsförbindelser när det gäller förpliktelsen för infrastrukturåtgärderna tunnelbanan och Mäljarbanan. De framtida betalplanerna räknas upp utifrån prisnivå per balansdagen med antagande om genomsnittlig utveckling av KPI med 2,0 procent och en genomsnittlig utveckling av Entreprenadindex med 2,0 procent. De framtida betalplanerna diskonteras sedan med SKR:s internränta för år 2023 (1,25 %).

Antaganden om framtida prisutveckling är osäker och betalplanerna kan komma att förändras. Även ränteantaganden kan komma att ändras. Framtida förändringar i projektens genomförande eller förändrade marknadsförhållanden kan leda till förändrade förpliktelser för Solna.

De avtal som ska betalas ut inom ett år enligt betalplan, redovisas som kortfristig skuld.

Hyres-/leasingavtal

Stadens hyres-/leasingavtal bedöms i allt väsentligt som operationella utifrån en kompletterande genomgång under 2022. Framtida kostnader för hyresavtal längre än tre år redovisas i tilläggsupplysning operationell leasing.

Sammanställda räkenskaper för den kommunala koncernen

Enligt LKBR ska sammanställda räkenskaper upprättas för den kommunala koncernen. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av nämndernas och bolagens verksamheter och ekonomiska ställning. Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapital som förvärvats vid anskaffningstillfället elimineras. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens räkenskaper tas med i den sammanställda redovisningen.

Inom Solnas kommunkoncern finns verksamheter som bedrivs i Solna stad och i företagsform genom aktiebolag och stiftelse. Företagen är helt eller delvis ägda av Solna stad. I stadens koncernredovisning ingår de företag, som staden har ett betydande inflytande i. Dessa är Bostadsstiftelsen Signalisten i Solna med dotterbolaget Solnabostäder AB, Råsunda Förstads AB med dotterbolaget Överjärva Gård AB, Solna Vatten AB samt Norrenergi AB. Ägarandelen i Norrenergi uppgår till 2/3-delar.

Bostadsstiftelsen Signalisten och Råsunda Förstads AB utgör egna koncerner. Fastighetsaktiebolaget Falkeneraren fusionerades under 2022 med Råsunda Förstads AB utifrån beslut i kommunfullmäktige varvid Falkeneraren upplöses utan att gå i likvidation under sista tertiet 2022. Under 2023 finns ett uppdrag från kommunfullmäktige att fusionera Överjärva Gård AB med moderbolaget Råsunda Förstads AB.

Grundprincipen är att företag där staden har mer än cirka 20 procent av rösterna och där inflytandet får anses vara betydande konsolideras. Hel- och delägda bolag, vars storlek är ringa konsolideras inte. Solna stad äger 30 procent av Solna Tenniscenter AB, men då bolagets verksamhet är av obetydlig omfattning i relation till Solna stads skatteintäkter har staden valt att undanta bolaget från den sammanställda redovisningen.

Kommunalförbunden Käppalaförbundet och Norrvatten ingår inte i den sammanställda redovisningen. Solna stads ägarandel uppgår till under 20 procent i dessa kommunalförbund.

Koncerninterna kostnader och intäkter samt fordringar och skulder elimineras. Dotterbolagens obeskattade reserver beaktas i balansräkningen som eget kapital. I resultaträkningen återförs dotterbolagens bokslutsdispositioner. Skatteskuld i obeskattade reserver redovisas som avsättning i den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med RKR R16. Skillnader i redovisningsprinciper mellan företagen och staden kan förekomma på grund av att olika rekommendationer tillämpas för staden respektive företagen.

Stadens majoritetsägda bolag, som ingår i den sammanställda redovisningen, redovisar enligt K3-regelverket. Staden redovisar materiella anläggningstillgångar enligt RKR R4. Huvudmetoden är att varje enskilt koncernföretag ska konsolideras för sig. Som alternativ metod kan civilrättsliga underkoncerners bokslut konsolideras förutsatt att nödvändiga justeringar görs. I den sammanställda redovisningen har den alternativa metoden använts.

Förvaltningsberättelse

Avsteg från rekommendationen RKR R15 Förvaltningsberättelse har gjorts då vissa rubriker i förvaltningsberättelsen inte är huvudrubriker. De rubriker som utelämnats är ”Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning” samt ”God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning”. De upplysningar som efterfrågas under de utelämnade huvudrubrikerna återfinns i stället i löpande text. Information och analys kopplat till koncernen finns samlat under en och samma huvudrubrik.

Ansvarsförbindelse

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden avseende stadens borgensåtaganden eller pensionsförpliktelser. Under 2021 ändrades pensionsförpliktelserna med anledning av förändrade livslängdsantaganden i SKR:s Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS).

Delårsrapport

Säsongvariationer och cykliska effekter, i form av till exempel semesterlöneskuld, snöröjning, uppvärmning, skolterminer, befolkningsutveckling, kan ha en viss påverkan på delårsresultatet.

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	16,0	13,4		
Taxor och avgifter	245,1	239,5		
Hyror och arrenden	94,3	92,5		
Bidrag	222,3	269,6		
varav bidrag och kostnadsersättningar från staten	220,0	260,6		
Försäljning av verksamhet	75,7	81,7		
Summa	653,3	696,7	1 356,9	1 336,4
Not 3. Jämförelsestörande intäkter				
Exploateringsfastigheter, tomträtter	81,7	124,7	69,1	124,7
Elstöd	12,7		12,7	
Summa	94,4	124,7	81,8	124,7
Anm: Koncernföretagen har i förekommande fall redovisat elstöden som verksamhetens intäkter.				
Not 4. Verksamhetens kostnader				
Personal	-1 037,9	-950,3		
varav pensionskostnader	-173,1	-127,4		
varav pensionsbelopp	-13,3	-13,3		
Lämnade bidrag	-42,2	-43,2		
Köp av huvudverksamhet	-1 218,1	-1 157,8		
Konsulttjänster/inhyrd personal	-106,2	-90,9		
Lokal- och markhyror	-95,1	-84,0		
Övriga verksamhetskostnader	-223,8	-209,7		
Summa	-2 723,3	-2 536,0	-3 222,9	-2 966,4
Not 5. Revision (räkenskaps- och förvaltningsrevision)	-0,9	-0,8		
varav sakkunnigt biträde	-0,4	-0,1		
varav räkenskapsrevision (revisorer och biträde)	-0,2	-0,2		
Not 6. Jämförelsestörande kostnader				
Strukturomvandlingskostnader	-1,2	-8,0	-1,2	-8,0
Utrangeringar av anläggningstillgångar	-10,8	-10,8	-10,8	-10,8
Summa	-11,9	-18,7	-11,9	-18,7
Not 7 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden				
Immateriella anläggningstillgångar				
Verksamhetsfastigheter	-62,8	-56,5		
Fastigheter för affärsverksamhet	-1,3	-0,3		
Publika fastigheter	-48,1	-40,9		
Fastigheter för annan verksamhet	-8,9	-8,9		
Inventarier	-4,4	-3,5		
Summa	-125,5	-110,0	-221,0	-215,4
Not 8. Skatteintäkter				
Preliminär skatteinbetalning	3 340,7	3 034,7	3 340,7	3 034,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	30,9	58,3	30,9	58,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	17,9	29,5	17,9	29,5
Summa	3 389,4	3 122,6	3 389,4	3 122,6
Not 9. Generella statsbidrag och utjämning				
Regleringsbidrag	133,2	155,1	133,2	155,1
Generella statsbidrag	7,2	7,7	7,2	7,7
varav skolmiljarden		5,3		5,3
varav tillfälligt stöd Ukraina	1,9	0,7	1,9	0,7
varav tillfälligt stöd ökade kostnader finansiering		1,7		1,7
varav medel för utökad verksamhetsförlagd utbildning (VFU).	0,4		0,4	
varav medel för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden	5,0		5,0	
Kommunal fastighetsavgift	68,7	67,2	68,7	67,2
Delsumma bidragsintäkter	209,1	230,0	209,1	230,0
Inkomstutjämning	-360,1	-308,9	-360,1	-308,9
Kostnadsutjämning	-446,7	-381,0	-446,7	-381,0
LSS-utjämning	-172,4	-138,9	-172,4	-138,9

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Delsumma bidragskostnader	-979,2	-828,8	-979,2	-828,8
Summa	-770,1	-598,7	-770,1	-598,7
Not 10. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	90,2	129,7	82,2	79,7
Ränteintäkter	32,2	1,5	34,6	2,1
Realisationsvinst	17,7		17,7	
Borgensavgifter	1,8	1,7	0,1	0,1
Optionsersättning	5,0	5,0	5,0	5,0
Intäkt indexreglering medfinansiering tunnelbana, förskott staten	39,7	11,2	39,7	11,2
Övriga finansiella intäkter	6,7	7,7	6,7	7,7
Orealiserad värdeförändring kapitalförvaltning	280,1		280,1	
Summa	473,4	156,7	466,2	105,7
Not 11. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-0,9	-0,1	-14,4	-9,6
Realisationsförlust		-47,4		-47,4
Ränta på pensionsskuld	-56,8	-11,9	-56,8	-11,9
Förvaltningsarvode, bankavgifter m.m.	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Värdereglering finansiell anläggningstillgång		-0,5		
Kostnad indexreglering medfinansiering tunnelbana/Mälärbanan/förskott staten	-85,3	-172,5	-85,3	-172,5
Orealiserad värdeförändring kapitalförvaltning		-555,1		-555,1
Summa	-143,0	-787,5	-156,5	-796,5
Not 12. Extraordinära intäkter				
Bidrag till medfinansiering av tunnelbana				
- Avtal Tygeln 1, Solna station	44,0		44,0	
- Avtal Tygeln 3, Solna station	18,9		18,9	
Summa	62,9		62,9	
Not 13. Extraordinära kostnader				
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 14. Justeringsposter				
Justering av ej rörelsekapitalpåverkande poster				
Förändring pensionsavsättning	111,1	41,2		
Förändring övriga avsättningar	56,4	234,2		
Reavinst försäljning av kortfristig placering	-17,7			
Reaförlust försäljning av kortfristig placering		47,4		
Rättelse beräkning index ingående balans		-70,7		
Utrangering inventarier o byggnader samt rättelse av tidigare fel	114,2	7,7		
Summa	264,0	259,8		
Not 15. Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående bokfört värde			6,5	8,7
Nyanskaffningar				0,1
Periodens avskrivningar			-1,5	-2,2
Summa	0,0	0,0	5,1	6,5
Anskaffningsvärde				10,3
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				-3,7
Restvärde	0,0	0,0	5,1	6,5
Genomsnittlig avskrivningstid:				5,0 år
Stadens immateriella anläggningstillgångar har utrangerats 2021 då de inte fyller kravet för tillgångsslaget.				
Norrenergi har tre egenutvecklade program med bokfört värde 6,5 mkr per 2022-12-31.				
Not 16. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	3 376,3	3 181,8		6 687,6
Nyanskaffningar	332,5	388,0		663,6
Periodens avskrivningar	-121,0	-165,2		-318,5
Utrangeringar/försäljningar/flyttningar	-53,7	-28,3		-61,9
Summa	3 534,1	3 376,3	7 306,6	6 970,7
varav markreserv, exploateringsverksamhet	10,1	38,0		38,0
varav verksamhetsfastigheter	1 683,7	1 657,7		1 657,7
varav fastigheter för affärsverksamhet	1,1	10,4		3 291,6
varav publika fastigheter, naturreservat	1 101,4	1 030,1		1 030,1
varav fastigheter för annan verksamhet	98,5	68,5		68,5
varav pågående investeringar	639,2	571,6		884,9

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Genomsnittlig avskrivningstid:	23,6 år	20,7 år		28,0 år
Avskrivningsmetod: Rak avskrivning på anskaffningsutgiften				
Not 17. Maskiner och inventarier				
Ingående bokfört värde	33,2	36,1		42,6
Nyanskaffningar	0,7	7,4		8,4
Periodens avskrivningar	-4,5	-5,1		-5,5
Utrangeringar/försäljningar/flyttningar	21,7	-5,1		-5,4
Summa	51,1	33,2	57,2	40,2
Genomsnittlig avskrivningstid:	10,7 år	8,9 år		8,1 år
Avskrivningsmetod: Rak avskrivning på anskaffningsutgiften				
Materiella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde	5 585,9	5 290,6		12 273,7
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-2 000,6	-1 881,0		-5 262,8
Restvärde	3 585,2	3 409,6	7 363,8	7 010,9
Not 18. Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier	62,1	62,1	6,6	6,6
Andelar	1 174,3	1 166,9	84,2	76,8
varav i Bostadsstiftelsen Signalisten	88,5	88,5		
varav i Kommuninvest	82,8	75,4		
varav i Storstockholms brandförsvaret	1,3	1,3		
varav i Råstahems Folketshusförening (610 andelar à 10 kr)	0,0	0,0		
varav i Råsunda Förstads AB	75,0	75,0		
varav i Solna Vatten AB	220,0	220,0		
varav i Norrenergi AB	706,7	706,7		
Bostadsrätter	1,9	1,9	5,0	5,0
Grundfondskapital Stiftelsen Filmstadens Kultur	5,0	5,0	5,0	5,0
Långfristiga fordringar	342,4	213,0	342,4	213,0
Bidrag till stadens medfinansiering av tunnelbanan Stockholmsförhandlingen, nominellt	368,4	330,5	368,4	330,5
Bidrag till stadens medfinansiering av tunnelbanan Stockholmsförhandlingen, indexuppräknig	35,2	14,7	35,2	14,7
Summa	1 989,3	1 794,1	846,9	651,7
Not 19. Aktier				
Råsunda Förstads AB (150 000 aktier à 50 kr)	7,5	7,5		
Solna Vatten AB (100 aktier à 100 000 kr)	10,0	10,0		
Norrenergi AB	38,0	38,0		
varav aktiekapital (28 aktier à 1 000 000 kr)	28,0	28,0		
Stockholmsregionens Försäkring AB (61 717 aktier à 100 kr)	6,2	6,2	6,2	6,2
Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB) (400 aktier à 1 000 kr)	0,4	0,4	0,4	0,4
Solna Tenniscenter AB (300 aktier à 100 kr)	0,0	0,0	0,0	0,0
Inera AB (5 aktier à 8 500 kr)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	62,1	62,1	6,6	6,6
Not 20. Långfristiga fordringar				
Stiftelsen Stockholms studentbostäder	0,5	0,5	0,5	0,5
Stockholmsförhandlingen förskott staten	169,5	94,6	169,5	94,6
Ågarlån Käppalaförbundet	172,3	117,9	172,3	117,9
Summa	342,4	213,0	342,4	213,0
Not 21. Förråd med mera				
Varulager			63,0	51,7
Summa	0,0	0,0	63,0	51,7
Not 22. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	49,5	58,5		130,5
varav koncerninterna kundfordringar	1,5	11,1		
Statsbidragsfordringar	43,1	31,9		35,2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	91,8	103,0		213,2
Upplupna skatteintäkter	147,5	220,5		220,5
Mervärdesskatt	78,8	103,3		103,3
Andra fordringar	67,4	11,8		27,0
Summa	478,1	529,2	553,8	729,7
Not 23. Kortfristiga placeringar				
Svenska aktier (kapitalförvaltning)	1 168,5	1 043,1	1 168,5	1 043,1

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Globala aktier (kapitalförvaltning)	1 360,1	1 186,2	1 360,1	1 186,2
Obligationer (kapitalförvaltning)	931,5	843,5	931,5	843,5
Summa	3 460,0	3 072,8	3 460,0	3 072,8
Delårets/Årets värdeförändring inklusive upplupna fondrabatter	386,8	-541,8	386,8	-541,8
Anm: Kortfristiga placeringar värderas enligt LKBR till verkligt värde.				
Not 24 Kassa och bank				
Bankkonton	1 449,7	1 226,0	1 723,5	1 454,9
Summa	1 449,7	1 226,0	1 723,5	1 454,9
Not 25. Eget kapital				
Ingående eget kapital	6 444,3	6 224,1	7 579,0	7 373,3
Utrangering/rättelse av tidigare fel	105,1	-21,2	105,1	-29,9
Delårets/årets resultat	899,7	241,5	974,8	235,6
Utgående eget kapital	7 449,1	6 444,3	8 658,9	7 579,0
Anm: Utrangering/rättelse av tidigare fel består under 2023 av en rättning av en felaktigt bokförd exploateringsintäkt avseende allmän platsmark Ulriksdalsfältet (105,1 mkr), se även not 28 Långfristiga skulder.				
Not 26 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning, inkl. löneskatt	600,8	541,3		
Pensionsutbetalningar	-10,5	-15,3		
Nyintjänad pension	54,3	50,1		
Ränte- och basbeloppsuppräknig	45,7	11,3		
Förändring av löneskatten	21,7	11,6		
Övrig post	-0,1	1,8		
Utgående avsättning, inkl. löneskatt	711,9	600,8	715,3	604,2
Varav avsättning pensioner omstruktureringkostnader				
Ingående avsättning SAPsök, omstrukturering, inkl. löneskatt	0,6	3,4		
Årets utbetalningar	-0,2	-2,2		
Förändring av löneskatt	0,0	-0,5		
Övrigt	0,0	-0,1		
Utgående avsättning pensioner omstruktureringkostnader	0,4	0,6		
Not 27 Andra avsättningar				
Ingående andra avsättningar	1 941,1	1 793,0	2 179,8	2 043,9
Överföring till kort skuld		-28,0		-28,0
lanspråktaget	-12,3	-4,2	-16,0	-16,3
Förändring av nuvärdet	68,7	180,3	68,7	180,3
Utgående andra avsättningar	1 997,5	1 941,1	2 232,6	2 179,8
Uppskjutna skatter som ingår i andra avsättningar			261,0	238,8
Tilläggsupplysning Andra avsättningar:				
Avsättning naturreservat Igelbäcken				
Ingående balans	4,0	4,6		
lanspråktaget, reservatets skötsel	0,0	-0,6		
Utgående balans Avsättning naturreservat Igelbäcken	4,0	4,0		
De infrastrukturella åtagandena gällande Stockholmsförhandlingen, Sverigeförhandlingen och Mälardalen är upptagna utifrån gällande avtal och betalplaner samt nu kända marknadsförhållanden. Framtida förändringar i avtal, projektens genomförande eller förändrade marknadsförhållanden kan leda till förändrade kostnader och intäkter för Solna.				
Förpliktelse medfinansiering av tunnelbana Arenastaden (Stockholmsförhandlingen)				
Ingående balans	547,1	524,9		
Överföring enligt betalplan till/från kort skuld		-28,0		
lanspråktaget	-1,9	-3,6		
Förändring av nuvärdet	14,6	53,8		
Utgående balans Förpliktelse medfinansiering av tunnelbana Arenastaden (Stockholmsförhandlingen)	559,8	547,1		
Anm: Medfinansiering tunnelbanan enligt tilläggsavtal till Huvudavtal och delprojektavtal avseende utbyggd tunnelbana enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse samt betalplan beslutad av parterna december 2021. Årliga betalningar väntas uppgå till 28 mkr 2023, 37 mkr 2024, 189 mkr 2025, 121 mkr 2026, 45 mkr 2027 och 22 mkr 2028. Dessutom tillkommer kostnader för indexering. År 2016 betalades nominellt 20 mkr, 2017 61,5 mkr, 2018 148,1 mkr, 2019 157,7 mkr, 2021 0,6 mkr och 2022 betalades 10,2 mkr ut i enlighet med avtalet. Perioden januari till augusti 2023 har 14,1 mkr betalats ut.				
Förpliktelse medfinansiering av tunnelbana Hagalund (Sverigeförhandlingen)				
Ingående balans	530,5	469,6		
lanspråktaget	-10,3			

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Förändring av nuvärdet	13,2	60,8		
Utgående balans Förpliktelse medfinansiering av tunnelbana Hagalund (Sverigeförhandlingen)	533,4	530,5		
Anm: Medfinansiering utbyggnad av tunnelbanestation Södra Hagalund enligt avtal Sverigeförhandlingen. Betalplanen gäller från december 2022. Årliga betalningar väntas uppgå 0 mkr 2023, 32 mkr 2024, 119 mkr 2025, 165 mkr 2026, 73 mkr 2027 och 11 mkr 2028. Kostnader för indexering tillkommer. År 2017 betalades nominellt 40 mkr, 2018 60 mkr, 2019 95 mkr och 2022 55,0 mkr i enlighet med avtalet. Under 2023 har inga utbetalningar skett.				
Förpliktelse medfinansiering av Mäljarbanan				
Ingående balans	859,5	793,8		
Förändring av nuvärdet	40,9	65,6		
Utgående balans Förpliktelse medfinansiering av Mäljarbanan	900,3	859,5		
Anm: Medfinansiering utbyggnad av Mäljarbanan enligt avtal Trafikverket. Årliga betalningar bedöms uppgå till 300 mkr 2028, 100 mkr 2030 och 200 mkr 2034. Exakta betaldatum bestäms av när villkoren i avtalet uppfylls. Kostnader för indexering tillkommer. Inga utbetalningar har ännu skett enligt avtalet.				
Not 28 Långfristiga skulder				
Övriga skulder till kreditinstitut				825,0
Summa långfristiga skulder	0,0	0,0		825,0
Skuld för offentliga bidrag	11,4	9,2		9,2
Skuld förutbetalda exploateringsintäkter	250,0	359,9		348,5
Summa förutbetalda intäkter	261,4	369,0		357,7
Summa långfristiga skulder och förutbetalda intäkter	261,4	369,0	1 175,1	1 182,7
Tilläggsupplysning förutbetalda intäkter				
Ingående förutbetalda intäkter	359,9	327,0		
Årets inbetalningar	63,0	83,5		
Under året resultatförda intäkter	-67,8	-52,5		
Omföring från föregående år		1,9		
Rättelse av fel tidigare år	-105,1			
Utgående förutbetalda intäkter som regleras över flera år	250,0	359,9		
Förutbetalda intäkter per exploateringsprojekt				
Pågående exploateringsprojekt				
Kvarteret Stora Frösunda		63,2		
Kvarteret Västerjärva (f.d. Grönlingen, Järvastaden)	5,5	5,5		
Kvarteret KS-KI Solnavägen	10,5	10,5		
Kvarteret Styckjunkaren, Huvudsta	11,6	11,6		
Kvarteret Tomtebodadepån	42,7	42,7		
Kvarteret Startboxen, Nya Ulriksdal	13,1	13,1		
Kvarteret Sparrisen, Huvudsta	24,0	24,0		
Kvarteret Ulriksdalsfältet, detaljplan 1 och 3		105,1		
Kvarteret Idrottsplatsen, Frösunda	11,1	11,1		
Kvarteret Ballongberget, Frösunda	12,1	12,1		
Kvarteret Banken, Solna centrum	2,0	2,0		
Kvarteret Bollen, Råsunda	1,4	1,4		
Kvarteret Fogdevreten, Solnavägen	19,8	19,8		
Kvarteret Huvudsta 3:1, Jonstorpsvägen	74,8	21,4		
Kvarteret Tygeln 2, Solna station	0,0	4,6		
Kvarteret Bagartorp	11,8	11,8		
Kvarteret Triangeln, Bergshamra	5,9			
Kvarteret Gårdsvägen, Solna station	3,7			
Summa	250,0	359,9		
Rättelse av fel tidigare år består under 2023 av en rättning av en felaktigt bokförd exploateringsintäkt avseende allmän platsmark Ulriksdalsfältet (105,1 mkr), vilken korrigerats via eget kapital, se även not 25 Eget kapital.				
Not 29. Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	128,5	163,6		343,5
varav övertidsskuld inkl. sociala avgifter	2,0	2,7		
varav semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	21,8	60,8		
Upplupna pensionskostnader, avgiftsbestämd del	48,2	42,3		42,3
Upplupen löneskatt pensioner, avgiftsbestämd del	21,7	20,3		20,3
Skulder till koncernföretag	38,4	74,9		
Leverantörsskulder	156,6	231,1		373,3
varav koncerninterna leverantörsskulder	1,7	10,2		
Personalens skatter, arbetsgivaravgifter och löneavdrag	46,7	43,0		43,0
Skulder till staten	40,8	36,7		36,7
Anslutningsavgifter				471,6
Skatteskulder				31,6
Kort skuld betalplan tunnelbana	14,0	28,0		28,0

Mkr	Stad 2023	Stad 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Andra kortfristiga skulder	47,6	36,5		42,2
Summa	542,5	676,4	1 234,3	1 432,5
Not 30. Pensionsförpliktelser ej upptagna bland skulder/avsättningar				
Ingående pensionsförpliktelse (pension intjänad före 1998 inkl. löneskatt)	1 057,0	1 124,3		1 124,3
Pensionsutbetalningar	-37,3	-52,7		-52,7
Nyintjänad pension	2,3	-13,2		-13,2
Ränte- och basbeloppsuppräkring	67,5	26,3		26,3
Förändring löneskatt	7,8	-13,1		-13,1
Övrig post	-0,4	-14,6		-14,6
Utgående pensionsförpliktelse	1 097,0	1 057,0	1 097,0	1 057,0
Aktualiseringsgrad i procent	89,0	89,0		
varav pensionsförpliktelser för visstidspension/ålderspension till aktiva/passiva förtroendevalda m.fl.	26,1	21,4		
Antal förtroendevalda (aktiva)	4	4		
Överskottsmedel försäkring per 2009 för pensionsförpliktelse i nedlagda Solna-Sundbybergs brandförsvarsförbund.		0,3		
Not 31. Övriga ansvars- och borgensförbindelser				
Gentemot kommunens företag	928,0	829,4		
varav Norrenergi AB	153,0	154,4		
varav Bostadsstiftelsen Signalisten	775,0	675,0		
Övriga ansvarsförbindelser Bostadsstiftelsen Signalisten			0,9	0,8
Summa	928,0	829,4	0,9	0,8
Summa pensions-, ansvars- och borgensförbindelser	2 025,0	1 886,4	1 097,9	1 057,8
Garantiförpliktelser				
Käppalaförbundet (för skuld mot externa finansiärer)	270,5	256,1		
Kommunalförbundet Norrvatten (för skuld mot externa finansiärer)	296,0	261,6		
Summa	566,5	517,7		
Ägarlån				
Käppalaförbundet	172,3	117,9		
Summa	172,3	117,9		
Anm: Garantiförpliktelse för förbundens lån utifrån ägarandel (Käppalaförbundet 18,1 % och Norrvatten 19,3 %).				
Tilläggsupplysning operationell leasing				
Framtida hyres-/leasingavgifter (avtalstid längre än 3 år)				
- hyreskostnad förfaller inom ett år	77,6	93,3		
- hyreskostnad förfaller senare än ett år men inom fem år	146,5	109,6		
- hyreskostnad förfaller senare än fem år	332,8	326,7		
Summa	556,9	529,7		

Anm: beloppen i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt.

Särredovisning upprättat enligt Lag om allmänna vattentjänster (2006:412, 50 §) hos Solna Vatten AB, solna.se/solnavatten samt enligt Fjärrvärmelag (2008:263) hos Norrenergi AB, norrenergi.se och energimarknadsinspektionen, ei.se

Driftredovisning

Mkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Nettobudget	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	64,2	64,0	-158,3	-140,1	-94,0	-76,1	-144,3	2,2
Revisionen	0,0	0,0	-0,9	-0,8	-0,9	-0,8	-1,8	0,3
Byggnadsnämnden	21,7	18,6	-22,2	-21,5	-0,4	-2,9	-7,1	4,3
Tekniska nämnden	402,7	378,1	-451,8	-388,3	-49,1	-10,2	-44,2	-19,7
Kultur- och fritidsnämnden	22,0	21,9	-131,6	-114,0	-109,7	-92,1	-168,8	2,8
Skolnämnden	143,9	155,1	-835,1	-790,6	-691,2	-635,5	-1 042,9	4,0
Förskolenämnden	69,1	76,1	-440,1	-417,4	-371,0	-341,3	-573,6	11,4
Kompetensnämnden	28,5	46,2	-53,8	-71,2	-25,2	-25,0	-42,5	3,1
Socialnämnden	37,1	32,0	-166,0	-163,6	-129,0	-131,6	-227,4	22,6
Familjerättsnämnden	3,2	3,1	-6,0	-5,9	-2,8	-2,8	-4,6	0,3
Omvårdnadsnämnden	113,4	128,2	-725,0	-691,2	-611,6	-562,9	-938,5	14,1
Miljö- och hälsoskydds- nämnden	7,7	8,8	-15,5	-14,4	-7,7	-5,6	-13,1	1,0
Ej hänförligt till verksamhetens intäkter och kostnader*	-260,3	-235,6	283,0	282,8	22,7	47,2	-98,5	88,4

Verksamhetens intäkter och kostnader	653,3	696,7	-2 723,3	-2 536,2	-2 070,0	-1 839,5	-3 307,2	134,8
---	--------------	--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------------

* Posten avser avskrivningar, internposter avseende resursfördelning, arbetsgivaravgifter och ränta.
Tabellens utfall och budgetavvikelse avser perioden januari - augusti respektive år medan budget avser belåret.

Investeringsredovisning

Mkr	Periodutfall			Årsbudget	
	2023	2022	Differens 23/22	Budget	Återstår av budget
Kommunstyrelsen	35,0	3,4	31,6	100,0	65,0
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	94,7	77,6	17,1	183,0	88,3
Kultur- och fritidsnämnden	0,4	1,8	-1,3	3,2	2,8
Skolnämnden	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0
Förskolenämnden	0,0	0,3	-0,3	1,0	1,0
Kompetensnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Familjerättsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omvårdnadsnämnden	0,0	0,6	-0,6	1,5	1,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsverksamheten	180,2	151,8	28,4	0,0	-180,2
Summa investeringar	310,3	235,5	74,8	292,8	-17,5

Tabellens utfall avser perioden januari - augusti innevarande år och föregående år.

*Kommunrevisionen**Till: Kommunfullmäktige***Revisorernas bedömning av delårsrapporten 2023-08-31****Uppdraget**

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Granskning

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsd i kommunal verksamhet och granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning är vår bedömning att delårsrapporten för Solna Stad är upprättad i enlighet med lagens krav samt med tillämpning av redovisningsprinciper och gällande normering av god revisionsd. Vidare bedömer vi att kommunen har uppnått balanskravsresultatet vid delåret samt i helårsprognosen.

För 2023 finns tre finansiella mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Samtliga av de finansiella målen prognosticeras att uppfyllas under året. Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

I Solna Stads fastställda budget för 2023 finns fyra övergripande verksamhetsmål och 37 nämndmål. Kommunstyrelsens bedömning är att samtliga övergripande verksamhetsmål kommer att uppnås under året. Vidare bedömer styrelsen att 20 av 37 nämndmål kommer att uppfyllas helt, 12 uppfyllas till stor del och fem mål delvis uppfyllas under året. Vi ser i dagsläget ingen anledning att göra någon annan helhetsbedömning än kommunstyrelsen gör i sin delårsrapport. Däremot är vår bedömning att kommunstyrelsen framåt bör se över och avgränsa de verksamhetsmål som har en särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning och för dessa åstadkomma mer tydliga målvärden/mätvärden så att en årlig utvärdering av dessa mål underlättas.

Kommunens delårsresultat uppgår till 899,7 mnkr. Årsprognosen uppgår till 994,9 mnkr, ett överskott på 899,9 mnkr jämfört med budgetresultatet om 95 mnkr.

Vår sammanfattande bedömning är att:

- Delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed
- Samtliga finansiella mål uppnås enligt prognosen
- Kommunstyrelsen framåt bör se över och avgränsa de verksamhetsmål som har en särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning och för dessa åstadkomma mer tydliga målvärden/mätvärden så att en årlig utvärdering av dessa mål underlättas.

Granskningens resultat framgår av bifogad revisionsrapport.

Solna 2023-10-18

DocuSigned by:
Robert Gidehag
C3102939AC3A462...
Robert Gidehag

DocuSigned by:
Jan Perers
8C338C3DDCA9445...
Jan Perers

DocuSigned by:
Per Engström
82783D109F57472...
Per Engström

DocuSigned by:
Anders Palm
8846A03F38744A0...
Anders Palm

DocuSigned by:
Kjell Sandin
E98E834BF0AD4D2...
Kjell Sandin

DocuSigned by:
Gustav Olofsson
A7A63C8F8268425...
Gustav Olofsson

DocuSigned by:
Beatrice Rydfjäll
D3806326FBBC401...
Beatrice Rydfjäll

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-08-31

Granskningsrapport*

Solna Stad

—

KPMG AB

2023-10-18

* Bilaga 1: Yttrande om delårsrapport

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav samt med tillämpning av redovisningsprinciper och gällande normering av god redovisningssed.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat och prognos

Kommunens delårsresultat uppgår till 899,7 mnkr.

Årsprognosen uppgår till 994,9 mnkr, ett överskott på 899,9 mnkr jämfört med budgetresultatet om 95 mnkr.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravsresultatet vid delåret samt i helårsprognosen.

Verksamhetsmål

Vi ser i dagsläget ingen anledning att göra någon annan helhetsbedömning än kommunstyrelsen gör i sin delårsrapport. Däremot är vår bedömning att kommunstyrelsen framåt bör se över och avgränsa de verksamhetsmål som har en särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning och för dessa åstadkomma mer tydliga målvärden/mätvärden så att en årlig utvärdering av dessa mål underlättas.

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Delårsrapportens räkenskaper

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Formkrav

- Delårsrapporten möter de i 13 kap. 2§ LKBR definierade formkraven på en delårsrapports innehåll: en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse.
- Delårsrapporten lever vidare upp till de i RKR R17 Delårsrapport preciserade formkraven inklusive en översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Väsentliga redovisningsprinciper

- Rättelse av fel. Solna stad har genomfört en rättelse av fel avseende en felaktigt bokförd exploateringsintäkt avseende allmän platsmark. Felet har av staden bedömts som väsentligt varför det har korrigerats över eget kapital i enlighet RKR:s rekommendationer.

Granskning av sammanställda räkenskaper

- Vid vår granskning av den sammanställda redovisningen har vi inte noterat några väsentliga avvikelser. Enligt "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision krävs att även de i kommunkoncernen ingående bolagen varit föremål för översiktlig granskning för att det sakkunniga biträdet skall kunna formellt yttra sig över den sammanställda redovisningen. Då delårsgranskning av bolagen inte har genomförts som en del av vårt uppdrag för Solna stad har vi inte kunna genomföra vår granskning enligt "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Finansiella mål

Finansiellt mål	Prognos	Måluppfyllelse
<ul style="list-style-type: none"> Skattesatsen ska bibehållas under planeringsperioden på 17,37 per skattekrona. (År 2022: 17,12 per skattekrona)	<ul style="list-style-type: none"> Kommunstyrelsen bedömer att målet kommer att uppfyllas genom en fortsatt god balans mellan utvecklingen av stadens intäkter och kostnader	
<ul style="list-style-type: none"> Resultat efter balanskrav och synnerliga skäl ska år 2023 minst uppgå till 95 mkr. (År 2022: budgeterat resultat 95 mkr)	<ul style="list-style-type: none"> Resultat efter balanskrav och synnerliga skäl uppgår i delårsbokslutet till 498 mkr och prognostiseras till 525 mkr för helåret 2023	
<ul style="list-style-type: none"> Nettoinvesteringar ska inte överstiga 1 100 mkr över en rullande femårsperiod. (År 2022: 1 200 mkr över en rullande femårsperiod)	<ul style="list-style-type: none"> Tillsammans med delårsrapportens årsprognos för 2023 om 308,3 mkr blir prognostiserade femårsutfallet 2019 - 2023 1 084,7 mkr.	

Verksamhetsmål:

Kommunstyrelsens bedömning är att samtliga fyra övergripande mål kommer att uppnås. I delårsrapporten bedömer även styrelsen att 20 av 37 nämndmål kommer att uppfyllas helt, 12 uppfyllas till stor del och fem mål delvis uppfyllas under året.

God ekonomisk hushållning (forts.)

Vi kan konstatera att Solna stad har en styrmodell där kommunfullmäktige fastställer såväl nämndmål som olika former av nyckeltal/mått för de beslutade målen. Här ingår även verksamhetsmål för en god ekonomisk hushållning. Vid uppföljning görs sedan en samlad bedömning av utvecklingen av olika mått samt även hur olika aktiviteter genomförts.

Mot bakgrund av att fullmäktige inte beslutat vilka målvärden som ska uppnås innebär denna modell vissa svårigheter i bedömningen av om resultatet och prognosen är förenligt med de mål som beslutats, särskilt med anknytning till en god ekonomisk hushållning.

Vi ser i dagsläget ingen anledning att göra någon annan helhetsbedömning än kommunstyrelsen gör i sin delårsrapport. Däremot är vår bedömning att kommunstyrelsen framåt bör se över och avgränsa de verksamhetsmål som har en särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning och för dessa åstadkomma mer tydliga målvärden/mätvärden så att en årlig utvärdering av dessa mål underlättas.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt Kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

- Kommunstyrelsen i Solna stad redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen samt i delårsrapportens tabeller.
- Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 667,5 mkr.
- Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

- Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.
- En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det redovisade prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Avseende verksamhetsmålen ser vi i dagsläget ingen anledning att göra någon annan helhetsbedömning än kommunstyrelsen gör i sin delårsrapport. Däremot är vår bedömning att kommunstyrelsen framåt bör se över och avgränsa de verksamhetsmål som har en särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning och för dessa åstadkomma mer tydliga målvärden/mätvärden så att en årlig utvärdering av dessa mål underlättas.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär. Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Stockholm den 18 oktober 2023

Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

Mikael Lind
Certifierad kommunal revisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Solna stad

Org. nr 212000-0183

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter för Solna kommun för perioden 2023-01-01—2023-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse". Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vi anser att granskningen av den förenklade förvaltningsberättelsen ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Då koncernföretagens delårsrapportering, som legat till grund för den sammanställda redovisningen, inte har varit föremål för översiktlig granskning har vi inte kunnat genomföra vår granskning enligt "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. De sammanställda räkenskaperna har därmed inte varit föremål för granskning och vi uttalar oss därför inte beträffande sammanställda räkenskaper.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Stockholm den 18 oktober 2023

KPMG AB

Tomas Mathiesen

Auktoriserad revisor

Kommunstyrelsen**§ 110****Fastställande av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens sammanträdesdagar 2024 (KS/2023:216)****Beslut**

Kommunstyrelsen fastställer följande sammanträdesdagar för kommunstyrelsen under 2024, med start kl. 17:00 om inget annat framgår av föredragningslistan.

Våren

5 februari
11 mars
15 april
13 maj
3 juni
17 juni

Hösten

19 augusti
16 september
14 oktober
11 november
2 december
16 december

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer följande sammanträdesdagar för kommunfullmäktige under 2024, med start kl. 18:00 om inget annat framgår av föredragningslistan.

Våren

19 februari
25 mars
29 april
27 maj
17 juni

Hösten

2 september
30 september
28 oktober
25 november (budget)
26 november (tisdag)
16 december

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens sammanträdesdagar ska fastställas för år 2024.

Kommunfullmäktiges sammanträden hålls vanligtvis sista måndagen varje månad, utom i juli månad och i de fall då särskilda skäl föranleder att mötena förläggs på annan måndag. Kommunstyrelsen sammanträder i regel två veckor före kommunfullmäktige och av naturliga skäl anpassas dessa tider till kommunfullmäktiges sammanträdesdagar.

I stadsledningsförvaltningens förslag har hänsyn tagits till helgdagar samt när beslut om ekonomiska underlag (såsom årsredovisning, delårsrapporter samt verksamhetsplan och budget) ska fattas. I det sammanhanget har hänsyn även tagits till att alla nämnder ska kunna hantera sina respektive underlag innan det samlade underlaget redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Yrkanden

Sara Kukka-Salam (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag med tillägg enligt *bilaga 5*.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut, nämligen förvaltningens förslag samt ett tilläggsförslag till förvaltningens förslag enligt *bilaga 5*.

Ordförande frågar först om kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt det.

Ordförande frågar därefter om kommunstyrelsen beslutar enligt tilläggsförslaget till förvaltningens förslag och konstaterar att kommunstyrelsen avslår tilläggsförslaget.

Ordförande konstaterar därmed att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag utan tillägg.

Reservation

Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) reserverar sig mot beslutet att inte bifalla tilläggsförslaget enligt *bilaga 5*.

Kommunstyrelsen i Solna, 2023-10-16

KS/2023:216

Ärende 9, Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens sammanträdesdagar 2024

Yrkande

Vi ser det som önskvärt att fritidspolitiker som också har barn ska kunna nyttja skollov med sina barn samtidigt som de fullgör sina folkvalda uppdrag för Solna stad. Därför föreslår vi att mötesplanen revideras så att kommunfullmäktige vecka 44 inte krockar med ett kommande höstlov.

Vi yrkar bifall till stadsledningsförvaltningens förslag med tillägg:

Att uppdra till stadsledningsförvaltningen att återkomma till kommunstyrelsen med revidering av sammanträdesdagarna i syfte att inte sammankalla kommunfullmäktige under höstlovet.

Lars Rådén
Moderaterna

Peter Edholm
Liberalerna

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-08-22
KS/2023:216

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens sammanträdesdagar 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer följande sammanträdesdagar för kommunstyrelsen under 2024, med start kl. 17:00 om inget annat framgår av föredragningslistan.

Våren

5 februari
11 mars
15 april
13 maj
3 juni
17 juni

Hösten

19 augusti
16 september
14 oktober
11 november
2 december
16 december

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer följande sammanträdesdagar för kommunfullmäktige under 2024, med start kl. 18:00 om inget annat framgår av föredragningslistan.

Våren

19 februari
25 mars
29 april
27 maj
17 juni

Hösten

2 september
30 september
28 oktober
25 november (budget)
26 november (tisdag)
16 december

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens sammanträdesdagar ska fastställas för år 2023.

Kommunfullmäktiges sammanträden hålls vanligtvis sista måndagen varje månad, utom i juli månad och i de fall då särskilda skäl föranleder att mötena förläggs på annan måndag. Kommunstyrelsen sammanträder i regel två veckor före kommunfullmäktige och av naturliga skäl anpassas dessa tider till kommunfullmäktiges sammanträdesdagar.

I stadsledningsförvaltningens förslag har hänsyn tagits till helgdagar samt när beslut om ekonomiska underlag (såsom årsredovisning, delårsrapporter samt verksamhetsplan och budget) ska fattas. I det sammanhanget har hänsyn även tagits till att alla nämnder ska kunna hantera sina respektive underlag innan det samlade underlaget redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Alessandra Wallman
Biträdande stadsdirektör

Rebecka Engvall
Stadssekreterare

Kommunstyrelsen**§ 111****Solna stads VA-policy (KS/2023:163)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer Solna stads VA-policy enligt förslag daterad 2023-09-04.

Sammanfattning

Enligt Lagen om Allmänna Vattentjänster ska det from 1 januari 2024 finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun som är beslutad av kommunfullmäktige. Framtagande av vattentjänstplan inkluderar framtagande av en vatten- och avloppspolicy (VA-policy) som är Solna stads strategiska inriktning för vatten- och avloppsverksamheten. Syftet med Solna stads VA-policy är att säkerställa en hållbar och trygg vatten- och avloppsförsörjning. VA-policyn är ett styrdokument för Solna stads arbete med vatten och avlopp och anger stadens viljeinriktning i arbetet med planering och förvaltning av VA. Policyn ska vara integrerad i Solna stads långsiktiga stadsplanering och utgöra ett underlag i översiktsplaneringen.

Solna Vatten AB har tagit fram förslag till stadens VA-policy som utgår ifrån den vision och de övergripande mål som finns formulerade för Solna stad och Solna Vatten samt de målen och strategier som finns i Blåplan, Klimatstrategi, Miljöpolicy och Dagvattenstrategi. Stadsledningsförvaltningen föreslår att Solna Vatten AB:s förslag fastställs i sin helhet.

VA-policyn är stadsövergripande och samtliga nämnder och bolag har ett ansvar för att arbeta i enlighet med inriktningen i policyn. Policyn gäller tills vidare.

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-09-13
KS/2023:163

Solna stads VA-policy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer Solna stads VA-policy enligt förslag daterad 2023-09-04.

Sammanfattning

Enligt Lagen om Allmänna Vattentjänster ska det from 1 januari 2024 finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun som är beslutad av kommunfullmäktige. Framtagande av vattentjänstplan inkluderar framtagande av en vatten- och avloppspolicy (VA-policy) som är Solna stads strategiska inriktning för vatten- och avloppsverksamheten. Syftet med Solna stads VA-policy är att säkerställa en hållbar och trygg vatten- och avloppsförsörjning. VA-policyn är ett styrdokument för Solna stads arbete med vatten och avlopp och anger stadens viljeinriktning i arbetet med planering och förvaltning av VA. Policyn ska vara integrerad i Solna stads långsiktiga stadsplanering och utgöra ett underlag i översiktsplaneringen.

Solna Vatten AB har tagit fram förslag till stadens VA-policy som utgår ifrån den vision och de övergripande mål som finns formulerade för Solna stad och Solna Vatten samt de målen och strategier som finns i Blåplan, Klimatstrategi, Miljöpolicy och Dagvattenstrategi. Stadsledningsförvaltningen föreslår att Solna Vatten AB:s förslag fastställs i sin helhet.

VA-policyn är stadsövergripande och samtliga nämnder och bolag har ett ansvar för att arbeta i enlighet med inriktningen i policyn. Policyn gäller tills vidare.

Handlingar

- Solna stads VA-policy
- Protokollsutdrag från Solna Vatten AB

Christina Hedberg
Stadsdirektör

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Solna vatten**§ 28****VA-policy (SoVa/2023:24)****Beslut**

Solna Vatten beslutar föreslå kommunstyrelsen att, föreslå kommunfullmäktige att besluta om VA-policy

Sammanfattning

Enligt Lagen om Allmänna Vattentjänster ska det from 1 januari 2024 finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun som är beslutad av kommunfullmäktige.

Framtagande av vattentjänstplan inkluderar framtagande av en VA-policy som är Solna stads strategiska inriktning för VA-verksamheten.

Syftet med Solna stads VA-policy är att säkerställa en hållbar och trygg vatten- och avloppsförsörjning. VA-policyn är ett styrdokument för Solna stads arbete med vatten och avlopp (VA) och anger stadens viljeinriktning i arbetet med planering och förvaltning av VA.

Policyn ska vara integrerad i Solna stads långsiktiga stadsplanering och utgöra ett underlag i översiktsplaneringen.

VA-policyn är stadsövergripande och samtliga nämnder och bolag har ett ansvar för att arbeta i enlighet med inriktningen i policyn.

SOLNA STAD – POLICY

VA-policy

SOLNA STAD

POLICY – antas av kommunfullmäktige

En policy uttrycker politikens värdegrund och förhållningssätt. Denna typ av dokument fastställs av kommunfullmäktige då de är av principiell beskaffenhet och därmed enligt kommunallagen tillhör fullmäktiges exklusiva beslutanderätt och gäller tills vidare. En policy talar om vad staden vill uppnå inom ett specifikt område som berör flera verksamheter. Policyn bör inte innehålla detaljerade ställningstaganden vad gäller utförande, prioriteringar eller metoder.

STRATEGI – antas av kommunstyrelsen

Strategidokument anger konkreta åtgärder för den politiska viljeinriktningen. En strategi ska ange vem som ansvarar för att åtgärder genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras. Strategin ska gälla under en begränsad period, exempelvis under en mandatperiod och antas av kommunstyrelsen.

RIKTLINJE – antas av kommunstyrelsen

Riktlinjer säkerställer riktigt agerande och god kvalitet i stadens arbete. I riktlinjer preciseras hur något ska uppnås. Det kan exempelvis handla om hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå de politiska inriktningar och mål som finns i en policy eller strategi och dessa antas av kommunstyrelsen.

ANVISNING – godkänns av förvaltningschef/chef

Anvisningar och rutiner rör sig i regel om ren verkställighet av riktlinjer eller andra styrdokument. Denna typ av dokument är förvaltningens verktyg för att verkställa politiska beslut och dokumenten är inte föremål för formella beslut i politiska organ utan upprättas efter behov av varje verksamhet/enhet i samråd med ansvarig förvaltningschef/chef. Detta innebär således att stadsövergripande anvisningar och rutiner beslutas av stadsledningsförvaltningens förvaltningschef/chef.

Dokumenttyp:	Policy
Giltighetstid:	Tills vidare
Beslutande organ:	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum:	2023-11-xx
Antagen till följd av lag:	Nej
Revisionsdatum:	–
Dokumentansvarig:	Stadsledningsförvaltningen
Uppföljning:	–

Inledning

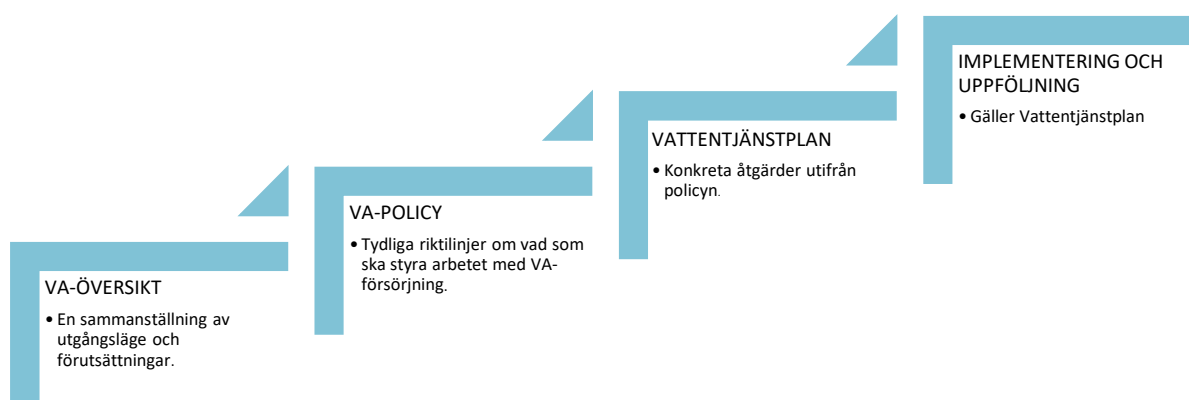
Syftet med Solna stads VA-policy är att säkerställa en hållbar och trygg vatten- och avloppsförsörjning. VA-policyn är ett styrdokument för Solna stads arbete med vatten och avlopp (VA) och anger stadens viljeinriktning i arbetet med planering och förvaltning av VA.

Policyn ska vara integrerad i Solna stads långsiktiga stadsplanering och utgöra ett underlag i översiktsplaneringen.

VA-policyn är stadsövergripande och samtliga nämnder och bolag har ett ansvar för att arbeta i enlighet med inriktningen i policyn.

VA-policyn gäller tills vidare.

I figuren nedan beskrivs processen för framtagande av VA-policy och i nästa steg framtagande av Vattentjänstplan.

Övergripande mål för Solna stads VA-arbete

Utgångspunkten för Solna stads VA-policy är den vision och de övergripande mål som finns formulerade för Solna stad och Solna Vatten samt de mål och strategier som finns i Blåplan, Klimatstrategi, Miljöpolicy och Dagvattenstrategi. Inriktningen är att Solna ska vara en sammanhållen och

levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla Solnabor. För att uppnå visionen och de övergripande målen ska VA-arbetet fokusera på områdena hållbar stadsutveckling och hållbar förvaltning i enlighet med målsättningarna nedan.

Hållbar stadsutveckling

1. Solna stad ska arbeta för en långsiktigt hållbar VA-försörjning. VA ska vara en integrerad del i alla skeden av stadsbyggnadsprocessen för att säkerställa gemensam planering och utveckling av staden.
2. VA-anläggningens kvalitet och kapacitet ska säkerställas och framtidssäkras för att skapa trygghet för invånarna.
3. VA-anläggningar ska utformas på ett sådant sätt att de bidrar till långsiktig teknisk hantering och anpassas till stadsmiljön.
4. VA-verksamhetens juridiska ansvarsgränser (verksamhetsområden) ska vid behov aktualiseras för att uppnå tydlighet gentemot Solna stad, dess invånare och exploatörer.

Hållbar VA-förvaltning

5. VA-anläggningen ska underhållas och förnyas för att säkerställa kostnadseffektivitet och god status samt anpassning till ett förändrat klimat.
6. God leveranssäkerhet och kvalitet på dricksvattnet ska säkerställas tillsammans med Norrvatten, samt gemensamt arbeta för minskad dricksvattenanvändning.
7. Vid underhåll, förnyelse och nyanläggning ska hänsyn tas till dess miljö- och klimatpåverkan.
8. God ekonomisk styrning ska upprätthållas genom långsiktig planering.
9. Utsläpp av föroreningar till dagvatten samt bräddning från spillvatten ska minimeras i syfte att uppfylla miljökvalitetsnormerna och uppnå god status i vattenförekomsterna.
10. Utsläpp av föroreningar till spillvatten ska minimeras för att förbättra slamkvaliteten.

Genomförande och uppföljning

Uppföljningen av VA-policyn är en integrerad del av stadens ordinarie verksamhetsuppföljning.

Kommunstyrelsen**§ 119****Svar på motion av Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om rätt till SFI för ukrainska flyktingarM:4/2023 (KS/2023:80)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige förklarar motionen besvarad.

Sammanfattning

Rubricerad motion väcktes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 3 april 2023 § 55. Motionärerna motionerar för att kompetensnämnden ska uppdras att tillse att ukrainska medborgare får delta i SFI-utbildning samt att möjlighet till barnpassning erbjuds under undervisningstiden för SFI.

Motionen remitterades till kompetensnämnden för yttrande. Nämnden hänvisar till besvarandet av ett nämndinitiativ om att erbjuda SFI till ukrainska flyktingar vilket väcktes vid nämndens sammanträde den 30 maj 2023 § 17. Kompetensnämnden uppdrog då till förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid att förbereda sig för att kunna erbjuda SFI till ukrainska flyktingar.

Initiativet besvarades slutligt vid kompetensnämndens sammanträde den 12 september 2023 § 22 där kompetensnämnden beslutade att omgående erbjuda svenska för invandrare (SFI) till ukrainska flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet och vistas i Solna.

Förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid konstaterade i sin utredning att regeringen har beslutat om en ny bestämmelse i Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning som innebär att kommuner får låta personer som vistas i kommunen med skydd av massflyktsdirektivet delta i SFI samt svenska som andraspråk. Utbildning i SFI får erbjudas till dessa personer från och med andra kalenderhalvåret det år de fyller 18 år. Den nya bestämmelsen började gälla den 1 juni 2023.

Kommuner som enligt den nya bestämmelsen erbjuder SFI till personer som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd kan få statsbidrag. Statsbidraget är ett så kallat stimulansbidrag och gäller enbart SFI i dagsläget, inte övriga kurser.

Stadsledningsförvaltningen konstaterar att kompetensnämnden har fattat beslut om att erbjuda svenska för invandrare (SFI) till ukrainska flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet och vistas i Solna. Utifrån detta föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Yttrande

Peter Edholm (L), Lars Rådén (M) och Samuel Klippfalk (KD) lämnar gemensamt yttrande enligt *bilaga 8*.

Yrkanden

Sara Kukka-Salam (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Peter Edholm (L), Lars Rådén (M) och Samuel Klippfalk (KD) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Förvaltningens förslag

Bifall till motionen

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Peter Edholm (L), Lars Rådén (M) och Samuel Klippfalk (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för bifall till motionen.

Till nämnd/styrelse: **Kommunstyrelsen**
Datum: 2023-10-16
Ärendebeteckning: KS/2023:80
Ärederubrik: Svar på motion av Lars Rådén (M),
Peter Edholm (L) och Samuel
Klippfalk (KD) om rätt till SFI för
ukrainska flyktingar

YTTRANDE

I kommunfullmäktiges sammanträde den 3 april 2023 väckte (M), (L) och (KD) gemensamt en motion för att ukrainska flyktingar skulle få tillgång till SFI-undervisning.

I stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse som utgör förslag till beslut i kommunstyrelsen idag står att "motionen remitterades till kompetensnämnden för yttrande". Att så sker är fullt naturligt eftersom ansvar för SFI ligger hos just kompetensnämnden.

I samma tjänsteskrivelse står också att "nämnden hänvisar till besvarande av ett nämndinitiativ" med en hänvisning till ett snarlikt förslag som (S), (V), (C) och (MP) väckte genom ett nämndinitiativ i kompetensnämndens sammanträde den 30 maj 2023.

Vi kan inte se att kompetensnämnden därefter har fått möjlighet att yttra sig över motionen. Ej heller kan vi se att kompetensnämnden skulle ha fattat beslut om att som yttrande över motionen hänvisa till sitt svar på nämndinitiativet.

En effekt av detta är att berörd förvaltning inte har berett frågan som lyfts i motionens andra att-sats (som handlar om barnpassning). Inte heller har kompetensnämnden yttrat sig över den saken.

Vi tycker att det är viktigt att en nämnd, till vilken en motion remitteras för yttrande, också i ett beslutsärende bereds möjlighet att yttra sig och att frågan dessförinnan bereds i relevant förvaltning.

Peter Edholm
Liberalerna

Lars Rådén
Moderaterna

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-09-18
KS/2023:80

Svar på motion av Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om rätt till SFI för ukrainska flyktingar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige förklarar motionen besvarad.

Sammanfattning

Rubricerad motion väcktes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 3 april 2023 § 55. Motionärerna motionerar för att kompetensnämnden ska uppdras att tillse att ukrainska medborgare får delta i SFI-utbildning samt att möjlighet till barnpassning erbjuds under undervisningstiden för SFI.

Motionen remitterades till kompetensnämnden för yttrande. Nämnden hänvisar till besvarandet av ett nämndinitiativ om att erbjuda SFI till ukrainska flyktingar vilket väcktes vid nämndens sammanträde den 30 maj 2023 § 17. Kompetensnämnden uppdrog då till förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid att förbereda sig för att kunna erbjuda SFI till ukrainska flyktingar.

Initiativet besvarades slutligt vid kompetensnämndens sammanträde den 12 september 2023 § 22 där kompetensnämnden beslutade att omgående erbjuda svenska för invandrare (SFI) till ukrainska flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet och vistas i Solna.

Förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid konstaterade i sin utredning att regeringen har beslutat om en ny bestämmelse i Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning som innebär att kommuner får låta personer som vistas i kommunen med skydd av massflyktsdirektivet delta i SFI samt svenska som andraspråk. Utbildning i SFI får erbjudas till dessa personer från och med andra kalenderhalvåret det år de fyller 18 år. Den nya bestämmelsen började gälla den 1 juni 2023.

Kommuner som enligt den nya bestämmelsen erbjuder SFI till personer som ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd kan få statsbidrag. Statsbidraget är ett så kallat stimulansbidrag och gäller enbart SFI i dagsläget, inte övriga kurser.

Stadsledningsförvaltningen konstaterar att kompetensnämnden har fattat beslut om att erbjuda svenska för invandrare (SFI) till ukrainska flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet och vistas i Solna. Utifrån detta föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Handlingar

1. Motion av Lars Rådén (M), Peter Edholm (L) och Samuel Klippfalk (KD) om rätt till SFI för ukrainska flyktingar

Alessandra Wallman
Biträdande stadsdirektör

Rebecka Engvall
Stadssekreterare

Beslutet expedieras till:
Motionärerna

Motion: Om rätt till SFI för ukrainska flyktingar

I över ett års tid har Ryssland fört sitt anfallskrig mot det fria Ukraina. Terrorbombningar mot civil infrastruktur så som sjukhus, skolor, elförsörjning och lekplatser är tyvärr vardag. Det har lett till att många behövt fly från Ukraina, särskilt kvinnor och barn. Solna har varit en av de kommuner som tagit emot ukrainska flyktingar. Det är bra att staden tar sitt ansvar i mottagande, men mer måste göras.

En viktig del i integrationen är att behärska språket, det gör att dörrar som tidigare varit stängda slås upp. Solna har ett utbyggt arbete inom SFI, ofta med stödande insatser för att hjälpa till att de som behöver ska komma till egen försörjning. Dessvärre tillåts inte de som flytt från Ukraina att delta i SFI-utbildning eftersom de omfattas av massflyktsdirektivet och således försvåras deras väg till integration. Eftersom kriget kan bli långvarigt bör man i detta fall öppna upp möjligheten till SFI eftersom språket är en viktig del av integrationen.

Regeringen har aviserat ett statsbidrag på 100 miljoner kronor till Sveriges kommuner för att erbjuda SFI till flyktingar som omfattas av massflyktsdirektivet. Dessa medel kan Solna stad söka för kostnader kopplat till detta.

Idag har barnfamiljer rätt till förskola under SFI, och många utnyttjar den möjligheten. Om man arbetar dagtid försvåras dock möjligheten att delta i SFI-undervisning, likaså under kvällar när förskolan är stängd. Vi vill därför att barnpassning ska erbjudas denna grupp för att möjliggöra deltagande under exempelvis kvällstid. Avsaknad av barnpassning ska inte utgöra ett hinder för att ta del av SFI-undervisningen.

Att Ge kompetensnämnden i uppdrag att tillåta ukrainska medborgare att delta i SFI-utbildning.

Att Möjligheten till barnpassning erbjuds under undervisningstiden för SFI.

Lars Rådén
Moderaterna

Peter Edholm
Liberalerna

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

